

JAAERVERSLAG

DEEL 1 BESTUURSVERSLAG

2019

GERRIT

RIETVELD
ACADEMIE

JAAERVERSLAG

DEEL 1 **BESTUURSVERSLAG**

2019

GERRIT
RIETVELD
ACADEMIE

Inhoudsopgave

DEEL 1: BESTUURSVERSLAG	1
LEESWIJZER	4
VOORWOORD COLLEGE VAN BESTUUR	5
1. PROFIEL GERRIT RIETVELD ACADEMIE	7
2. STRATEGISCH BELEID	11
3. ONDERWIJS EN ONDERZOEK	21
4. STUDENTEN	51
5. KWALITEITSAFSPRAKEN 2019	61
6. PERSONEEL	65
7. MEDEZEGGENSCHAPSRAAD	71
8. MATERIËLE VOORZIENINGEN EN MILIEUZORG	75
BIJLAGEN	81

Leeswijzer

Het jaarverslag 2019 van de Gerrit Rietveld Academie is opgemaakt conform de richtlijnen voor de jaarverslaggeving van het Hoger en Wetenschappelijk Onderwijs van het Ministerie van OCW.

OPZET JAARVERSLAG

Het jaarverslag bestaat uit twee delen: In deel 1 ligt de nadruk op het gevoerde beleid en wordt vooruitgekeken naar de belangrijkste beleidsonderwerpen voor de komende jaren. Tevens zijn de belangrijkste kengetallen opgenomen. In deel 2 zijn naast de jaarrekening gegevens opgenomen met betrekking tot de financiële positie per ultimo boekjaar en wordt verslag gedaan van het gevoerde financiële beleid.

Gegevens Gerrit Rietveld Academie

Stichting Gerrit Rietveld Academie
Fred. Roeskestraat 96
1076 ED Amsterdam
tel: 020 5711600
fax: 020 5711654

www.gerritrietveldacademie.nl

BRIN-nummer: 02BY
Bevoegd gezagnummer: 29615

Voorwoord College van Bestuur

Wij, het College van Bestuur, zijn verheugd dat er in 2019 weer zoveel zaken bij elkaar zijn gekomen. Zo zijn “Gerrit” (de bachelor) en “Willem” (de master) in fysieke zin samengekomen, na de oplevering van het Fedlevgebouw eind 2018, waarmee de bachelor en master voor het eerst samen op één campus gehuisvest zijn. Ook zorgde het werken aan het Instellingsplan, onder leiding van Erik Viskil, voor het bijeenkomen van onze gemeenschap om in wisselwerking met elkaar reflecties, richtingen en visies op het kunstonderwijs in het algemeen en op de Gerrit Rietveld Academie in het bijzonder, te bespreken. Al die uitkomsten zijn eind 2019 verenigd in een Instellingsplan waar we in de periode 2020–2025 mee aan het werk gaan.

In 2019 heeft Unsettlng in samenwerking met mensen uit de organisatie en met de steun van het CvB in een reeks rondetafelsessies het Framework for Action tot stand gebracht. In het Framework komen prioriteiten, aandachtsgebieden, handreikingen en acties samen om inclusiviteit in zoveel mogelijk lagen te wortelen. Het is een leidraad die iedereen in de organisatie kan gebruiken om bij te dragen aan verschillende manieren waarop de doelen bereikt kunnen worden. Gedurende de afgelopen 1,5 jaar is Unsettlng gestaag gegroeid en zichtbaarder geworden. We ontvangen veel positieve reacties op Unsettlng en de ruimte die zij creëren binnen de academie. Ook als bestuur zijn wij heel erg blij met de kennis, perspectieven en netwerken die Unsettlng weet te verweven met de academie. Zo wordt diversiteit en inclusiviteit geleidelijk een onderdeel van de academiegemeenschap, zowel op het gebied van onze bewustwording als ons handelen.

De ontwikkeling van studenten die samenkomen in Student Unions werd in 2019 voortgezet. Het team van Unsettlng bood daarin ondersteuning. Niet alleen verenigen de unions, zoals de Black Student Union, de Asian Union en de Latin Caribbean Union de stem van de studenten, ook organiseren zij programma’s en activiteiten aanvullend op het onderwijs. Daarnaast werd er vanuit de Kwaliteitsafspraken een Student Council opgericht, om de positie van studenten als groep te versterken. De Council ontwikkelt zelf initiatieven en heeft een budget om projecten van studenten te ondersteunen, die een aanvulling zijn op het curriculum.

Het panel van de NVAO kwam in 2019 bijeen om ons Dossier Kwaliteitsafspraken te beoordelen. Ondanks een positief advies van het panel, heeft de minister op basis van een negatief advies van het bestuur van de NVAO een besluit genomen om de studievoorschotmiddelen nog niet toe te kennen. Wij hebben een jaar de tijd om tot een herstelbeoordeling te komen, waarin wij de meerjarigheid van de doelen, die wij in samenspraak met de Medezeggenschapsraad, hebben gesteld uit gaan werken. In de tussentijd zitten we niet stil en gaan we verder met het uitvoeren van de Kwaliteitsafspraken.

Verder vond er in 2019 de visitatie plaats van de masteropleiding Fine Art & Design in het kader van de accreditatie. Het voorbereidend proces heeft een positief effect gehad op betrokkenheid van verschillende lagen in de school bij beleidsontwikkeling, wat heeft bijgedragen aan de opzet van meerdere interne representerende kringen die daarbij aangesloten blijven. Daarnaast zijn er in 2019 voorbereidingen getroffen voor de accreditatie van de bacheloropleiding. Zo kwamen op 25 september docenten en studenten van ArteZ en Rietveld samen om de toekomstige praktijk van kunstenaar en vormgever te bespreken. Waaruit eens te meer de behoefte aan samenwerking als prioriteit aan het oppervlak kwam.

Wij sloten 2019 af door samen met onze medewerkers de bijzondere documentaire “Prefab and Space” van (inmiddels oud-)docent Eric Slothouber te bekijken, waarin de totstandkoming van het Rietveldgebouw en de invloed van Rietvelds gedachtegoed op ons onderwijs aan de orde komt. Met in de ene hand het Instellingsplan voor de toekomst, en in de andere hand een documentaire over onze geschiedenis en daarnaast verworvenheden zoals de masteraccreditatie en de Kwaliteitsafspraken, verheugen wij ons op 2020.

Wij danken alle medewerkers en studenten van de Gerrit Rietveld Academie voor hun inzet, energie en betrokkenheid.

Annelies van Eenennaam, Ben Zegers en Jurgen Bey
College van Bestuur Gerrit Rietveld Academie

Rietveld Uncut Stedelijk Museum Amsterdam, Performance Jesse Asselman, foto Maarten Nauw

1. Profiel Gerrit Rietveld Academie

De Gerrit Rietveld Academie is een zelfstandige Hogeschool voor Beeldende Kunst en Vormgeving met bekostigde bachelor- en masteropleidingen en staat bekend om de individuele benadering van studenten en de kwaliteit van de uitstroom. De masteropleidingen worden verzorgd onder de naam Sandberg Instituut. Aan de bacheloropleiding Beeldende Kunst en Vormgeving studeerden per 1 oktober 2019 in 12 afstudeerrichtingen 717 studenten, in 2018 waren dat 725 studenten. Aan de masteropleidingen Autonome Beeldende Kunst, Vrije Vormgeving, Grafisch Ontwerp en Interieur Architectuur studeerden per 1 oktober 2019 150 studenten, in 2018 waren dat 172 studenten.

De Gerrit Rietveld Academie is een internationale hogeschool. Circa 66% van de studenten heeft een niet-Nederlandse nationaliteit (bachelor 63%, master 80%); de studenten zijn afkomstig uit 58 verschillende landen. De Gerrit Rietveld Academie ontwikkelt een gemeenschap waarin al deze mensen met oog voor hun geloof, huidskleur of seksuele geaardheid, in wisselwerking met elkaar onderzoek kunnen doen naar hun persoonlijke mogelijkheden en creativiteit.

Organisatie en Governance

De Gerrit Rietveld Academie is een stichting. Het College van Bestuur geeft leiding aan de hogeschool en draagt de eindverantwoordelijkheid. Het College van Bestuur bestaat sinds november 2015 uit drie leden. In 2019 is het College van Bestuur door de Raad van Toezicht herbenoemd voor een periode van twee jaar. Het College van Bestuur wordt terzijde gestaan door een secretaris.

De Raad van Toezicht is belast met het toezicht op het College van Bestuur. De RvT heeft in 2019 een volledig kalenderjaar gefunctioneerd in haar huidige samenstelling.

De onderwijsorganisatie bestaat uit afdelingen die geleid worden door hoofddocenten (bacheloropleiding) en afde-

lingshoofden (masteropleidingen). Het onderwijs wordt ondersteund door een groot aantal werkplaatsen. Taken die het gehele terrein van het onderwijs bestrijken zijn centraal ondergebracht in een aantal stafafdelingen zoals het Bureau Onderwijs, de afdeling Financiën, de afdeling Studentenzaken en ICT, de afdeling Personeelszaken, de afdeling Huisvesting en facilitair beheer en het Bestuurssecretariaat.

De inspraak van personeel en studenten vindt plaats via de Medezeggenschapsraad met vertegenwoordigers uit alle geledingen van de school.

Externe stakeholders worden onder meer door middel van een Werkveldadviesraad betrokken bij de academie.

Het College van Bestuur bestond op 31 december 2019 uit:

- Mevrouw G.A. van Eenennaam (voorzitter, portefeuillehouder bedrijfsvoering)
- De heer J.H. Bey (lid, portefeuillehouder masteronderwijs)
- De heer B.S.H. Zegers (lid, portefeuillehouder bacheloronderwijs)

TOEPASSING BRANCHECODE GOVERNANCE

Als hbo-instelling onderschrijft de Gerrit Rietveld Academie de branchecode Governance hbo. De academie voldoet aan de (publicatie)verplichtingen uit de code.

De Gerrit Rietveld Academie beschikt niet over een separaat reglement voor de Raad van Toezicht. Het functioneren van de RvT wordt geregeld in de statuten van de Stichting Gerrit Rietveld Academie. Deze zijn gepubliceerd op de website. Daarnaast is er een toetsingskader opgesteld voor de Raad van Toezicht, dat de leidraad is van het handelen van de Raad. Het toetsingskader is ook op de website gepubliceerd.

Kengetallen

Studentenaantallen per 1 oktober 2019

STUDIEJAAR	VOLTijd		DEELTIJD		TOTAAL	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
AFDELINGEN BACHELOR						
PROPEDEUSE BACHELOR ART & DESIGN						
Basisjaar	146	156	39	34	185	190
HOOFDFASE BACHELOR ART & DESIGN						
Beeldende Kunst	98	97	36	35	127	132
VAV	84	87			85	87
Fotografie	29	37			29	37
Keramiek	16	17			17	17
The Large Glass (Glasvormgeving)	14	7			14	7
Beeld en Taal	22	17			22	17
Architectural Design	23	27			23	28
designLAB	40	40			40	40
Jewellery – Linking Bodies (Edelsmeden)	16	20			16	20
Grafisch Ontwerpen	70	66			70	66
Mode	33	32			33	32
TXT (Textiele vormgeving)	36	38			36	38
DOGtime			15	15	15	15
TOTAAL HOOFDFASE BACHELOR	481	486	51	50	532	536
TOTAAL BACHELOR	627	641	90	84	717	725

Sandberg Instituut Open Day 2019, Hosted Programme Master Design of Experiences, foto Sander van Wettum

STUDIEJAAR	VOLTijd		DEELTIJD		TOTAAL	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
AFDELINGEN MASTER						
SANDBERG INSTITUUT						
Autonome Kunst/Fine Arts	20	25			20	25
Critical Studies	11	16			11	16
Vrije Vormgeving / Dirty Art Department	20	22			20	22
Interieurarchitectuur / Studio for Immediate Spaces	22	19			22	19
Ontwerpen / Design	23	21			23	21
Radical Cut-up	-	15			-	15
Design of Experiences	-	13			-	13
Shadow Channel	-	14			-	14
Challenging Jewellery	13	14			13	14
The Commoners' Society	10	13			10	13
Approaching Language	13	-			13	
Resolution – Moving Image	17	-			17	
Aangepast Studietraject	1				1	
TOTAAL MASTER	150	172			150	172

STUDIEJAAR	VOLTijd		DEELTIJD		TOTAAL	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
AFDELINGEN CURSISTEN						
CURSUSSEN						
Oriëntatiejaar					86	89
Vooropleiding					66	64
TOTAAL CURSISTEN					152	153

TOTAAL BA	627	641	90	84	717	725
TOTAAL MA	150	172			150	172
TOTAAL HBO	867	813	90	84	867	897
TOTAAL CURSISTEN					152	153
TOTAAL HBO EN CURSISTEN GERRIT RIETVELD ACADEMIE					1019	1050

SELECTED, foto Franzi Mueller Schmidt

2. Strategisch Beleid

2.1 Missie, visie en doelstellingen van het onderwijs

MISSIE GERRIT RIETVELD ACADEMIE

De Gerrit Rietveld Academie is een kleinschalige, zelfstandige, internationaal georiënteerde hogeschool voor beeldende kunst en vormgeving. We zetten ons in voor het ontwikkelen, uitvoeren, positioneren en beschermen van onderzoekend en experimenteel kunstonderwijs. Vanuit de praktijk en een kritische betrokkenheid bij de maatschappij stimuleren we de verkenning, bevraging en verbeelding van de wereld, en dragen we bij aan alternatieve discoursen, processen en vormen van maken.

VISIE GERRIT RIETVELD ACADEMIE

1. Perspectief

We bezien de wereld in de eerste plaats vanuit de praktijken en discoursen van de beeldende kunst en de vormgeving: actueel met oog voor het verleden, mondiaal, crosscultureel en met inbegrip van de uitwisselingen met andere domeinen, zoals wetenschap en filosofie.

2. Kunst en vormgeving

We beschouwen de beeldende kunst en de vormgeving als veelvormige en beweeglijke velden van experiment, en als disciplines waarin denken en maken zich actief tot elkaar verhouden.

3. Kunstonderwijs

We staan voor onderzoekend en experimenteel kunstonderwijs dat de vrijheid garandeert om eigen keuzes te maken en afwijkende manieren van werken en beschouwen te

exploreren. Onze docenten en studenten benaderen hun werk vanuit een autonome, onderzoekende en kritische houding; ze bevragen de premissen van hun vak en verhouden zich bewust tot de wereld

4. Leren

In ons onderwijs gaan we uit van de intellectuele gelijkheid van docent en student.¹ Ze zijn deelnemers aan een gezamenlijk leerproces, dat tegelijkertijd een groepsproces is waarin iedereen invloed op elkaar heeft. Leren is voor ons een aanstekelijke activiteit, die zich van kleine groepen uitstrekt tot alle gemeenschappen binnen de Gerrit Rietveld Academie en hun verbindingen met de wereld erbuiten.

5. Verantwoordelijkheid

We zijn primair verantwoordelijk voor de ontwikkeling van onze studenten, en daarmee voor het opleiden van volgende generaties kunstenaars en ontwerpers die de artistieke praktijk kunnen voortzetten en verdiepen. We zijn mede verantwoordelijk voor hun positie in de samenleving. Als onderwijsinstituut, werkgever en als instelling die in het culturele veld naar buiten treedt, dragen we verantwoordelijkheid voor het vak en voor haar beoefenaren. Meer dan ooit achten we ons verantwoordelijk voor een open cultuur waarin alle studenten, docenten en medewerkers zich thuis kunnen voelen. We nemen verantwoordelijkheid voor ons aandeel in de verwezenlijking van een humane en leefbare wereld door te streven naar een bewuste omgang met elkaar en met de materie. In alles zijn we ervoor verantwoordelijk dat we een plek van de kunst zijn.

6. Kunst en de wereld

Beeldend kunstenaars en ontwerpers bevragen de wereld vanuit de verbeelding, helpen haar te duiden en beter te begrijpen. Ze scheppen andere werelden en geven vorm aan alternatieven. Zonder dat ze de pretentie hebben problemen op te lossen, ontwikkelen ze nieuwe visies en leggen ze verbanden die andere perspectieven op de wereld bieden en onvermoede benaderingen van vraagstukken mogelijk maken.

7. Buitenwereld

Als Gerrit Rietveld Academie benoemen we de waarde van de kunstbeoefening die we voorstaan en helpen we onze afgestudeerden een maatschappelijke positie te verwerven. Dit betekent niet alleen dat we onze studenten voorbereiden op de wereld. We moeten de wereld ook klaarmaken voor de kunst. We tonen het werk van onze afgestudeerden, ondersteunen hen en brengen hen onder de aandacht. We laten ons horen in het publieke debat, waar we het belang van onderzoekende, experimentele praktijken benadrukken. Door te laten zien hoe kunstenaars en ontwerpers de wereld bevragen en verbeelden, en hoe ze nieuwe werelden scheppen, kan de wereld zich tot de kunst verhouden, en kunnen de kunst en vormgeving een maatschappelijke werking hebben.

8. Status en schaal

Zelfstandigheid en kleinschaligheid zijn noodzakelijk voor ons onderwijs. Ze zorgen ervoor dat we wendbaar zijn, snel kunnen inspelen op ontwikkelingen en ons op alle niveaus direct tot de praktijk van de kunst en vormgeving verhouden. Kleinschaligheid maakt korte lijnen mogelijk, evenals decentrale besluitvormingsprocessen waarin verschillende onderdelen van de organisatie met elkaar in dialoog zijn. Kleinschaligheid is een voorwaarde voor hechte gemeenschappen waarin iedereen door intensief contact van elkaar kan leren. Zelfstandigheid biedt daarbij de beste kansen op een inhoudelijk betrokken bestuur, dat de praktijken van de beeldende kunst en vormgeving leidend laat zijn in zoveel mogelijk werkwijzen en beslissingen.

9. Samenwerking

Om sterk te staan in de complexe, veranderlijke wereld neigen kunstenaars en ontwerpers naar samenwerking en vormen van collectiviteit. Onze studenten doen dat ook: ze nemen verantwoordelijkheid voor hun aandeel in het onderwijs en ontplooiën binnen en buiten onze muren gezamenlijk initiatieven. Als instelling beschouwen we het delen van verantwoordelijkheden en het actief aangaan van samenwerking dé manier om de veelheid aan visies en expertise die in de academie aanwezig is te benutten en als een voorwaarde voor een decentrale besluitvorming waar vele stemmen in doorklinken. Deelname aan netwerken en samenwerkingsverbanden is voor ons als kleine instelling een manier om de mogelijkheden van ons onderwijs te verruimen, inzichten uit te wisselen en sterker te staan bij de uitvoering van onze missie en prioriteiten.

10. Leerschool

Als Gerrit Rietveld Academie zijn we reflectief en erop uit onszelf voortdurend te ontwikkelen. We zijn een zelflerende instelling en een leeromgeving voor iedereen die bij ons betrokken is.

DOELSTELLINGEN VAN HET BACHELORONDERWIJS

In de bacheloropleiding begeleiden we de studenten bij hun zoektocht naar een eigen uitdrukkingstaal, een eigen denktaal en een eigen positie als maker. De studenten ontwikkelen een persoonlijke manier van werken en een visie

op hun discipline, het discours en de werelden waartoe ze zich verhouden. Bewustwording van de constructie van de eigen blik speelt daarbij een rol, maar ook de vraag hoe de eigen zoektocht en het eigen perspectief zich verhouden tot die van anderen. Samenwerken en processen delen zijn fundamenteel. Doel van de opleiding is dat de student zich aan het einde van de studie met een eigen stem en vanuit een eigen positie, individueel of samen met anderen, als kritische, onderzoekende maker tot de wereld verhoudt.

Docenten hebben grote vrijheid in het samenstellen van hun programma. De praktijkdocent vervult primair de rol van kritische bevrager, die door middel van een dialoog waarin het werk van de student centraal staat het inzicht van de student in het werkproces en de resultaten probeert te vergroten. Deze vorm van begeleiding moedigt de student aan in toenemende zelfstandigheid te studeren. Het theorie-onderwijs wordt gegeven vanuit een veelheid aan perspectieven. Het is erop gericht de reflectie vanuit de theorie te stimuleren, referentie- en begrippenkaders beschikbaar te maken en de studenten bekend te maken met zienswijzen, denkwijzen en discourses. De maakprocessen van de studenten worden mede begeleid door de werkplaatsen.

Onze bacheloropleiding is een volledige studie tot beeldend kunstenaar of ontwerper. Dat wil zeggen dat de afgestudeerden in staat zijn om individueel of samen met anderen een eigen praktijk op te zetten. Typerend voor de Rietveld is dat het onderwijs niet naadloos op de veronderstelde bestaande beroepspraktijk aansluit. We leiden niet op voor posities, maar zetten de studenten ertoe aan om vanuit hun eigen drijfveren vele mogelijkheden te verkennen, te bevragen en er een persoonlijke visie op te ontwikkelen. Het idee daarachter is dat een sterk ontwikkelde intrinsieke motivatie en een onderzoekende geest voor afgestudeerden doorslaggevend zijn om een interessante plek in de wereld te vinden.

Eight Cubic Meters, 10 jaar Rietveld Uncut, foto Franzi Mueller Schmidt

DOELSTELLINGEN VAN HET MASTERONDERWIJS

Uitgangspunt van het onderwijs aan het Sandberg is dat de studenten al een praktijk hebben, en daarmee professionele bagage en een idee van hun positie in de wereld en hun discipline. Het onderwijs is gericht op het 'scherpstellen' van die positie: ze verwerven meer inzicht in hun praktijk, verruimen en herdefiniëren die, en verdiepen hun visie.

Eight Cubic Meters, foto Franz Mueller Schmidt

Uiteindelijk is het de bedoeling dat de studenten zich ontwikkelen tot een geradicaliseerde versie van zichzelf als kunstenaar of ontwerper. Dat vooronderstelt een gespecialiseerde manier van handelen en een radicale stellingname, die de basis vormen van een zelfstandige praktijk. In het ontwikkelingsproces speelt het collectief een belangrijke rol. De studenten leren met en van elkaar; ze delen bijvoorbeeld kennis die ze al hadden voor de start van de studie.

Het laatste decennium heeft het Sandberg een omslag gemaakt van een oriëntatie op de disciplines naar de maatschappij. Het verwacht van de studenten dat ze vanuit een onafhankelijke positie een bijdrage aan de wereld leveren. Ze doen daarvoor onderzoek en laten vanuit hun perspectief als kunstenaar of ontwerper zien hoe de samenleving functioneert, of zou kunnen functioneren. Het onderwijs helpt ze hun onderzoekende, reflectieve en analyserende vermogens verder te ontwikkelen, evenals een kritische en onafhankelijke houding. De studenten geven zelf sturing aan processen en werken gretig met anderen samen. Ze zijn betrokken bij wat er speelt in maatschappij en politiek, en brengen een diepgewortelde nieuwsgierigheid daarnaar in hun werk tot uitdrukking.

TWEE PERSPECTIEVEN OP ONDERWIJS

Het bachelor- en het masteronderwijs aan de Gerrit Rietveld Academie vertegenwoordigen verschillende perspectieven. Is het onderwijs aan de Rietveld een vorm van learning by

doing, in de master gaat het om een meer bewust learning by acting. Masterstudenten vertrekken vanuit kennis van hun discipline en een visie op hun positie en zijn zich bewust van hun acties en artistieke vrijheid, die ze toepassen en zelf inperken. De bacheloropleiding is vrijer en opener, en meer gericht op bewustwording. De meestal iets oudere masterstudent heeft een onafhankelijker, kritische houding en is bij binnenkomst al bezig met een onderwerp. Oefent de student in de bachelor zich in de omgang met de eigen interesses en zoekt ze een eigen positie als maker, de masterstudent maakt vanuit een reeds gemarkeerde positie een ontwikkelingsproces door. De inzet daarvan is de eigen praktijk en in het verlengde daarvan de discipline en het vak te verdiepen, te versterken, op te rekken en te radicaliseren.

Bachelor- en masterstudenten verhouden zich op verschillende manieren tot de wereld. In de bacheloropleiding zijn de studenten nog bezig hun eigen voorkeuren en mogelijkheden ten aanzien van media, disciplines en onderwerpen te verkennen. Expliciet engagement komt voor, maar wordt niet van de student verwacht. Bij het Sandberg functioneren de studenten in reële praktijksituaties en wordt van hen verwacht dat ze zich verdiepen in de maatschappij, en dat ze hun werk en kwaliteiten als instrumenten inzetten. Deze verschillen zijn niet absoluut, het gaat om accenten, en aan beide kanten zijn er uitzonderingen.

2.2 Speerpunten gevoerd beleid 2019

2.2.1. Terugblik Gerrit Rietveld Academie

INSTELLINGSPLAN

In mei 2018 is het CvB een traject gestart om onder leiding van Erik Viskil het instellingsplan van de academie te ontwikkelen voor de periode 2020-2025. Het herijken van missie, visie en kernwaarden waren daarin belangrijke componenten. Het instellingsplan is enerzijds een positiebepaling en beschrijving van het onderwijs en wat onderzoek op verschillende niveaus inhoudt. Daarnaast is er een reeks prioriteiten geformuleerd die de ambities en koers van de instelling schetst: waar staat de Rietveld als hogeschool en hoe ziet ze de toekomst? Deze elementen zijn gekoppeld aan een visie op ontwikkelingen die zich breder in de maatschappij en in de kunst en vormgeving voordoen. Het document geeft daarmee inzicht in hoe de drie kerntaken van BA, MA en onderzoek ten opzichte van elkaar en ten opzichte van het veld functioneren.

Gedurende het traject hebben klankbordgroepen van de bachelor en de master, onder leiding van Erik Viskil, reflecties, richtingen en visies op het kunstonderwijs en de positie van de Gerrit Rietveld Academie besproken en bediscussieerd. Hun bijdrages en bespiegelingen hebben samen met de input van het CvB geleid tot ons Instellingsplan, geschreven door Erik Viskil. Door de intensieve betrokkenheid van zoveel medewerkers wordt het Instellingsplan breed gedragen en doet het recht aan de meerstemmigheid van onze gemeenschap.

Eind 2019 konden wij dit traject afronden, nadat de MR heeft ingestemd met het Instellingsplan en de Raad van Toezicht het heeft goedgekeurd. Vervolgens heeft het CvB een plan van aanpak opgesteld waarmee het Instellingsplan operationeel wordt gemaakt en voor de organisatie inzichtelijk wordt gemaakt aan welke prioriteiten de komende periode wordt gewerkt. Begin 2020 wordt het Instellingsplan vormgegeven en in het voorjaar gedeeld met de organisatie.

ACCREDITATIES

In 2019 vond de visitatie plaats van de masteropleiding Fine Art & Design in het kader van de accreditatie door de NVAO. Het voorbereidend proces heeft een positief effect gehad op betrokkenheid van verschillende lagen in de school bij beleidsontwikkeling. Dit heeft bijgedragen aan de opzet van meerdere interne representerende kringen die ook in de toekomst een positie zullen hebben bij beleidsontwikkeling. Daarnaast zijn er in 2019 voorbereidingen getroffen voor de accreditatie van de bachelor opleiding door het schrijven van de zelfreflectie.

KWALITEITSAFSPRAKEN

Begin 2019 konden wij in samenspraak met de Medezeggenschapsraad het Dossier Kwaliteitsafspraken formeel vaststellen. Ook de Raad van Toezicht gaf haar goedkeuring op het Dossier. Het dossier bevat acht doelen waar we tot 2024 aan gaan werken om de kwaliteit van het onderwijs te versterken. In maart 2019 zijn we gevisiteerd door een panel van de NVAO om ons dossier te beoordelen. Het panel bracht een positief uit aan het bestuur van de NVAO, maar het bestuur heeft uiteindelijk een negatief advies gegeven aan de minister van OCW op een van de drie gehanteerde criteria. De minister besloot in augustus 2019 dit advies over te nemen, waardoor wij in 2020 een herstelbeoordeling zullen doorlopen. Naast dat we in 2019 verder zijn gegaan met de uitvoering van de Kwaliteitsafspraken, hebben we ook gewerkt aan ons Aanvullend Dossier gericht op het verkrijgen van een definitieve positieve beoordeling. In dit dossier hebben we met name de meerjarige uitwerking van de plannen en de governancecyclus van de Kwaliteitsafspraken uitgediept. In hoofdstuk 5 wordt er uitgebreid over de voortgang van de Kwaliteitsafspraken in 2019 gerapporteerd.

STUDENT COUNCIL

Begin 2019 is als onderdeel van een van de Kwaliteitsafspraken de Student Council opgericht en aan het werk gegaan. De Student Council vertegenwoordigt studenten, initieert projecten en heeft een budget om initiatieven van studenten financieel te ondersteunen. De Council is als pilot van start gegaan, met leden afkomstig uit reeds opgerichte student unions. De pilotgroep heeft ervoor gezorgd dat de Student Council een volwassen vertegenwoordigend orgaan is geworden met een duidelijke rol en taakstelling. Dit is tot stand gekomen doordat de pilotgroep hard heeft gewerkt aan een programma, een financieel administratiesysteem, rol- en taakverdeling, een beoordelingsprocedure voor het toekennen van budget en vele andere zaken. Hierin werden zij begeleid door een docent en een beleidsmedewerker. Het CvB is periodiek in gesprek met de Student Council over thema's die onder studenten leven. Ook onderhoudt de Council contact met de Medezeggenschapsraad.

AANSTELLINGSBELEID

In 2019 zijn we gestart met het traject om het aanstellingsbeleid te herijken. Uitgangspunt van het CvB is om met dit traject het aanstellingsbeleid onderwerp van gesprek te maken met de organisatie, omdat er vraagstukken liggen vanuit verschillende perspectieven, belangen en aspecten. Het CvB wil dit samen met de organisatie oppakken om te kijken op welke punten er tot ontwikkeling en verbetering gekomen kan worden. Zodoende is er in 2019 een werkgroep opgericht waar CvB-leden en MR-leden inzitten. De werkgroep heeft een plan van aanpak opgesteld om in wisselwerking met de organisatie input op te halen en te bespreken. Het traject kent een aantal fases en beslaat in de eerste fase onder andere een reeks intern-publieke bijeenkomsten en rondetafelsessies. De eerste publieke bijeenkomst vond plaats op 17 december. Doelstelling is om medio 2020 tot een bijgesteld aanstellingsbeleid te komen.

Rietveld Uncut, foto Nikola Lamburov

UNSETTLING RIETVELD/SANDBERG

Unsettling is een initiatief dat gericht is op het realiseren van een radicaal inclusieve academie. In 2019 heeft Unsettling in samenwerking met mensen uit de organisatie en met de steun van het CvB in een reeks ronde tafelsessies het Framework for Action tot stand gebracht. In het Framework komen prioriteiten, aandachtsgebieden, handreikingen en acties samen om inclusiviteit in zoveel mogelijk lagen te wortelen. Het is een leidraad die iedereen in de organisatie kan gebruiken om bij te dragen aan verschillende manieren waarop de doelen bereikt kunnen worden. Gedurende de afgelopen 1,5 jaar is Unsettling gestaag gegroeid en zichtbaarder geworden. We ontvangen veel positieve reacties op Unsettling en de ruimte die zij creëren binnen de academie. Ook wij als bestuur zijn heel erg blij met de kennis, perspectieven en netwerken die Unsettling verweeft met de academie. Zo wordt diversiteit en inclusiviteit geleidelijk een onderdeel van de academiegemeenschap, zowel op het gebied van onze bewustwording als ons handelen.

HEAR! HERE!

In september 2019 zijn we van start gegaan met HEAR! HERE!, een experimenteel dialoogplatform en onderzoeksproject voor Rietveld en Sandberg, voor het academisch schooljaar 2019/2020. Het doel is om een overkoepelend dialoogplatform voor de school te bieden waar interdepartementale kwesties kunnen worden aangepakt. Het doel is om een cultuur en infrastructuur te bevorderen zodat studenten en personeel vraagstukken en onderwerpen die leven in de academiegemeenschap kunnen delen en bespreken. Met het platform proberen we verschillende benaderingen van gesprek, uitwisseling en luisteren uit.

HERBENOEMING COLLEGE VAN BESTUUR

De Raad van Toezicht heeft zich begin 2019 gebogen over de herbenoeming van de leden van het College van Bestuur waarvan de eerste benoemingstermijn af zou lopen op 1 november 2019. De Raad heeft het College van Bestuur herbenoemd voor een periode van twee jaar. Dit heeft zij gedaan na raadpleging van de achterban van de academie, via de Medezeggenschapsraad. Er is besloten ruimte te creëren om het bestuurlijk model te evalueren in het najaar van 2020 en dit zo nodig bij te stellen. De herbenoeming omvat daarom twee jaar, in plaats van vier jaar. Het CvB heeft zich achter dit besluit geschaard.

HUISVESTING

Doordat eind 2018 het Fedlevgebouw, de nieuwbouw, werd opgeleverd konden we 2019 op bijzondere wijze starten. Namelijk dat alle onderwijsafdelingen (bachelor én master) gehuisvest zijn op één terrein. De nieuwbouw is succesvol afgerond en de rapportages van de oplevering zijn formeel vastgesteld door het CvB en goedgekeurd door de RvT. Het nieuwe gebouw heeft ook de nodige belangstelling gekregen vanuit de media en in het bijzonder architectuur vakbladen. Ook is het project genomineerd, en direct na het winnende project van de Noord- Zuidlijn als tweede geëindigd, bij de verkiezing van de Amsterdam Architectuur Award 2019.

FINANCIËEL

Met de keuze om een aantal belangrijke trajecten en activiteiten in 2019 extra aandacht te geven, zijn er in 2019 ook extra kosten gemaakt. Dit heeft tot gevolg dat het financiële resultaat van het jaar 2019 negatiever was dan begroot, waarover in deel 2 van het jaarverslag wordt gerapporteerd. In combinatie met de investeringen in de gebouwen van de afgelopen jaren is de financiële buffer van de academie nu beperkt. Voor de komende jaren vraagt dit om een behoedzaam financieel beleid en een nauwgezette monitoring van de ontwikkeling van het resultaat.

PUBLIEK, PROFILERING EN NETWERKONTWIKKELING

In 2019 hebben er een aantal jaarlijks terugkerende evenementen plaatsgevonden met een publiek karakter die onder andere gericht zijn op het profileren van het werk dat op de academie wordt gemaakt, het vergroten van de zichtbaarheid van de academie en het versterken van het netwerk dat het werkveld verbindt aan het onderwijs.

- De modeshow van de modeafdeling toonde op 6 juni de creaties van eindexamenkandidaten en studenten van andere vakjaren. De modeshow geeft een rijke dwarsdoorsnede van wat de modeopleiding te bieden heeft en was ook dit jaar weer drukbezocht door studenten en medewerkers, vakpubliek en pers.
- In juni werd het eindexamenwerk van de masterstudenten op verschillende locaties in Amsterdam getoond aan de hand van een divers programma vol tentoonstellingen, performances, workshops en andere evenementen.
- De eindexamenkandidaten van de bachelor presenteerden hun afstudeerwerk in juli op de academie.
- Tot slot verzorgden de afdelingen en opleidingen in 2019 een groot aantal kleinere presentaties binnen en buiten de academie.

SAMENWERKINGEN IN 2019

De Gerrit Rietveld Academie werkt structureel en op ad-hoc-basis samen met een groot aantal organisaties in binnen- en buitenland. Samenwerking wordt aangegaan met partijen

waarmee in gezamenlijkheid het onderwijsaanbod voor de studenten kan worden verrijkt. Denk hierbij aan culturele instellingen als het Teylers Museum, Frans Hals museum, het Stedelijk Museum Amsterdam of Looiersgracht 60, kennisinstituten als de KNAW, Vrije Universiteit, Hogeschool van Amsterdam en Universiteit van Amsterdam en media-partners als de Volkskrant, De Groene Amsterdammer, MetropolisM of Kunstbeeld.

Daarnaast is de academie onderdeel van Ariasnl, een samenwerkingsverband op het gebied van onderzoek van alle Amsterdamse hoger onderwijsinstellingen. Ariasnl richt zich op het versterken van de samenwerking tussen de instellingen in het onderzoek in de geesteswetenschappen en de kunsten, onder andere op het creëren van ruimte voor derdecyclustrajecten in de kunsten. De Rietveld treedt op als penvoerder. De lector van de Rietveld is als coördinator benoemd. Sinds 2017 vinden er jaarlijks diverse netwerkbijeenkomsten plaats waarbij er zowel inhoudelijke, als beleidsmatige kennis wordt uitgewisseld over onderzoekstrajecten tussen de verschillende instellingen. Daarbij worden ook onderzoekers van buiten de Ariascirkel uitgenodigd, zodat er uitwisseling en netwerkvorming plaatsvindt. Ariasnl is steeds meer een eigen positie aan het verwerven en is door onderzoekers met enthousiasme ontvangen.

SELECTED, foto Franz Mueller Schmidt

2.2.2. Terugblik Sandberg Instituut

PERSONELE MUTATIES

In het jaar 2019 vonden de volgende personele wisselingen plaats:

- Afdelingshoofden

Wegens afronding van het tijdelijke programma Radical Cut Up namen we afscheid van afdelingshoofd Lukas Feireiss. Ook Shadow Channel werd afgerond, maar besloten is dit tijdelijke programma te verlengen met de sequel Resolution, waarvan Juha van 't Zelfde opnieuw hoofd is geworden. Het nieuwe tijdelijke programma Approaching Language wordt geleid door Ilse van Rijn en Marieke Barnas. Het gehoste programma Master Design Experiences werd afgerond, waardoor Nelly Ben Hayoun afscheid nam.

- Coördinatoren

Wij namen afscheid van coördinator Polina Medvedeva van Shadow Channel wegens beëindiging van het programma. Elif Ozbay kwam als nieuwe coördinator van Resolution. Antoinette Vondermuhl werd na beëindiging van Radical Cut Up coördinator bij Approaching Language. Sjoerd ter Borg werd na beëindiging van MDE coördinator voor wisselende projecten. Tamara van der Laarse nam afscheid van de Dirty Art afdeling en is toegevoegd aan het staf kantoor. Zij werd opgevolgd door Aurelien Lepetit.

- Anders

Flavia Dzodan werd aangetrokken als supervisor research. Carolin Reichert, assistent coördinator van Anke Zedelius vertrok wegens drukte in de eigen praktijk. Grietje Hoogland is aangetrokken om ondersteuning te bieden aan de administratie.

COMMUNICATIE – PUBLIC SANDBERG

Public Sandberg ontwikkelt publicaties en tentoonstellingen die ontwikkelingen, onderwerpen, mensen en activiteiten van het Sandberg Instituut zichtbaar maken. In 2019 werden uitgaven gerealiseerd voor de open dag en de graduation. De website werd verder ontwikkeld en functioneert inmiddels als een rijk archief. PS bleef ook in 2019 zijn positie ontwikkelen als een curator- en redactie bureau gebaseerd op de gemeenschap van de MA voor beeldende kunst, design en architectuur. Dankzij een team van gastschrijvers, fotografen, webbibliothecaris, webontwikkelaars en de redacteur en curator werkt PS aan de representatie, archivering, alumni relaties en algemene gemeenschapsvorming van het Sandberg Instituut.

HUISVESTING

Begin 2019 is, vlak na de verhuizing van het instituut naar het Rietveldterrein, het onderwijs opgestart met workshops die tot doel hadden de onderwijsruimtes in een zo'n kort mogelijke periode vorm te geven. Er vonden tot de zomervakantie verschillende opleveringswerkzaamheden plaats. In de centrale Willem Sandbergruimte werd een keukenwerkplaats gerealiseerd voor educatieve doeleinden, met daarnaast een studentpantry. Voor het grote auditorium werd een verschuifbare wand geplaatst, naar een ontwerp van Aliki van der Kruijs. Vincent Knopper realiseerde een vuilwaterspoelunit op de vierde verdieping. Niels Albers bracht een ingenieuze geluidswerende draaideur aan in het FedLevgebouw. In samenwerking met Our Polite Society is een routing en signage ontwikkeld, die vervolgens werd toegepast in de hele academie. Onderdeel van de verhuizing vormde de ict-migratie naar de digitale omgeving van de Rietveld. Het migratieproces wordt naar verwachting in 2020 afgerond.

LOCATIE PRINSES IRENESTRAAT

De residence voor de buitenlandse gastdocenten op de 4e verdieping van de Prinses Irenestraat bleef in gebruik tot mei 2019 als short-stay huisvesting voor de buitenlandse gastdocenten. In verband met gewijzigde regelgeving en planvorming van de gemeente was deze locatie niet meer beschikbaar. Een nieuwe residence aan de Amstelveenseweg is inmiddels in gebruik genomen.

PETERSBURG / DE PUNT / NEVERNEVERLAND / DE NAGTEGAAL / HEESTERVELD

Het Sandberg Instituut heeft de beschikking over de 3^e verdieping van Broedplaats Petersburg, waar alumni en studenten voor een bepaalde periode een studio kunnen huren. NeverNeverland, de hoekruimte op de begane grond wordt geprogrammeerd door de stichting NeverNeverland. Naast de reguliere programma's van Hackers & Designers, vinden de Sandberg Series lezingen en wisselende exposities daar plaats. Vanuit NeverNeverland is in samenwerking met CBK Zuid-Oost De Nagtegaal opgericht. Een residence voor alumni van het Sandberg Instituut, waar de resident werk, exposities en educatieprojecten ontwikkelt. De Nagtegaal is onderdeel van culturele broedplaats Heesterveld, waar in samenwerking met huisvester Ymere studio's en woningen voor studenten en alumni in gebruik zijn genomen.

SCHOLING PERSONEEL

In 2019 werden in het kader van bijscholing cursussen gevolgd in Osiris, Bedrijfshulpverlening (BHV), Nederlands in woord en geschrift en Adresz. Daarnaast werden drie coachingstrajecten en een leiderschapstraining ondersteund. Er werd deelgenomen aan studiedagen, workshops en lezingen in samenwerking met Unsettling en Hear!Here! De coördinatoren zijn voorafgaand aan de start van het collegejaar op een korte studiereis geweest, waar naast de inhoudelijke kick-off van het jaar in Hotel Wongema (Hornhuizen) een bezoek werd gebracht aan het Planetarium van Eise Eisinga.

2.2.3. Terugblik bedrijfsvoering

BEDRIJFSVOERING ALGEMEEN

In 2019 is binnen de afdeling bedrijfsvoering de aandacht vooral uitgegaan naar de vervanging van het personeels-salarissysteem en de implementatie van het nieuwe personeelsinformatiesysteem HR2day. Het nieuwe systeem vraagt om een andere denk- en werkwijze en heeft impact op alle geledingen binnen de organisatie. Met name de afdelingen van bedrijfsvoering hebben er direct mee te maken, in aansluiting op het financiële pakket, ten aanzien van rapportagewensen en mogelijkheden maar ook ten aanzien van het eigen maken van de managementtools en digitale processen, zoals het uitbetalen van extra uren.

Daarnaast is er aandacht geweest voor processen ten aanzien van de inkoop in het algemeen en investeringen en aanbestedingen in het bijzonder. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid is daarop intern verder vormgegeven en zal in 2020 worden afgerond.

De balie van het studentenservicepunt en de ICT-helppes zijn -na verhuizing van de entree- samengevoegd met de nieuwe receptie op de begane grond in het Benthem en Crouwelgebouw. De vrijgekomen ruimte op de eerste verdieping is gebruikt om de inrichting van de kantoorruimte van ICT en Studentenzaken beter te kunnen afstemmen op het aantal medewerkers. Ook is een nieuw kantoor voor de archivaris en beleidsmedewerker kwaliteitsafspraken gerealiseerd.

PERSONEELSZAKEN

Per 1 januari 2019 is het personeel- en salarissysteem Persmaster vervangen door een nieuw e-HRM-systeem, HR2day. Er is met name veel aandacht besteed aan het eigen maken van het nieuwe salarisadministratiesysteem enerzijds en aan de inrichting van de processen in het dienstenplatform anderzijds. Medio 2019 is een start gemaakt met het gebruik van het dienstenplatform middels het MIC (Managementtool) binnen de facilitaire staf en een tweetal afdelingen, waardoor processen digitaal konden worden aangevraagd en uitgevoerd. De focus van de bedrijfsvoering is met name gericht geweest op de mogelijkheden en behoeften ten aanzien van de rapportages en analyses.

De afdeling heeft in 2019 te kampen gehad met veel ziekten. De afdeling is daartoe bij de start van HR2day ondersteund door een externe adviseur en in juli 2019 is het team ter vervanging van een aantal uren, versterkt met een nieuwe collega salarisadministrateur.

FINANCIËLE ADMINISTRATIE

De focus van de financiële administratie is in het eerste kwartaal van 2019 volledig gericht geweest op de aansluiting van Account View (AV) op het nieuwe EHRM-systeem (HR2day) bij personeelszaken. Daarnaast zijn de werkzaamheden vooral gericht geweest op financiële afronding van de shuffel, (de controle en de verwerking van de facturen nieuwbouw),

de financiële investeringsrapportages (laatste deel shuffel) en de liquide middelen en de verdere optimalisatie van het digitaliseren van inkomende facturen, als opmaat naar het digitaal autoriseren van facturen.

Tevens is een aanvang gemaakt met het professionaliseren van het begrotingsproces en is speciale aandacht geweest voor de financiële verantwoording van de kwaliteitsafspraken.

STUDENTENADMINISTRATIE

In 2019 heeft de afdeling Studentenzaken naast haar reguliere werkzaamheden afrondende stappen gezet in het realiseren van onderdelen uit het vierjarige plan van aanpak, onder andere op het gebied van het geautomatiseerd genereren van studievoortgangsoverzichten. De portfoliomachine die vorig jaar in eigen beheer is ontwikkeld en uitgerold, is dit jaar verder verfijnd na evaluatie met de docenten. In de zomerperiode is de afdeling tweemaal verhuisd in verband met een verbouwing; de balie van het studentenservicepunt is verplaatst naar en samengevoegd met de nieuwe receptie op de begane grond van het Benthem en Crowelgebouw.

Verder heeft Studentenzaken kengetallen opgeleverd voor de accreditatierondes voor zowel de bachelor als de masteropleidingen, en is nauw betrokken geweest bij het MIM-project van de afdeling ICT.

FACILITAIRE ZAKEN

In navolging van de oplevering en volledige ingebruikname van het nieuwe Fedlevgebouw en de verbouwde bestaande gebouwen is door FZ met name aandacht besteed aan het optimaliseren van de nieuwe klimaatinstallaties en de (verdere inrichting van de nieuwe) voorzieningen.

Ook zijn in dit jaar de laatste verbouwingen in het kader van de shuffel gerealiseerd. In najaar van 2019 is de receptie en de balie verhuisd van het Rietveldpand naar het BC-gebouw. Door de verhuizing van de entree kon in de kelder van het Rietveld gebouw, de grafiekwerkplaats en op de BG, de afdelingsruimte van Textiel verder verbouwd worden naar wens van de gebruikers. Daarnaast is er een nieuwe tuftruimte gerealiseerd bij de textielwerkplaats. Ten behoeve van het verbeteren van de verdeling van de werkplekken en ter verruiming van het aantal m² kantoorruimte, zijn op de stafverdieping verbouwingsactiviteiten uitgevoerd.

In het najaar van 2019 is het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor de drie gebouwen opgeleverd en is er ten behoeve van het onderhoud een start gemaakt met de vervanging van de meet- en regeltechniek in het Benthem & Crowel- en het Rietveldgebouw. In 2020 zal dit traject in het geheel worden afgerond.

In het kader van het Arbobeleid en de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RIE), is in 2019 door de werkplaatsbeheerders invulling gegeven aan de online applicatie. Met behulp van de online applicatie wordt de RIE actief, geactualiseerd en beheersbaar gehouden.

Fashion Show, Bodil Ouédraogo, foto Omri Bigetz

In 2019 zijn ten aanzien van de aansluiting bij het milieuconvenant 2017–2020 (EEP) wederom nieuwe maatregelen genomen. In tegenstelling tot het jaar 2018 kunnen we een energiedaling constateren van ongeveer 4%.

ICT

Per 1 februari 2019 is de overeenkomst voor het beheer van de technische infrastructuur en de helpdeskfunctie van People Ware zonder veel problemen overgegaan op Vancis. Vancis was de uitkomst van de Europese aanbesteding, die in 2018 heeft plaatsgevonden. Vanuit Vancis is er dagelijks een werknemer op de Rietveld aanwezig die de helpdeskfunctie invult.

Als gevolg van het aflopen van de huidige overeenkomst inzake het printerpark binnen de Academie met de firma Xtandit medio april 2019 was de Academie genooddacht om ook in 2019 een Europees aanbestedingstraject op te starten. De opdracht werd onderverdeeld in 2 percelen, te weten Multifunctionele printers en Reprografische printers en gegund aan respectievelijk Xtandit en Konica Minolta. In juni 2019 zijn beiden overeenkomsten getekend, de uitlevering en configuratie heeft in de zomer van 2019 plaatsgevonden.

Op het gebied van het Intranet zijn in 2019 forse stappen gezet ten aanzien van de inrichting van de infrastructuur, het vullen van de content, het trainen van de beheerders en het IT-team en is ingezet in samenwerking met de medewerker interne communicatie, op actief gebruik van het intranet binnen de organisatie. Het intranet biedt centraal nieuws en data (jaarrooster), informatie aan studenten en werknemers over studeren en werken, geeft mogelijkheden tot onderlinge digitale samenwerking en geeft toegang tot digitale voorzieningen binnen de organisatie, zoals het personeelssysteem HR2day.

In 2019 is het personeelsinformatiesysteem HR2day geïmplementeerd. Aanvullend is onder begeleiding van ICT een technische koppeling gerealiseerd met het PI-systeem en met het studentenregistratiesysteem (Osiris) om zo geautomatiseerd rol gebaseerde groepen mogelijk te maken (distributielijsten) en de rechtenstructuur goed te kunnen inrichten.

Om de digitale infrastructuur van de academie up-to-date te houden en de toegang tot digitale voorzieningen te kunnen blijven waarborgen, is in het najaar van 2019 de netwerk infrastructuur vervangen. Het totale traject bestond uit 2 fases. In Fase 1 is de kritieke infrastructurele apparatuur (Core-switches) vervangen en in fase 2 de ring daaromheen (Edge switches). Ook zijn alle wifipunten vervangen waardoor het bereik aanzienlijk is verbeterd. De vervanging van de infrastructuur heeft daarmee niet alleen de stabiliteit van het draadloze netwerk verbeterd, maar ook de weerbaarheid van het netwerk als geheel.

Qua privacy hebben heeft de academie zich in 2019 met name gefocust op de impact van de wet op de (interne) organisatieprocessen en is er gewerkt aan een bewustzijnscampagne om privacy binnen het onderwijs meer onder de aandacht te brengen.

WERKPLAATSEN

In het kader van het verbeteren van de aansluiting van de werkplaatsen op het onderwijs en vice versa en het versterken van de positie van de werkplaatsen ten opzichte van het onderwijs, zijn in het najaar verschillende rondetafelgesprekken gevoerd met (hoofd)docenten van de bachelor en de master en de werkplaatsen. In deze bijeenkomsten zijn de verwachtingen die het onderwijs van de (rol van de) werkplaatsen heeft en andersom besproken. Ook is er van gedachte gewisseld over de mate en de manier waarop het onderwijs een bijdrage kan leveren aan verbetering van het aanbod van de werkplaatsen. In 2019 is voor de kleine werkplaatsen ‘achtervang’ gerealiseerd waardoor de kwetsbaarheid van deze werkplaatsen aanzienlijk is verkleind en de continuïteit beter kan worden gewaarborgd. Er is vervanging mogelijk en er is ruimte in de formatie gecreëerd voor extra uren in drukke perioden. Ten aanzien van de andere werkplaatsen is ook een optimalisatieslag in capaciteit gemaakt om de toenemende en veranderende vraag vanuit de organisatie te kunnen opvangen.

In 2019 hebben we, na gemiddeld meer dan 20 jaar dienst, afscheid genomen van 3 werkplaatsbeheerders vanwege hun pensioengerechtigde leeftijd. Alle drie de beheerders zijn opgevolgd door alumni van de Gerrit Rietveld Academie.

Een aantal werkplaatsen is in navolging van de verhuizing van de entree uiteindelijk in 2019 verbouwd en voldoen nu volledig aan de behoefte van de gebruikers. De nieuwe werkplaatsen X-lab en de filmstudio en de bestaande werkplaatsen die zijn verhuisd en of zijn verbouwd worden allen goed gewaardeerd en zijn in 2019 zeer goed bezocht door de studenten.

2.3

Vooruitblik 2020

2020 gaan we van start met het nieuwe Instellingsplan waarin onze prioriteiten en ambities voor de komende periode staan geformuleerd. Daarnaast werken we aan de herstelbeoordeling en verdere uitvoering van de Kwaliteitsafspraken. Samen met Unsettling Rietveld/Sandberg zullen we de organisatie kennis laten maken met het Framework for Action en werken aan concrete plannen om de inclusiviteit te vergroten. Ook gaan we verder met de voorbereidingen voor de accreditatie van de bachelor die gepland staat voor 2020. De herijking van het aanstellingsbeleid vindt ook plaats in 2020. Een werkgroep is daarvoor opgericht die in een uitgebreid traject met de verschillende aspecten van het aanstellingsbeleid aan de slag gaat om tot een herijking te komen. Verder wordt er in 2020 gewerkt aan het herijken van de meerjarenbegrotingsontwikkeling en het verbeteren van de liquiditeitspositie. Voorts zal in het 1e semester van het studiejaar 2020/2021 de evaluatie van het bestuurlijk model plaatsvinden. Voorbereidingen hiervoor gaan in het voorjaar van 2020 van start. Naast deze trajecten wordt er in 2020 verder gewerkt aan de reguliere onderwijs- en onderzoeksactiviteiten.

Fedlev Bibliotheek, foto Jeroen Verrecht

3. Onderwijs en onderzoek

3.1 Onderwijsaanbod

3.1.1 Onderwijsaanbod bacheloropleidingen

De Gerrit Rietveld Academie verzorgt de bacheloropleiding Beeldende Kunst en Vormgeving met twaalf afstudeerrichtingen: Beeldende Kunst, Audiovisueel, Keramiek, Glas, Beeld en Taal, Fotografie, Grafisch Ontwerpen, Modevormgeving, TXT (textiel), designLAB, Architectonische Vormgeving en Edelsmeden. Alvorens te kiezen voor een van de afstudeerrichtingen doorlopen de studenten het algemeen vormende Basisjaar.

Deeltijdopleiding Gerrit Rietveld Academie (DOG-time)

Naast de voltijdopleiding biedt de academie studenten te mogelijkheid om in deeltijd een diploma te verkrijgen. DOGtime, zoals deze opleiding heet, duurt vijf jaar en heeft een tweejarige propedeuse. In de propedeuse maken studenten onder meer kennis met de verschillende aspecten van de vakdisciplines. Na de propedeuse kunnen de studenten de keuze maken voor de deeltijdopleidingen de Fine Arts of Design specialisaties: Expanded Painting (EP) en Instabiele Media (IM).

Afdelingsoverschrijdend aanbod bacheloropleidingen – Studium Generale

Het Studium Generale voorziet in een schoolbreed theorieaanbod. Het programma van het Studium Generale is verplicht voor de studenten van het Basisjaar en die van het 1^e en

het 2^e vakjaar. De Gerrit Rietveld Academie acht het van groot belang dat studenten niet slechts zijdelings met een theoretische vraagstelling in aanraking komen, maar ervaren hoe verdieping van kennis door middel van een gevarieerd aanbod uiteindelijk leidt naar een gefundeerd persoonlijk oordeel.

Dit jaar vond Studium Generale plaats van 27 tot en met 30 maart in het Stedelijk Museum Amsterdam, met als thema “Take a Walk on the Wild Side: Fabulating Alternative Imaginaries in Art & Life!”. Naast de theoretische verdieping en reflectie vervult het Studium Generale ook een andere rol. Het is hét moment voor sprekers en curatoren om elkaar te ontmoeten en kennis uit te wisselen. Dit wordt dan ook door alle partijen als zeer waardevol ervaren.

Tegelijkertijd vond Rietveld Uncut plaats. Een programma bestaande uit performances en kunstwerken die door studenten gemaakt zijn rondom het thema van Studium Generale. De eindwerken werden getoond in het Stedelijk Museum. Voor studenten is dit een bijzondere kans om hun werk in een museale context te presenteren. Niet alleen vanwege de prestigieuze status van het Stedelijk, maar ook omdat hun werk hiermee in aanraking komt met een brede en diverse groep bezoekers. Door het thema van Studium Generale als uitgangspunt te nemen is er voor de studenten een format gecreëerd waarin denken en maken samen wordt gebracht. Naast dat dit een waardevolle verdieping van hun eigen praktijk oplevert, is het ook een verrijking van het theoretische programma van het Studium Generale.

3.1.2 Onderwijsaanbod masteropleidingen

Vijf masteropleidingen

Het masteronderwijs van de Gerrit Rietveld Academie wordt verzorgd door het Sandberg Instituut. Het instituut

biedt de volgende opleidingen aan: Fine Arts, Dirty Art Department (Vrije Vormgeving), Think Tank of Visual Strategies (Design), Studio for Immediate Spaces (Interieur Architectuur) en Critical Studies.

De tweejarige onderwijsprogramma's bestaan uit een samenhangend geheel van seminars, lezingen, workshops, ontwikkeling van collectief en individueel werk en het schrijven van een thesis. Studenten krijgen de ruimte eigen bijdragen te leveren aan de ontwikkeling van het programma. Afdelingen delen zoveel mogelijk informatie over lezingen en workshops die openstaan voor derden. Daarnaast kunnen studenten vanuit alle disciplines deelnemen aan facultatieve onderdelen. Jaarlijks vinden op alle afdelingen programma-evaluaties plaats met studenten en staf.

Tijdelijke (kortlopende) masterprogramma's

Het instituut biedt sinds 2011 tijdelijke masterprogramma's aan, georganiseerd rond specifieke, soms urgente thema's. Voor deze programma's worden externe partners aangetrokken die gezien worden als specialist op dit gebied. Na twee jaar verdwijnt een dergelijk programma meestal weer. Soms bestaat aanleiding een tijdelijk programma te verlengen. Het thema is dan zeer urgent of bevat nog veel potentie. De vorm die het dan aan neemt kan een begrenzing van het eerdere programma zijn en vervolgens een continuering/bevraging vanuit een andere invalshoek of het is een 'sequel'.

Overzicht van de huidige en aankomende tijdelijke programma's:

PERIODE	PROGRAMMA	ONDERWERP	HOOFD(EN)
2017–2019	Shadow Channel	Radicale benadering van bewegend beeld op gebied van film, design en propaganda	Juha van 't Zelfde
2017–2019	Radical Cut Up	Onderzoekt de cut-up irt creativiteit en productie	Lukas Feireiss
2018–2020	Challenging Jewellery	Onderzoekt als groep de menselijke behoefte gericht op objecten en schoonheid	Bless
2018–2020	The Commoners' Society	Onderzoekt de nieuwe metropool gericht op sociale actie en gelijke kansen	Lilet Breddels /Alicia Framis
2019–2021	Resolution	Richt zich op de toekomst van bewegend beeld. Sequel van Shadow Channel.	Juha van 't Zelfde
2019–2021	Approaching Language	Onderzoekt taal als materie	Marieke Barnas /Ilse van Rijn
2020–2022	F for Fact	Wil verhalen ontwikkelen door te kijken naar bestaande voorstellingen van de werkelijkheid door een artistieke lens ism kennisinstituten	Barbara Visser
2020–2022	Disarming Design	Wijdt zich aan ontwerppraktijken in situaties van onderdrukking en handelt op het kruispunt van ontwerp, ambachten, poëzie, pedagogie en politiek	Annelys de Vet

Hosten van tijdelijke masterprogramma's

Het Sandberg Instituut organiseert sinds 2017 een categorie onderwijsprogramma's in samenwerking met partnerinstituten en bedrijven. De gehoste programma's proberen bestaande agenda's en hun stakeholders te verbinden tijdens een collectieve studieperiode van twee jaar. De onderzoeken zijn essentieel voor de toekomst van ons onderwijsinstituut en voor kunsteducatie in een breder, internationaal perspectief.

De gehoste programma's worden omringd door andere interne projecten zoals debatten, schrijven, vergaderen, enz. Het eerste gehoste programma is de Master of Design Experiences (2017–2019) in samenwerking met University of the Underground. Het maakt deel uit van gezamenlijk onderzoek naar de implicaties van 'externe financiering' voor kunsteducatie. Toekomstige onderwerpen zijn nog niet beslist, maar kunnen bijvoorbeeld discussies over culturele diversiteit zijn, de implicaties van kunstmatige intelligentie of de relatie tussen kunst en openbaar-stedelijke ruimte.

3.1.3

Activiteiten en projecten

Activiteitenprogramma Bacheloropleiding

Naast het reguliere lesprogramma krijgen studenten de gelegenheid te participeren in afdeling- en academiebrede activiteiten en projecten. Activiteiten worden deels gefinancierd uit de reguliere middelen, aanvullend worden middelen verworven en worden bijdragen in natura geleverd door projectpartners. In het verslagjaar werden projecten onder andere mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de Gemeente Amsterdam, het Stedelijk Museum, het Mondriaan Fonds en diverse grotere en kleinere sponsors.

Activiteitenprogramma Masteropleiding

De bekostiging door het Ministerie van OC&W is onvoldoende om extra activiteiten te financieren, waardoor aanvullende middelen worden aangetrokken worden ter ondersteuning van activiteiten. Het afgelopen jaar is door de volgende partijen financiële ondersteuning/sponsoring geboden ten behoeve van activiteiten van de masteropleidingen:

Instituut voor Beeld & Geluid	Masterclass Sandberg @Mediapark (DES)
Culturele podia Amsterdam	Sponsoring presentatieplekken, o.a. eindexamen
Bureau Broedplaatsen	Bijdrage De Punt/ Neverneverland
Marktkantine Amsterdam	Sponsoring onderwijsruimte MDE
Uitgeverijen/ platenmaatschappijen	Sponsoring boeken, muziek tbv bibliotheek MDE
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie	Financiële bijdrage voor 6 events MDE/Marktkantine
Disarming Design for Palestine	Reis-, verblijfs- en productiecosten workshop studenten in Palestina (DES)

3.2 Kennisontwikkeling en onderzoek

3.2.1

Het Lectoraat en de onderwijsorganisatie

De lector heeft als opdracht het initiëren en begeleiden van onderzoek en onderzoekgericht onderwijs binnen de Gerrit Rietveld Academie op het gebied van kunst en publieke ruimte en het stimuleren van de ontwikkeling van een nieuwe visie op dit gebied. De taken van de lector zijn:

- een theoretisch en methodologisch kader stellen, waarbinnen docenten en studenten van de Gerrit Rietveld Academie kunnen participeren in het onderzoek. Daarbij staat met name de vraag naar de aard van 'artistic research' centraal.
- het organiseren en managen van de kenniskring en daarmee het bevorderen van multidisciplinaire samenwerking tussen studenten en docenten van de participerende instellingen, kunstenaars, wetenschappers, opdrachtgevers en overheden;
- het organiseren van manifestaties (symposia, tentoonstellingen e.d.) die het onderzoek maatschappelijk hanteerbaar maken en de publieke discussie bevorderen;
- het genereren van publicaties over kunst in de publieke ruimte.

In het onderzoek van de lector en de kenniskring spelen drie thema's een belangrijke rol:

1. de betekenis en functie van de publieke ruimte;
2. de relatie tussen kunst, kunstenaars en publiek;
3. de ontwikkeling van nieuwe visies op kunst en publieke ruimte.

In het afgelopen jaar is het team van het lectoraat gewijzigd. Sietske Roorda en Merel Driessen zijn vertrokken en opgevolgd door Michelle Schulkens voor de publiciteit en Joyce Drosterij voor de financiën en als coördinator onderzoek. Daarnaast werd Rosanne Jonkhout aangesteld als projectcoördinator voor de begeleiding van onderzoeksprojecten.

Daarnaast werd in het afgelopen jaar intensiever samengewerkt met het Sandberg Instituut en vond zeer regelmatig overleg plaats met het CvB. Daarbij ging het zowel om het opstellen van onderzoeksaanvragen, het opzetten van speciale onderzoekstrajecten zoals de fellows en de CrD,

als het opzetten van een overkoepelende structuur voor onderzoek.

Op initiatief van het CvB heeft de Gerrit Rietveld Academie Gabrielle Kennedy gevraagd om een boekpublicatie te maken met een overzicht van onderzoeksprojecten in bachelor en master, met name door studenten. Dit boek zal in 2020 voltooid zijn en uitgegeven worden door Valiz.

MAKING THINGS PUBLIC

In het kader van de groeiende nadruk op onderzoek in de kunsten is het onderzoeksprogramma onder de titel Making Things Public (MTP) in 2019 voortgezet. Dit programma, waarin methodische discussies over artistic research en het aanleren van vaardigheden voor 3rd cycle research centraal staan, vormt het kader voor de begeleiding van een beperkt aantal PhD-onderzoekers en andere gevorderde onderzoekers die een PhD aan het voorbereiden zijn, deels intern en deels extern. Steeds meer kunstenaars en ontwerpers kiezen de mogelijkheid een – al dan niet gefinancierd – promotietraject te volgen. De Gerrit Rietveld Academie stelt in het kader van loopbaanontwikkeling en professionalisering sommige docenten in staat een deel van hun tijd hieraan te besteden, met behoud van salaris. De MTP-groep, die begeleid werd door senior onderzoeker Sher Doruff tot juni 2019 en Paula Albuquerque sinds begin december 2019, dient naast het genereren van kennis en inzicht ook voor ondersteuning van dit traject in de vorm van uitwisseling van ervaring, het presenteren van onderzoeksresultaten, en het financieel mogelijk maken van congresbezoek in het buitenland.

KENNISKRING

Het doel van de Kenniskring is het stimuleren van onderzoek en het laten ontstaan van ervaring in onderzoek bij docenten van de opleidingen die deze ervaring op hun beurt verwerken in hun lespraktijk. Om het proces van de onderzoekers beter inzichtelijk te maken en bij te houden werden er in 2019 structurele traject gesprekken gevoerd.

FELLOWS

In 2018 werd door het CvB geld vrij gemaakt om een impuls aan het onderzoek te geven. Zowel de bachelor als de master afdelingen werden in staat gesteld onderzoeksvoorstellen en onderzoekers voor te dragen. Na selectie door een commissie startten in 2018 Alike van der Kruijs, Riet Wijnen en Beny Wagner hun onderzoek, begeleid door Sher Doruff, Jeroen Boomgaard en externe experts. Voor de Sandberg kandidaten, zie Sandberg onderzoek. De resultaten van deze fellows, zoals ze nu genoemd worden, werden in April aan de Rietveld gemeenschap gepresenteerd in de vorm van een symposium en een tentoonstelling. Na de zomer werd een nieuwe groep geselecteerd, opnieuw op voordracht van de afdelingen en uitgekozen door een daarvoor ingestelde commissie. Deze groep die voor de bachelor bestaat uit Marie-Ilse Bourlanges & Elena Khurtova, Emilio Moreno, Hans Muller en Bernardo Zanotta wordt ditmaal begeleid door Paula Albuquerque en Jeroen Boomgaard.

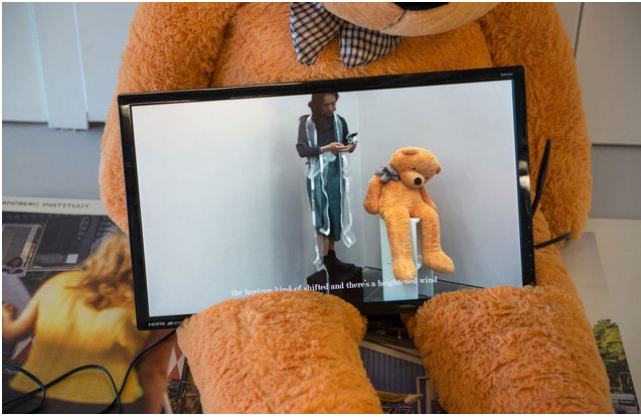
3.2.2 Onderzoeksprojecten met middelen uit tweede en derde geldstroom

COMMONING ZEEBURGEREILAND

Het Lectoraat heeft in 2008 een KIEM-subsidie ontvangen van het Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA voor het project Commoning Zeeburgereiland. De subsidie is aangevraagd voor verkennend onderzoek om in gezamenlijkheid (met meerdere partners) een artistiek onderzoeksplan te schrijven. In het voorjaar van 2019 werd op basis van dit vooronderzoek een aanvraag ingediend bij NWO/SIA in het kader van de Smart Cultures regeling. Deze aanvraag, met als titel, Contemporary Commoning: Investigating the role of art and design in creating spaces for public action, werd in de zomer van 2019 gehonoreerd. In dit onderzoek is de Gerrit Rietveld leidend in een coalitie waarvan ook de Universiteit van Amsterdam, Waag, en Casco deel uitmaken, en die ondersteund wordt door BPD Development en Nautilus. Het onderzoeksteam dat

Sandberg Instituut Exhibition 'The Title of The Work', foto Tom Janssen

Sandberg Instituut Exhibition 'The Title of The Work', Ivan Cheng, foto Tom Janssen

in het voorjaar van 2020 voor een periode van twee jaar van start gaat, bestaat uit René Boer van Failed Architecture als coördinator, RAAAF als onderzoekers namens Rietveld, Suzanna Tomor als postdoc namens UvA en Socrates Schouten namens Waag. De begeleiding van het onderzoek is in handen van Jeroen Boomgaard namens Rietveld en Claartje Rasterhoff namens UvA.

SMART HYBRID FORMS

Een tweede aanvraag bij NWO/SIA in het kader van Smart Cultures, met als titel: Smart Hybrid Forms. Addressing ecological challenges by blurring the lines between biology and technology werd eveneens gehonoreerd. In dit onderzoek is de Rietveld tweede aanvrager en namens de Rietveld zal Alice Smits vanaf voorjaar 2020 onderzoek gaan doen.

NATIONALE WETENSCHAPSAGENDA, ROUTE KUNST

Op initiatief van de stuurgroep van de route Kunst van de Nationale Wetenschapsagenda is in juli 2018 een kader tekst opgesteld die als uitgangspunt voor onderzoeksvormen kan dienen. In deze kadertekst worden de drie "game changers" vertaald naar concrete vragen en inzichten, domeinen en methoden van onderzoek en ten slotte toepassingen en verbindingen die het onderzoek in de NWA-route Kunst richting kunnen geven. Voor de uitwerking van de kadertekst zijn drie schrijfgroepen ingericht. Lector Jeroen Boomgaard is de contactpersoon voor de schrijfgroep Kunstpraktijken en het publieke domein.

POSTDOC

In 2019 werd een aanvraag ingediend voor een postdoc positie op basis van het trekkingsrecht dat door SIA beschikbaar was gesteld. Na een open call werd een kandidaat geselecteerd die een aanvraag opstelde in het verlengde van het Zeeburgereiland project. De aanvraag werd tot drie keer toe afgewezen, na telkenmale uitvoerig herschreven te zijn op basis van beperkte en onduidelijke feedback. Voorlopig lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat het format van de postdoc zoals dat nu gehanteerd wordt niet past bij het onderzoek en het personeelsbeleid van de Rietveld.

SKOR ARCHIEF EN BIBLIOTHEEK

In 2016 is een nieuwe database voor het raadplegen van het SKOR Archief gerealiseerd. In 2017 is begonnen met de redactie van deze database, zodat projecten beter vindbaar zijn en gebruikt kan worden door studenten, medewerkers en gasten van de Gerrit Rietveld Academie. In 2019 is besloten dat het archief zodanig zal worden bewerkt dat het kan overgaan naar de RKD in Den Haag.

3.2.3

Het Lectoraat en de onderwijsorganisatie

COÖRDINATIE THEORIEONDERWIJS

In 2019 heeft het Lectoraat de coördinatie van het theorieonderwijs verder begeleid. In mei 2019 heeft het Lectoraat voor de tiende keer een studiedag voor theorie docenten gehouden, dit keer bij CBK Zuidoost in Amsterdam. De start van het honoursprogramma 'ART and RESEARCH' 2018-19 werd uitgesteld tot 2019. Het honoursprogramma wordt gecoördineerd door Paula Albuquerque namens Rietveld en Dos Elshout namens UvA. Het onderwijs wordt gegeven door Paula Albuquerque en Mariana Lanari. In 2019 werd opnieuw de Rietveld Scriptieprijs uitgereikt. De winnaar was Levi de Kleer van de afdeling VAV. Voor de prijs kon iedere afdeling een scriptie nomineren. Een vakjury bestaande uit Basje Boer (schrijver) en Dominic van den Boogerd (kunstcriticus) maakte hieruit een keuze, onder voorzitterschap van Jeroen Boomgaard, de lector.

CREATOR DOCTUS (CRD)

Op initiatief van het College van Bestuur van de Gerrit Rietveld Academie begon het Lectoraat in 2013 met de ontwikkeling van een nieuw onderzoekstraject voor kunstenaars, getiteld 'Creator Doctus (CrD)', in het kader van de derde cyclus. Het project is erop gericht om een opdracht te verlenen aan een in Nederland gevestigde kunstenaar, gedurende een periode van drie jaar. Een eerste CrD pilot van Yael Davids is een samenwerking tussen het Van Abbemuseum in Eindhoven en de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam met steun van het Mondriaan Fonds.

In 2016 is kunstenaar Yael Davids door een jury geselecteerd als eerste kandidaat voor de Creator Doctus (CrD). Davids' onderzoek kent een aantal duidelijk onderscheiden, maar onderling verbonden, lijnen die samenkomen in archiefonderzoek, performance-achtig werk en de implementatie van alternatieve onderwijsmodellen. In januari 2017 begon Davids met het driejarige onderzoekstraject. Als afronding van Davids' traject zullen de bevindingen van haar onderzoek zichtbaar gemaakt worden in de tentoonstelling A Daily Practice in het Van Abbemuseum in Eindhoven in 2020. De beoordeling van het traject waar besloten zal worden of Davids de titel Creator Doctus toegekend zal krijgen zal plaatsvinden in 2020.

Een tweede CrD pilot van Femke Herregraven is eind 2019 vastgesteld. Deze tweede pilot is een samenwerking

tussen het Sandberg Instituut en Waag met steun van Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Het onderzoek is getiteld 'The Evacuated' en Herregraven zal onderzoek verrichten naar 'de catastrofe'; hoe deze samenhangt met privatisering en hoe eventueel invloed uit te oefenen is op een omwenteling. Het traject van Herregraven gaat op 1 januari 2020 van start.

Ook is er een langdurige samenwerking tussen de Gerrit Rietveld Academie en een aantal Europese partners om de CrD op Europees niveau te erkennen als nieuwe derde cyclus in het hoger kunstonderwijs. De huidige partners zijn:

- EQ-Arts
- Glasgow School of Art
- Centre for Contemporary Arts
(maatschappelijk partner Glasgow School of Art)
- Athens School of Arts
- National Museum of Contemporary Art, Athens
(maatschappelijk partner Athens School of Arts)
- L'École Nationale Supérieure d'Arts de Paris-Cergy
- Centre national des arts plastiques
(maatschappelijk partner L'École Nationale Supérieure d'Arts de Paris-Cergy)
- Vilnius Academy of Arts
- Royal Danish Academy of Fine Arts
- Merz Akademie
- Gerrit Rietveld Academie
- Van Abbemuseum
(maatschappelijk partner Gerrit Rietveld Academie)
- Waag
(maatschappelijk partner Gerrit Rietveld Academie)

Daarnaast zijn er enkele "satelliet"-partners die een samenwerking hebben met een van bovengenoemde instellingen, zoals de Academy of Theatre and Dance van de AHK, l'Internationale in Eindhoven en de Royal College of Art in Londen.

Namens alle Europese partners schreef EQ-Arts eind 2017 reeds een Erasmus+ aanvraag voor een "Strategic Partnership". Het Erasmus+ Strategic Partnership Programma biedt kansen voor diverse bedrijven, publieke en private organisaties om activiteiten uit te voeren zoals het ontwikkelen, testen en implementeren van innovatieve praktijken en het erkennen en valideren van kennis, vaardigheden en competenties. De Erasmus+ aanvraag voor de CrD werd in maart 2018 ingediend en in juli 2018 gehonoreerd. Op 19, 20 en 21 mei 2019 vond de tweede Transnational Partner Meeting en symposium plaats in Athene. Op 29 en 30 november 2019 vond de derde Transnational Partner Meeting en conferentie plaats in Parijs.

3.2.4 Onderwijsprojecten

SAMENWERKING EN ONDERZOEK OP MASTERNIVEAU

Evenals in 2018 was het Lectoraat in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam in 2019 betrokken bij de opzet en invulling van het Master Artistic Research Programma. De invulling hiervan bestond voornamelijk uit het aanbieden van theorie/praktijk vakken voor studenten van het Sandberg Instituut en studenten van de Master Artistic Research. Daarnaast verzorgde de lector onderzoekstraining voor studenten van het Sandberg Instituut die aan hun eindscriptie werken.

Sandberg Instituut Open Day 2019, Design experiences, foto Sander van Wettum

3.2.5 Onderzoeksoopdrachten

GEMEENTE AMERSFOORT

In opdracht van de Gemeente Amersfoort heeft LAPS-Rietveld in 2019 onderzoek verricht naar kunst in de openbare ruimte in Amersfoort. Onderzoekers Nils van Beek en Simone Kleinhout richtten zich op drie hoofdonderwerpen: de geschiedenis van kunst in de openbare ruimte in Amersfoort, de kansen die er nu liggen voor een voortzetting van beleid en een aanzet tot nieuw beleid, en het instrumentarium dat daarvoor beschikbaar en nodig is. De resultaten van het onderzoek zijn gebundeld in een overzichtelijk rapport, dat de gemeente kan gebruiken om helder en aansprekend beleid ten aanzien van kunst in de openbare ruimte te formuleren. Het rapport werd in januari 2020 opgeleverd.

PUBLIC ART KUNSTRUTES

In de zes stadsdelen van Amsterdam zijn in 2018 speciaal voor de manifestatie Pay Attention Please! werden in 2018 bijzondere kunstroutes uitgestippeld. Deze routes voerden door de verschillende stadsdelen en werden met veel enthousiasme ontvangen. De stadsdelen Nieuw-West, West en Noord benaderden het Lectoraat in 2019 om aanvullende

stadsroutes te produceren. Onderzoekers Willem Sjoerd van Vliet en Sietske Roorda startten eind 2019 met hun onderzoek voor nieuwe kunstroutes in Osdorp, de Baarsjes, en Noord.

3.2.6 Samenwerkingen

Het Lectoraat is in 2019 betrokken geweest bij meerdere samenwerkingsprojecten:

- SAR/JAR/ARC: de Gerrit Rietveld Academie is officieel partner in een met SIA/RAAK gelden gefinancierd internationaal project ter ondersteuning en verspreiding van artistic research. Onderzoekers van de kenniskring plaatsen hun onderzoeksmateriaal in het archief en nemen deel aan conferenties.
- Stedelijk Van Abbemuseum Eindhoven: als partner in de pilot van het Creator Doctus-traject.
- Waag Amsterdam: als partner in de pilot van het Creator Doctus-traject.
- EQ-Arts, Glasgow School of Art, Centre for Contemporary Arts, Athens School of Arts, National Museum of Contemporary Art Athens, L'École Nationale Supérieure d'Arts de Paris-Cergy, Centre national des arts plastiques, Vilnius Academy of Arts, Royal Danish Academy of Fine Arts, Merz Akademie: als Europese partners in de pilot van het Creator Doctus-traject.
- Mondriaan Fonds: als financiële partner in de pilot van het Creator Doctus-traject en DHAPS (Digital Helpdesk Art & Public Space)
- Gemeente Amsterdam, Kenniswerkplaats Schone Stad.
- Gemeente Amsterdam en stadsdeel Amsterdam Nieuw-West: als opdrachtgevers voor nieuwe kunstroutes voor de stadsdelen Nieuw-West, West en Noord.
- BPD Fonds: als partner in de onderzoeksopdracht Commoning Zeeburgereiland.
- CBK Zuidoost, De Appel, Framer Framed, GET LOST-art route, Frankendael Foundation, Stichting NDSM-werf, Oude Kerk Amsterdam, P/////akt, Stedelijk Museum Amsterdam en TAAK: als partners in de Vereniging Public Art Amsterdam
- Universiteit van Amsterdam als partner in het onderzoeksproject Commoning Zeeburgereiland
- De Vrije Universiteit als partner in het onderzoeksproject Smart Hybrid Forms

3.2.7 Presentaties

PUBLIC ART AMSTERDAM

In 2018 bundelden elf toonaangevende Amsterdamse kunstinstellingen de krachten. Onder de naam Public Art Amsterdam toonden zij de rijkdom van de publieke ruimte van Amsterdam met de manifestatie 'Pay Attention Please!'! Na het succes van deze eerste editie werd besloten er een tweejaarlijks terugkerend evenement van te maken, een kunstbiënnale in en over de publieke ruimte in Amsterdam. De instellingen richtten in 2019 de Vereniging Public Art Amsterdam op en gaven Suzanne Sanders de opdracht om voorbereidend onderzoek te verrichten voor een volgende editie. Tegen het eind van het jaar startten de voorbereidingen voor een nieuwe manifestatie, die gepland is in de zomer van 2020. Daarnaast werden er andere kunstinstellingen benaderd om aan te sluiten bij de vereniging. Public Art Amsterdam is een samenwerkingsverband van elf Amsterdamse kunstinstellingen: CBK Zuidoost, De Appel, Framer Framed, GET LOST-art route, Frankendael Foundation, LAPS / Gerrit Rietveld Academie, Stichting NDSM-werf, Oude Kerk Amsterdam, P/////AKT, Stedelijk Museum en TAAK.

DIGITAL HELPDESK ART & PUBLIC SPACE (DHAPS)

Voor de website Digital Helpdesk Art & Public Space (DHAPS) is in december 2016 een nieuwe subsidieaanvraag gedaan bij het Mondriaan Fonds onder de regeling Opdrachtgeverschap. De subsidie is bedoeld voor Search Engine Optimalisation (SEO) en verbeteringen aan de website. De aanvraag is in januari 2017 gehonoreerd. In 2018 en 2019 is DHAPS vernieuwd door vormgever Hamid Sallali en programmeur Joris Lindhout. In overleg met het Mondriaan Fonds worden de vervolgstappen onderzocht om de website beter vindbaar te maken. De ambitie is om de website verder te ontwikkelen, content te produceren met artikelen over kunst en openbare ruimte en publiek te genereren. Voor het verder uitwerken van DHAPS wordt ook samengewerkt met TAAK.

3.2.8 Sandberg onderzoek

FELLOWS

Zoals eerder aangegeven werd er in 2018 werd door het CvB budget toegekend om een impuls aan het onderzoek te geven. Zowel de bachelor- als de masterafdelingen werden in staat gesteld onderzoeksvoorstellen en onderzoekers voor te dragen. In het geval van Sandberg Instituut werden de hoofden van de vaste afdelingen in staat gesteld om ieder een kandidaat te selecteren. Dit waren in 2018 Angie Keefer for Fine Arts, collective BITNIK (Carmen Weisskopf en Domagoj Smoljo) for Studio for Immediate Spaces, collective NXS (Monicka Gurzite en Marijke Cobbenhagen)

for Design, Flavia Dzodan voor Critical Studies en het duo Gamze Baray en Eurico Sa Fernandes voor Dirty Art Department.

Dit traject werd begeleid door Paula Albuquerque, die daarna ook een evaluatierapport heeft geschreven, en gecoördineerd door Sjoerd ter Borg. De resultaten van het onderzoek werden gemeenschappelijk met de Rietveld fellows gepresenteerd in de vorm van een symposium en tentoonstelling in april. De samenwerking met collectief BITNIK is niet goed verlopen waardoor zij niet heeft bijgedragen aan het symposium of de vergoeding heeft ontvangen. Op initiatief van de afdeling SIS hebben zij een vervangend kandidaat gepresenteerd Rebekka Kieswetter, die gelijktijdig met de groep van 2020 is gestart. Na de zomer werd een nieuwe groep geselecteerd, opnieuw op voordracht van de hoofden van de vaste afdelingen van Sandberg. Na de eerste ronde in 2019 heeft Sandberg een aanpassing gedaan in de selectieprocedure. Vanaf heden worden er twee kandidaten gevraagd een voorstel te doen waaruit een kandidaat per afdeling wordt geselecteerd in samenspraak tussen begeleider Flavia Dzodan en hoofd van afdeling. Deze groep bestaat bij de master uit Hannes Grassegger voor Studio for Immediate Spaces, collectief Varia (Manetta Berends en Joana Chiau) voor Design, opnieuw Angie Keefer voor Fine Arts, William Kherbek voor Critical Studies en Tom Kemp voor Dirty Art Department. Zij worden ditmaal begeleid door Flavia Dzodan. Daarnaast wordt dit project gecoördineerd door Eva Hoonhout.

ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Eind 2018 is er ingezet om een nieuwe lector aan te stellen voor het thema A.I. Hierbij is door het CvB besloten dat deze nieuwe lector zijn plaats in Sandberg zou vinden. Hiervoor is er begin 2019 een vacature geplaatst waarop weinig respons kwam. Mede door de aantal reacties op de vacature en een nog niet volledig ontwikkeld eigen perspectief op dit thema, is er besloten een kwartiermaker aan te stellen om dit thema verder uit te diepen. Hiervoor is in april 2019 schrijver, onderzoeker en tutor, Flavia Dzodan aangesteld. Zij is gestart met de begeleiding van tweede CrD-kandidaat Femke Herregraven. Daarnaast is ze ook begonnen met de opzet van het nieuwe Fellow Programma, heeft ze financieringsaanvragen voor onderzoek geschreven, heeft de onderzoeksgroep 'Schemas of Uncertainty' opgezet en hield zij tutorials met studenten geïnteresseerd in A.I.

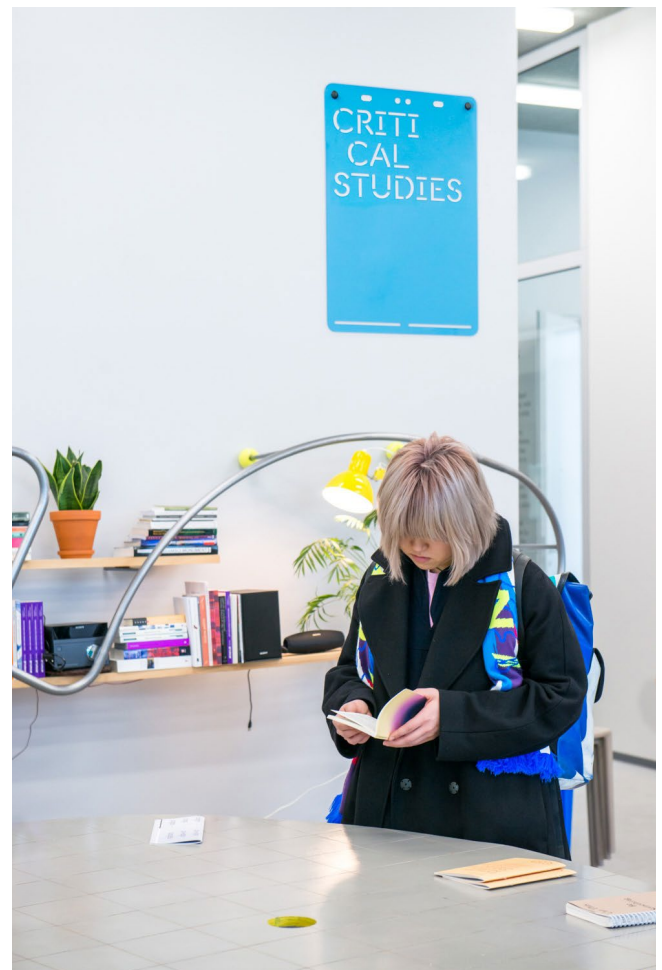
TWEDE CREATOR DOCTUS KANDIDAAT FEMKE HERREGRAVEN

Eind 2018 is er ingezet door het CvB om een tweede pilot kandidaat te vinden voor de 3de cyclus Creator Doctus. Hierbij is wederom besloten de focus te leggen op het thema Artificial Intelligence. In samenwerking met De Waag is er een shortlist samengesteld en zijn er 5 kandidaten geïnterviewd. Vervolgens heeft een commissie Femke Herregraven geselecteerd. In 2019 is na dit besluit een uitgebreid onderzoeksvorstel opgesteld door Femke en is er financiering aangevraagd bij het Stimuleringsfonds. Daarnaast is er besloten een adviescommissie aan te stellen die drie maal per jaar Femke voorziet van advies en zal reflecteren op de werking van het CrD-traject als model. Femke Herregraven is haar traject officieel gestart per 1 januari 2020.

3.3 Onderwijsrendement bacheloropleidingen

3.3.1 Bachelordiploma's

In het verslagjaar is aan 156 studenten van de bacheloropleiding een diploma uitgereikt.

Sandberg Instituut Open Day 2019, Main Department Critical Studies, foto Sander van Wettum

Sandberg Instituut Open Day 2019, Main Department Studio for Immediate Spaces, foto Sander van Wettum

3.3.2

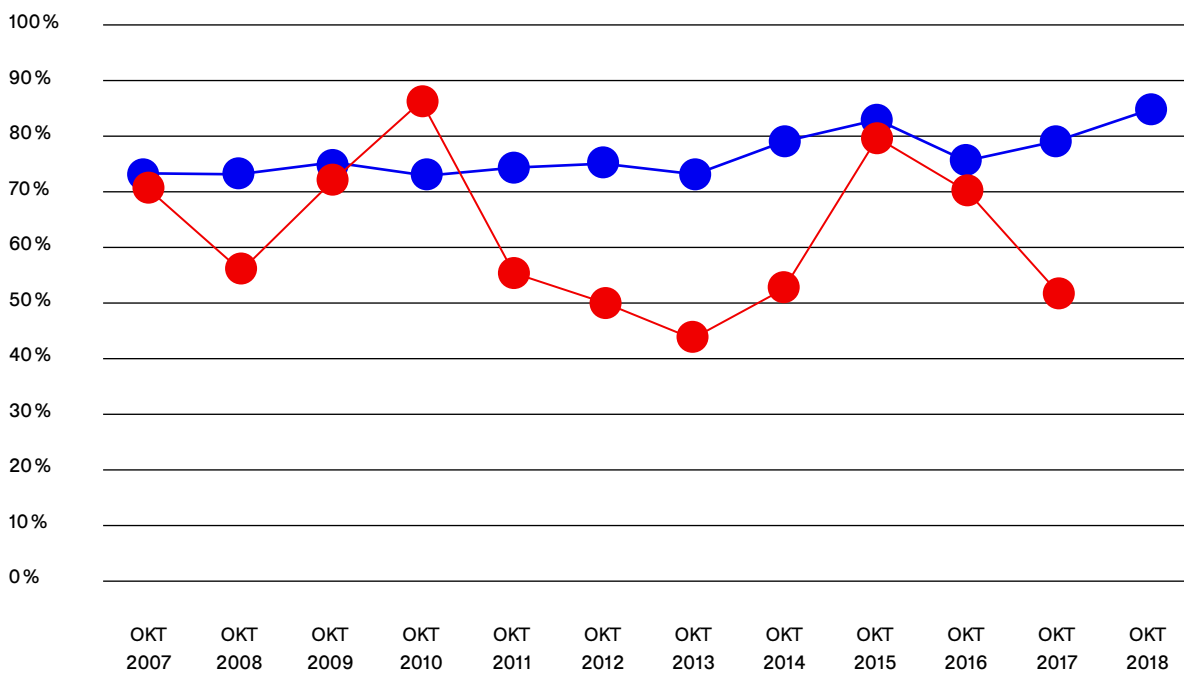
Propedeuserendement bacheloropleidingen

PROPEDEUSERENDEMENT VOLTIJD- EN DEELTIJDOPLEIDING

INSTROOMCOHORT	OKT 2011	OKT 2012	OKT 2013	OKT 2014	OKT 2015	OKT 2016	OKT 2017	OKT 2018
Instroom Basisjaar voltijd	147	128	106	89	123	134	136	149
Na/tijdens Basisjaar vertrokken	26	18	13	9	19	23	20	16
Doublure	11	13	15	9	3	10	8	6
Propedeuse rendement voltijd	74,8%	75,8%	73,6%	79,7%	82,9%	75,4%	79,4%	85,2%

Instroom Basisjaar deeltijd	29	22	18	17	20	27	23	17
Gestopt in 1 ^e propedeusejaar	5	5	6	4	2	4	7	4
Gestopt in 2 ^e propedeusejaar	8	6	4	4	2	4	4	
Propedeuse rendement deeltijd	55,2%	50,0%	44,4%	52,9%	80%	70,4%	52,2%	

PROPEDEUSERENDEMENT
BACHELOROPLEIDINGEN

Zoals uit de bovenstaande tabel en grafische weergave blijkt is het rendement van de voltijd propedeuse hoog en tamelijk stabiel. In het rendement van de deeltijdpropedeuse is het laatste jaar weer een flinke procentuele stijging zichtbaar, maar dit heeft voornamelijk te maken met de kleine (absolute) aantallen waar de cijfers betrekking op hebben.

- Propedeuse rendement voltijd
- Propedeuse rendement deeltijd

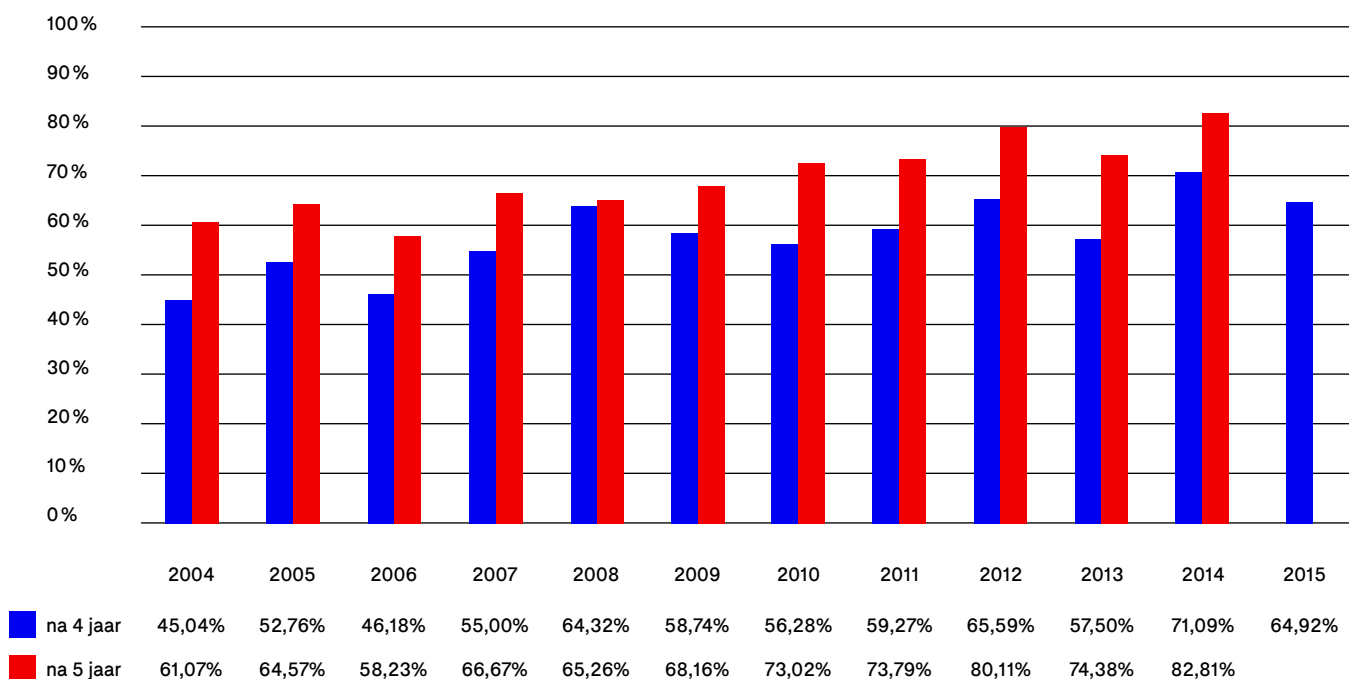

GRAawards, foto Anne Laure Ruffin

3.3.3

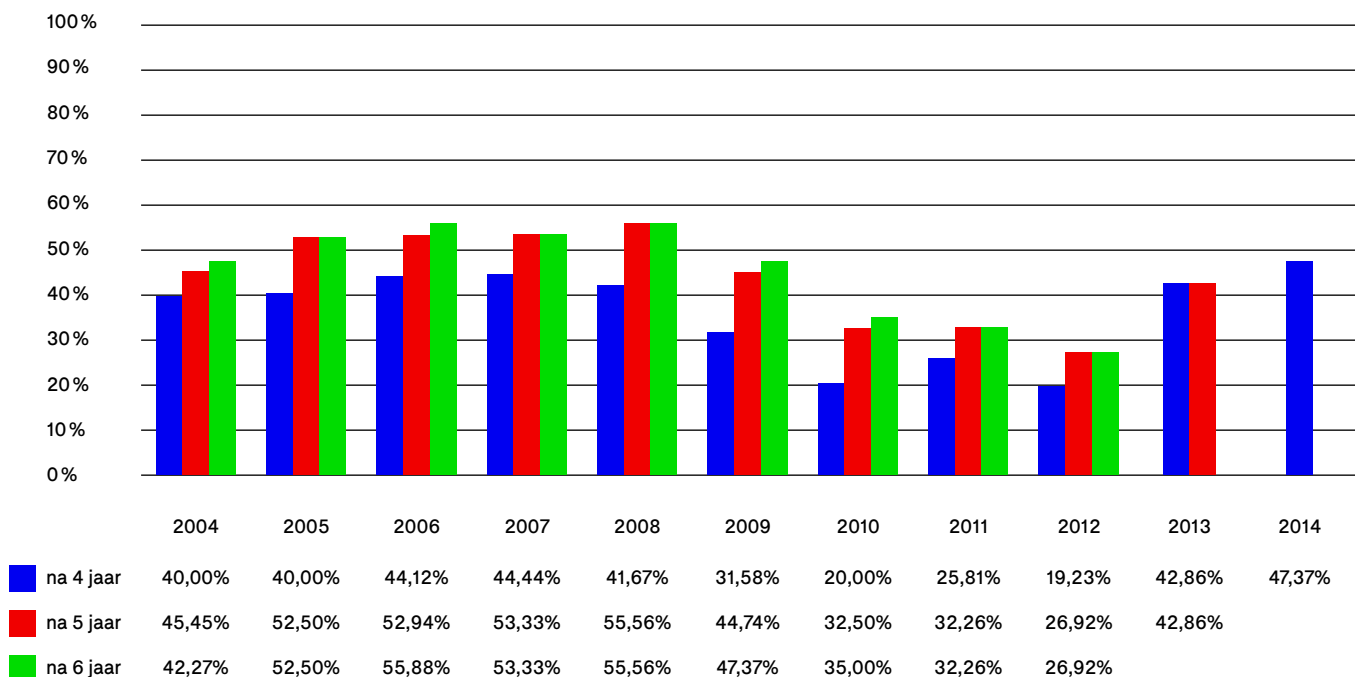
Diplomarendement bacheloropleiding

DIPLOMARENDEMENT VOLTIJD BACHELOR PER COHORT

Het diplomarendement van de voltijdstudenten is de laatste jaren redelijk stabiel en ligt na vier jaar rond 60%, met het cohort 2014 als uitschieter (71%), en na 5 jaar rond 70%, met een kleine uitschieter voor het cohort 2012 naar 80% na vijf jaar. Wanneer deze cijfers gerelateerd worden aan het propedeuserendement kan worden geconstateerd dat de uitval in de hogere studiejaren relatief laag is. In vergelijking met de landelijke cijfers voor het hbo ligt het rendement na vijf jaar van de bacheloropleidingen van de Gerrit Rietveld Academie iets hoger dan het landelijk gemiddelde. Het rendement is vergelijkbaar met de overige opleidingen op het gebied van Beeldende Kunst en Vormgeving.

DIPLOMARENDEMENT DEELTIJD BACHELOR PER COHORT

Zoals uit de bovenstaande figuur blijkt is het rendement na vijf jaar gedaald naar ca. 27%. Opvallend is dat het zesde studiejaar relatief weinig toevoegt aan het rendement. Anders gezegd; veruit de meeste studenten die afstuderen doen dit binnen de reguliere duur van het vijfjarige programma. Opgemerkt dient te worden dat het rendement over een klein aantal studenten wordt berekend en dat een aantal deeltijdstudenten de studie als voltijdstudent heeft voortgezet en afgerond. Deze zijn niet zichtbaar in het rendement van de deeltijdopleiding.

Graduation show Billboard, foto Anne Laure Ruffin

3.3.4

Studie-uitval en exitgesprekken bacheloropleiding

De ontwikkeling van de studie-uitval in 2018–2019 laat een gemengd beeld zien. Gezien de kleine absolute aantallen en de schommelingen door de jaren is het niet goed mogelijk om aan de cijfers duidelijke conclusies te verbinden.

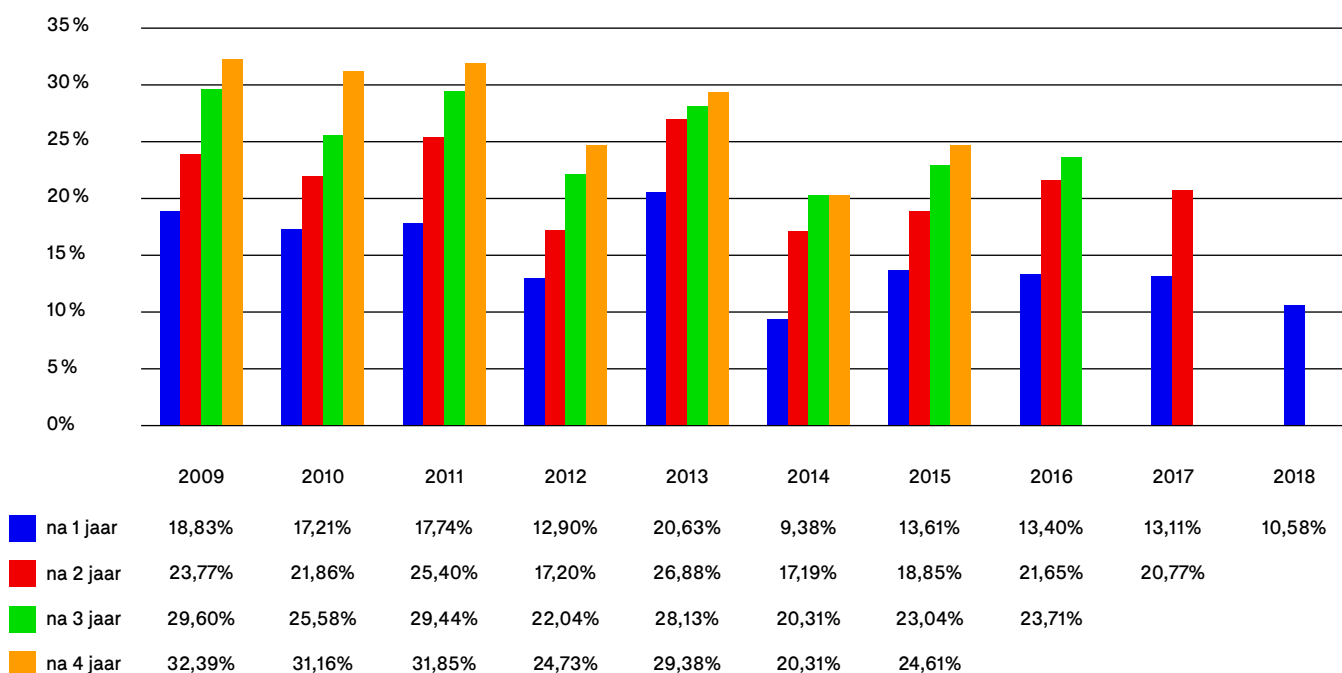
UITVAL OVER HET STUDIEJAAR 2018–2019

	AANTAL STUDENTEN PER 1 OKT 2018	AANTAL VZ	UITVAL 18–19	UITVAL 17–18	UITVAL 16–17	UITVAL 15–16	UITVAL 14–15
Basisjaar voltijd	156	16	10,25%	15,9%	15,7%	16,3%	8,7%
Basisjaar deeltijd	34	5	8,82%	25%	14,9%	11,8%	26,7%
Vakklassen	486	28	5,76%	5,3%	5,7%	5,5%	6,3%
Deeltijd vakklassen	50	7	14%	5%	13,9%	7%	8,7%
TOTAAL	725	56	7,72%	8,8%	8,9%	8%	7,7%

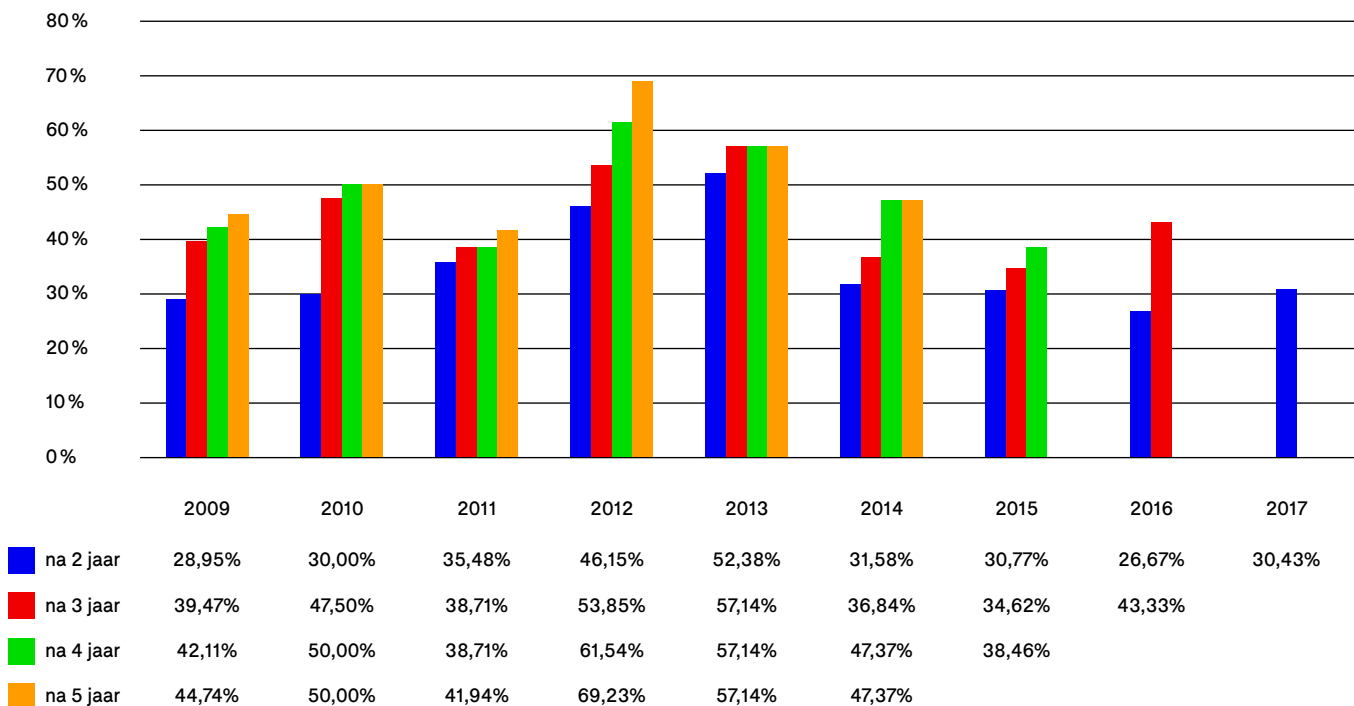
WAARVAN

Niet-Nederlanders	467	39	8,35%	9,9%	9,8%	8,6%	7,7%
Nederlanders	258	17	6,58%	6,6%	6,7%	6,9%	7,8%

UITVAL VOLTijd BACHELOR PER COHORT

UITVAL DEELTIJD BACHELOR PER COHORT

Analyse van de uitval bacheloropleiding

Studie-uitval komt voort uit:

- Persoonsgebonden oorzaken;
- Onderwijsgerelateerde oorzaken;
- Externe oorzaken.

Onderzoek naar studie-uitval is een volledig geïntegreerd onderdeel in het onderwijs van de Gerrit Rietveld Academie. Voortijdige academieverlaters en studieonderbrekers krijgen een exit- vragenformulier waarin naar de redenen van vertrek wordt gevraagd. Daarnaast biedt de decaan de gelegenheid voor een persoonlijk gesprek. Doel hiervan is inzicht te krijgen in hoeverre het bij uitval gaat om structurele, studiegerelateerde zaken. Op basis hiervan neemt de academie maatregelen om deze uitval te beperken.

De meest genoemde reden om te stoppen is het ervaren van spanning bij de beoordeling. Daarnaast spelen bijzondere – of familieomstandigheden en ziekte een rol, ook hebben de stoppers te weinig tijd aan hun studie besteed en kostte het werken naast de studie te veel tijd. Bij onderbrekers speelt spanning bij de beoordeling een veel kleinere rol. Daar zijn de belangrijkste redenen bijzondere- of familieomstandigheden, financiële redenen, ziekte, de studie is te zwaar en het werken naast de studie kost te veel tijd. Financiële redenen en te veel tijd moeten besteden aan werk naast de studie worden meer dan voorheen genoemd. Onderwijsgerelateerde redenen spelen een kleinere rol dan vorig jaar.

3.3.5

Visie op rendementsontwikkelingen

DIPLOMA'S/AFGESTUDEERDEN

Ons beleid ten aanzien van studierendementen is gebaseerd op twee idealen waartussen een zekere spanning bestaat: kwaliteit en uitstroom. Hier ontstaat een interessante paradox. Hoe strenger we zijn bij de begeleiding en de beoordelingen des te beter is de kwaliteit van de afgestudeerden, maar des te lager zijn uitstroomrendementen. Met andere woorden: wat is doorslaggevend voor de kwaliteit van het kunstonderwijs, het aantal afgestudeerden of het niveau van de afgestudeerden? De Gerrit Rietveld Academie streeft naar het hoogste kwaliteitsniveau. Dit leidt ertoe dat, indien we uitgaan van de totale studentenpopulatie, de Gerrit Rietveld Academie een rendement haalt voor voltijsstudenten van zo'n 65% na vijf jaar studie.

PROPEDEUSERENDEMENT EN STUDIE-UITVAL

De studie-uitval in de propedeuse is, na een uitzonderlijk laag percentage in 2015 (8,7%), weer genormaliseerd in vergelijking met eerdere jaren waar de uitval 15–20% was. Bij de deeltijdopleiding was er opnieuw sprake van een lage uitval in de hogere jaren. Gezien het grillige verloop door de jaren heen kunnen hier geen conclusies aan worden verbonden.

Een zekere uitval is in de propedeuse niet te voorkomen. Studenten worden geselecteerd op talent. Het onderwijs aan de Gerrit Rietveld Academie vraagt echter van studenten naast talent ook het vermogen goed te communiceren over het werk en te beschikken over voldoende zelfvertrouwen, zelfstandigheid en emotionele stabiliteit. Ondanks een serieus selectiebeleid blijkt het voor een aantal studenten in het eerste jaar toch moeilijk om aan de eisen en verwachtingen van het onderwijs te voldoen. Hoe intensief mentoren de student ook begeleiden, tijdens het eerste jaar realiseert de student zich pas echt wat de vrijheid en daarmee de grote eigen verantwoordelijkheid inhouden, die inherent zijn aan het onderwijs bij de Gerrit Rietveld Academie. Een meer schoolse aanpak op een andere academie is voor deze groep studenten mogelijk een oplossing.

Daarnaast zijn er jaarlijks, zowel in de propedeuse als in de vakjaren, studenten bij wie de basisvoorwaarden om te kunnen studeren niet aanwezig zijn, zoals:

- financiële problemen;
- psychische problemen;
- een zware baan en/of de zorg voor kinderen;
- een gebrek aan geschikte woonruimte.

Het komt helaas allemaal in toenemende mate voor en leidt in veel gevallen tot studie-uitval. Overigens tekenen de tendensen van een groeiend aantal studenten met financiële en psychische problemen zich ook landelijk af.

De vraag blijft hoe de uitval verminderd kan worden en het rendement kan worden verhoogd. Naast vroegtijdige signalering van voortgangproblemen in de studie door mentoren en decaan is de wijze waarop uitval wordt gevolgd hierbij een belangrijk instrument. Uit de jaarlijkse exitrapportage is goed op te maken waarom studenten de Gerrit Rietveld Academie vroegtijdig verlaten.

SELECTED, foto Franz Mueller Schmidt

3.3.6

Arbeidsmarktsucces afgestudeerden bachelor

MA RESIDENCIES	WIE
3Package Deal <i>Amsterdams Fonds voor de Kunst</i>	Frédérique Albert-Bordenave
AGA Lab AIR program <i>Amsterdam</i>	Niek Peters Anne Huijnen, Artun Alaska Arasli, Nina Glockner, Katja Verheul
Kunstfort Kasus, artist in residence <i>Kunstfort Vijfhuizen</i>	Vincent Knopper
Mondriaan residency	Mirre Yayla Seur - FLORA ars+ natura Nora Turato, Marieke Zwart
Royal College of Art, MA Londen	Celine Manz, Inge van Genuchten
FONDSEN	ALUMNUS
Mondriaan Fonds Stipendium for Established Artists	Evita Vasiljeva
Prospects and Concepts Art Rotterdam	Judith Westerveld Yvon Ariese Nicola Arthen Sarah Demoen Brendan Jaks Didi Lehnhausen Vibeke Mascini Golrokh Nafisi Hristina Tasheva Jessica Tucker Evita Vasiljeva Katja Verheul Charlott Weise
PRIJZEN	GENOMINEERD / WINNAAR
Accessory Vogue Vanity – Milan Fashion Week	Lindsey Fontijn
Amsterdamprijs voor de Kunst	2019 winnaar Beste Prestatie Aboozar Amini “Kabul, city in the wind”
Biënnale van Venetië	Remy Jungerman
C.Buddingh'-prijs	Roberta Petzoldt
Dutch Design Award	publieksprijs category Design Research Marjan van Aubel “Power Plant”
Dutch Royal Award for Modern Painting	genomineerd Urs Moore
Grammy Award	Genomineerd Emma Westenberg, regie 'vaginapants'-videoclip van zangeres Janelle Monáe
Frans de Wit Prijs	Milena Naef
LVMH Prize	Shortlist Duran Lantink

Meitar Award for Excellence in Photography	Lilia Luganskaia
MK Award	Carly Rose Bedford
Ron Mandos	Young Blood Award Stephanie Rizaj, publieksprijs Necim Abiadh, genomineerd Thom van Rijckevorsel
SBK Sprouts Young Talents	Genomineerd Caroline Bach, Myrto Christou, Eloïse Dieutegard, Zara Glaser, Su Melo, Thom van Rijckevorsel, Marius van Zandwijk
Steenbergen Stipendium	Genomineerd Enrico Garzaro, Sophie Wurnig
Sybren Hellinga Art Prize <i>Kunsthuis SYB</i>	Winnaar Vytautas Kumza, genomineerd Alina Lupu
Tekenwedstrijd Maria Lassnig <i>Stedelijk Museum Amsterdam</i>	Winnaar Silvia Gatti, publieksprijs Jelly Hogendorp
Volkskrant Beeldende Kunst Prijs	Winnaar Özgür Kar, genomineerden Isabelle Andriessen, Wouter Pajmans
OVERIG	WAT / WIE
Boeken	Lekker Fred – Freddy Tratlehner

SELECTED, Afternoon Sessions, foto Franzi Mueller Schmidt

3.4 Onderwijsrendement masteropleidingen

3.4.1 Masterdiploma's

De studieduur van het masterprogramma is twee jaar met een jaarlijkse start in september. In het collegejaar 2018-2019 werd aan 94 studenten het masterdiploma uitgereikt.

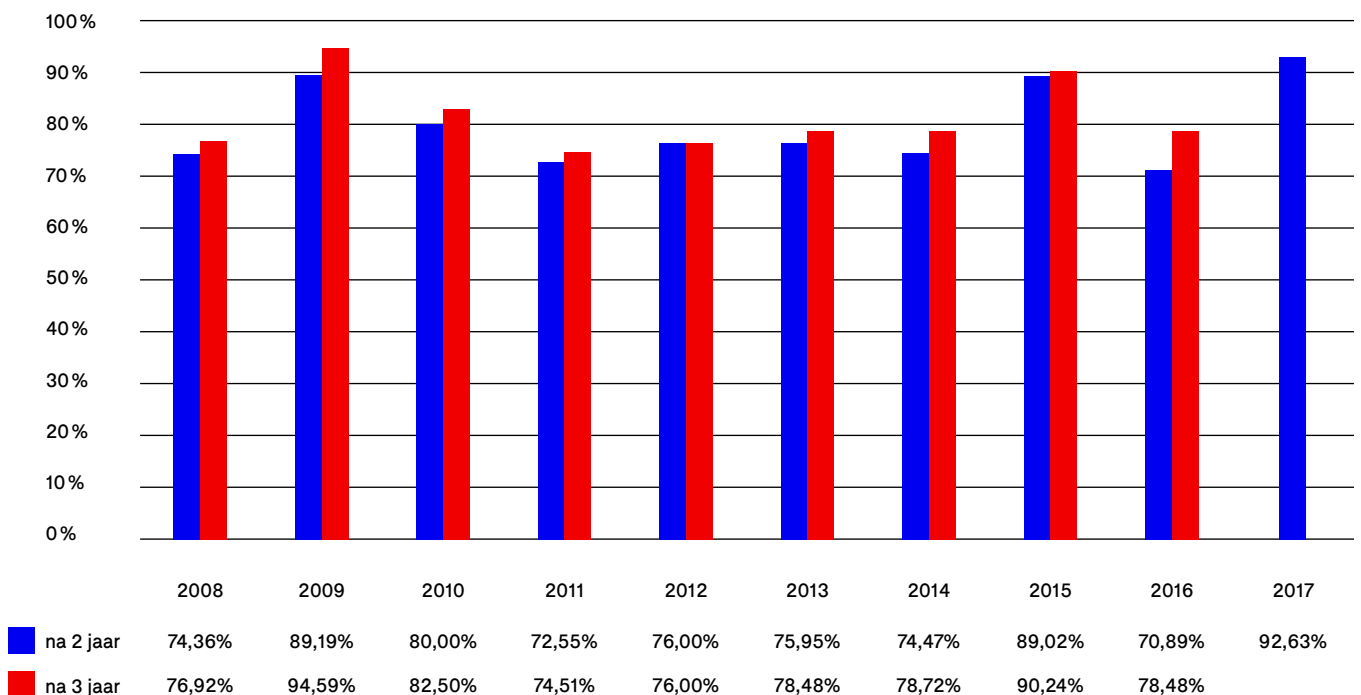
Sandberg Instituut Exhibition 'The Title of The Work', Aaro Murphy, foto Tom Janssen

3.4.2 Diplomarendement masteropleidingen

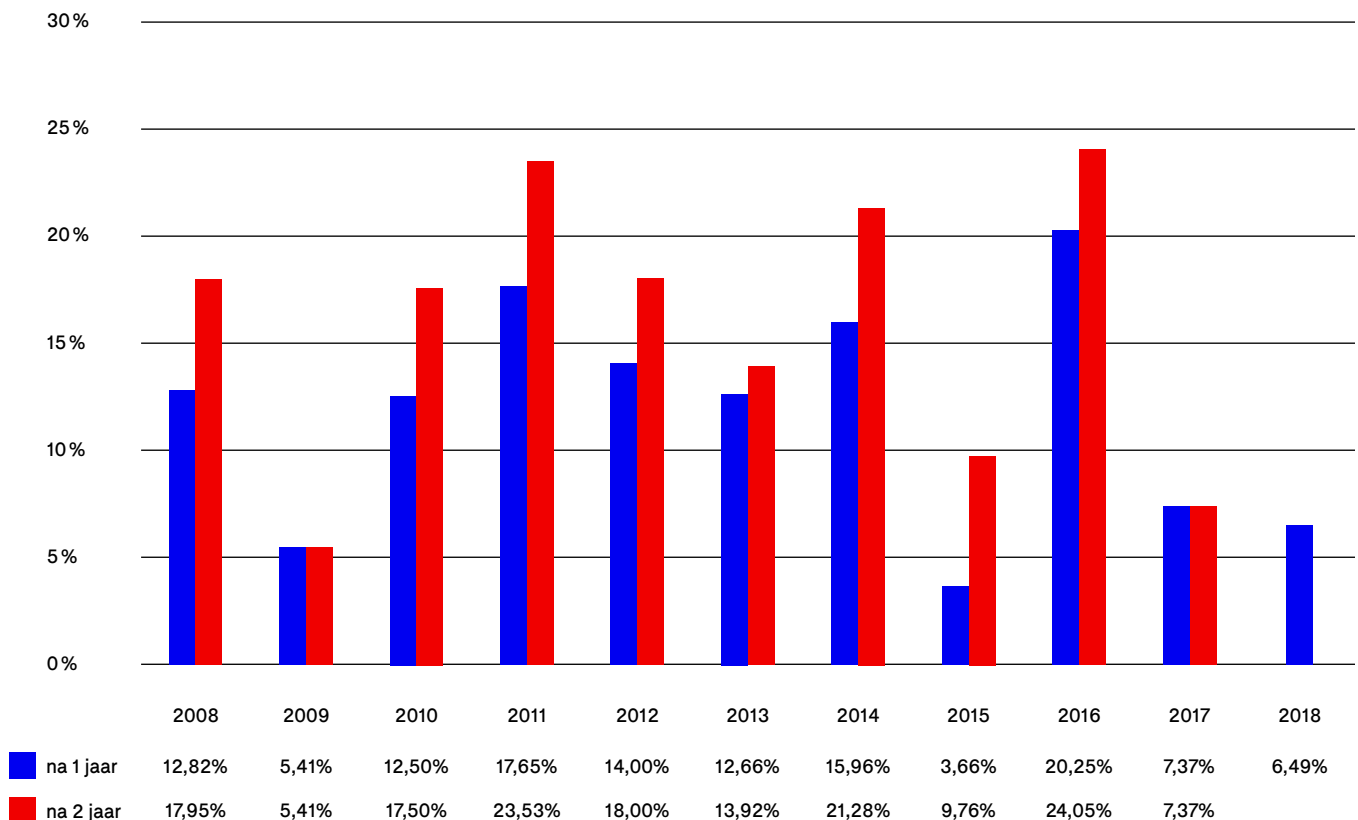
Dankzij de strenge toelatingsselectie is de uitval bij de masteropleidingen laag. In het studiejaar 2018-2019 stakten in totaal 8 masterstudenten hun studie: 4,7% van de populatie.

- 3 bij Studio for Immediate Spaces
- 1 bij Critical Studies
- 1 bij Challenging Jewellery
- 3 bij The Commoner's Society

DIPLOMARENDEMENT PER COHORT MASTEROPLEIDINGEN / SANDBERG INSTITUUT

UITVAL PER COHORT MASTEROPLEIDINGEN / SANDBERG INSTITUUT

3.4.3 Studie-uitval masteropleidingen

In 2018-2019 was er sprake van uitval en hebben 8 studenten de opleiding vroegtijdig verlaten. De redenen waarom studenten zijn afgehaakt: onvoldoende aansluiting bij het programma, vanwege persoonlijke omstandigheden en tijdelijk onderbreking van de studie ivm gezondheidsproblemen.

3.4.4 Visie op rendementsontwikkelingen masteropleidingen

Het beleid van de masteropleidingen is erop gericht kritische kunstenaars en ontwerpers af te leveren. Het Sandberg Instituut biedt studenten de kans zich verder te verdiepen in aansluiting op individuele onderzoeksvragen. Daarnaast nemen in de tijdelijke programma's studenten deel aan het collectieve onderzoek dat in het programma centraal staat.

3.4.5 Arbeidsmarktsucces van afge- studeerden masteropleidingen

Toekenningen vanuit fondsen/residences/docentenbeurzen/
prijzen & nominaties.

MONDRIAANFONDS

Jong talent	Aaro Murphy (SIS) Eva Hoonhout (SIS) Kitty Maria van Ekeren (DAD)
-------------	---

STIMULERINGSFONDS CREATIEVE INDUSTRIE (SCI)

Talentontwikkeling	Juliette Lizotte (alumni Des 2014–2016), Cyanne van den Houten (alumni Des 2015–2017), Terreza Rullerová (alumni Des 2016–2018)
--------------------	---

AFK

Projectsubsidie	Aurélien Lepetit (2017)(DAD) Aaron McLaughlin (2015)(DAD)
-----------------	--

OVERIGE BEURZEN/ONDERSTEUNING

Studiebeurs van Stiftung Darmkrankungen	Franziska Goralski (TCS)
Studielening van Auslands-BaföG	Cindy Wegner (TCS)
Lifelong Learning Credit (studiebeurzen)	Miyuki Inoue (Voice) Sekai Makoni (CS) David C. Kane (TCS) Stichting ACED (alumni Des) Innovatie Regeling
WeTransfer	Collegegeld 2018–2019 alle studenten MDE
Debutants Grant, Bavarian ministry of science and art	Tomasz Skibicki (2019) (DAD)
Deense studentenbeurs net zoals een arbeidsongeschiktheidsuitkering van het Deense ministerie van Onderwijs.	Silke Xenia Juul
Museo Jumex Arte Contemporáneo studiebeurs voor kunststudies in het buitenland, en de Holland Scholarship.	Aimée Theriot Ramos
Crowdfunding : Afstudeer expositie DUO	Alle RCU studenten Kasper van Moll (TCS) Lucia Fernandez (TCS)

RESIDENCES OVERIG

AIR Indie 054 (Zuid Korea)	Luke Rideout en Juhee Hahm(MDE)
Unusual Suspects Festival Seoul 2019	Luke Rideout en Juhee Hahm(MDE)
Periplus Workshops in Griekenland	Malena Arcucci (MDE)
Arcola LAB residency in het Arcola Theatre London	Malena Arcucci (MDE)

WOW-in-residence op Qtopia Arts Festival (Nijmegen)	Vita Evangelista
residency 'New Seasonal School – The Domestic Landscape' aan Jupiter Woords, Londen	Harriet Foyste
residency bij de Hotel Maria Kapel	Sekai Makoni
Rijksakademie	Ozgur Kar (CS), Kevin Bray (Des) Petrohradská kolektiv, Prague, CZ Anna Reutinger (2016) (DAD)

PRIJZEN / NOMINATIES

best of graduates Antenna 2019	Malena Arcucci (MDE)
Genomineerde voor NN Art Award at Art Rotterdam 2020	Natalia Jordanova (2020) (DAD)
65th International Short Film Festival Oberhausen (DE) Betty Jane, Amsterdam (NL) Dortmunder U (DE) East China Normal University, Shanghai (CN) Mu, Eindhoven (NL) Museum Hilversum (NL) Sandberg Instituut, Amsterdam (NL) De School, Amsterdam (NL)	Als onderdeel van een workshop met Kate Cooper en in samenwerking met The One Minutes hebben de studenten Mark Prendergast, Elisa Grasso, Juan Arturo García González, Elif Ozbay, GVN908, Holly Childs, Anna Petrova, Marijn Degenaar, Michail Skalskis, André Lourenço en Kani Marouf films gemaakt van één minuut, wat een serie is geworden genaamd Visions from Shadow Channel.
'Most Beautiful Estonian Book Designs'	Maria is genomineerd voor de voor de Estse vertaling van Capitalist Realism door Mark Fisher.

SELECTIE VOORBEELDEN ARBEIDSMARKTSUCCES

Docent-/coördinatoren posities verworven aan GRA, Willem de Kooning, Piet Zwart, Artez, KABK, Sandberg Instituut	Diverse (oud-) studenten
Researchprojecten Alumni	Anastasia Kubrak, alumni 2016–2018 Part of the research & development team van Het Nieuwe Instituut NXS WORLD by GOYS&BIRLS met Floran Mecklenburg, Monika Gruzite, alumni 2014–2016 en Karolien Buurman Release of NXS #4 Algorithmic Anxiety
Presentaties Alumni	Kevin Bray, alumni 2011–2013 deelname aan de show Future, Former, Fugitive in Palais de Tokyo, Parijs Van 16/10/2019 tot 05/01/2020 Polina Medvedeva, alumni 2012–2014 Audiovisuele live-documentaire voorstelling The Informals tijdens Sonic Acts Festival, Amsterdam met Andreas Kühne Audiovisuele live-documentaire voorstelling The Informals tijdens Inversia Festival '19 in Moermansk met Andreas Kühne Asja Keeman, alumni 2016–2018 'Ecology of Wounds' (afstudeerproject) getoond op het evenement New Lights, onderdeel van het ODAM Contemporary Art Festival, mei 2019. Mary Ponomareva, alumni 2016–2017 TEC ART festival, Installatie, Worm Ubik, Rotterdam (NL)
Theatervoorstelling : The Two of Us	Malena Arcucci (MDE)
Werkbeurs: Social Stitch	Luke Rideout en Juhee Hahm (MDE)
DDW 19 @TAC okt.19–27	SOFT LANDINGS: Eurico Sa Fernandes, Kitty Maria van Ekeren, Alban Karsten en Tom Kemp (DAD)

Presentatie @BAK	COMMON BELONGINGS: Sara Santana Lopez (2019) en Sun Chang (2018) (DAD)
Presentatie @Looiersgracht: Book launch: Sandberg Institute's Lost Dad presents 'Transcription'	<p>LOST DAD: Léo Ravy, Sara Santana Lopez, Sun Chang</p> <p>7–8 Dec. 2019: Artist Self-Publishers' Fair, ICA, London (UK)</p> <p>2–3 Nov. 2019: Zine Camp, WORM UBIK, Rotterdam (NL)</p> <p>23–25 Nov. 2019: Printing Plant Art Book Fair, Looiersgracht 60, Amsterdam (NL)</p> <p>LOST DAD is een publicatie-platform gemaakt in Athens tijdens "The Wandering School – Part 2: Revolution or Bust!"</p>
Tentoonstellingen Dirty Art alumni	<p>Tentoonstellingen vonden plaats op verschillende plekken in binnen- en buitenland, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Corridor Project Space, Amsterdam, NL • Gallery Paradise, Nantes FR • Stedelijk Museum, Amsterdam NL • Marni Fall 2020, Milano IT • Zwembad, Groningen NL • Deborah Bowmann, Brussels BE • Studio Beta, Berlin, DE • Palme, Berlin, DE • KlaraKiss Zipspace, Zurich, CH. • Sign, Groningen, NL • Art Bar Kippy, Amsterdam, NL • De School, Amsterdam, NL • Teatro San Materno, Ascona CH • COMBO, Venice IT • Westergas Theater, Amsterdam NL • Yarat Contemporary Art Space, Baku, AZ • TAC, Eindhoven, NL • Studio ORAC, Amsterdam NL • Sexyland, Amsterdam NL • San-Seriffe, Amsterdam NL • La Casa Encendida, Madrid ES • Salon Halid, Berlin, DE
Individuele activiteiten Approaching Language studenten	<p>Anna-Bella Papp: solo tentoonstelling @ Modern Art, London</p> <p>Manon Bachelier: grafisch ontwerp voor Unsettling Rietveld/Sandberg, Fashion Machine Fleece Afterlife (OBA Osterdook in Amsterdam)</p> <p>Teun Grondman: verschillende optredens in Amsterdam, gevraagd om een muziekpartituur te schrijven voor Carlos Amorales.</p>

3.5 Kwaliteitszorg

De zorg voor kwaliteit is holistisch en organisch; directie, docenten, werkplaatsbeheerders en studenten zijn voortdurend met elkaar in gesprek, wensen en verwachtingen over onderwijsaanbod, werkvormen, technische ondersteuning en faciliteiten worden regelmatig uitgewisseld. Op afdelingsniveau zijn hoofden en docenten aanhoudend bezig het onderwijs aan te scherpen naar aanleiding van ontwikkelingen in de praktijk. Ook gastdocenten en extern deskundigen, aanwezig bij de eindexamens, vragen wij te reflecteren op ons onderwijs en op het eindniveau van onze afgestudeerden. De MR en student unions spreken zich uit over de organisatie en kwaliteit van het onderwijs. Daarnaast gebruiken we de uitkomsten van tevredenheidsonderzoeken om te reflecteren op het onderwijs en op de randvoorwaarden voor goed onderwijs. Op basis van de onderzoeken en de gesprekken worden kleine en grotere aanpassingen doorgevoerd.

ACCREDITATIE BACHELOR

In 2019 hebben de voorbereidingen plaatsgevonden van de accreditatie van de bacheloropleiding. In het kader van de clustervisitatie is er een gezamenlijke studiedag geweest met hoofden, docenten en studenten van ArtEZ en de Rietveld Academie om te praten over de huidige kunst- en ontwerp praktijk en hoe het onderwijs hierop in kan spelen. Studenten is gevraagd een studentenhoofdstuk te schrijven, als onderdeel van de zelfevaluatie. Dit leverde vijf zeer diverse en goede brieven aan de academie op, die bijdragen aan de versterking van ons onderwijs. Daarnaast is op basis van mondelinge en schriftelijk bijdragen van afdelingshoofden en bestaande documenten een zelfevaluatie samengesteld waarin een beeld geschetst is van de kwaliteiten van de opleiding en de mogelijke verbeterpunten. De visitatie van de opleiding vindt begin februari 2020 plaats.

ACCREDITATIE MASTER

Zoals was ingezet in 2018 is ten behoeve van de her-accreditatie in het voorjaar van 2019 een serie zelfevaluatie rapporten gerealiseerd over het Sandberg Instituut als geheel en over elk programma dat onder het nieuwe gezamenlijk CROHO voor Fine Art en Design afzonderlijk. In juni werd het instituut gevisiteerd door een internationaal panel onder begeleiding van de AeQUI. Het panel heeft in september het rapport opgesteld, met daarin positieve conclusies. Het bestuur heeft dit aan de NVAO gestuurd ten behoeve van de aanvraag voor her-accreditatie. In de loop van 2020 wordt het besluit van de NVAO verwacht. Naast positieve conclusies het panel aanbevelingen gedaan om het reeds ingezette beleid op het gebied van diversiteitsbeleid en personeelsbeleid (contracten) versterkt door te zetten. Dit wordt in het kader van de kwaliteitsafspraken opgevolgd.

Het voorbereidend proces heeft een positief effect gehad op betrokkenheid van verschillende lagen in de school bij beleidsontwikkeling, wat heeft bijgedragen aan de opzet van meerdere interne representerende kringen die daarbij aangesloten blijven.

Sandberg Instituut Exhibition 'The Title of The Work', Nicola Baratto, foto Tom Janssen

Daarnaast is per programma een internationale externe reviewer (gereputeerde kunstonderwijs en of werkveldvertegenwoordigers) gevraagd om de eindexamententoonstellingen te bezoeken en hun bevindingen in tekst en ook aan tafel met het panel te delen. De open, zelfverzekerde en positieve omgang met externe kritiek (die ook een vorm heeft in 'comcrits' een serie externe kritische essays over aspecten van het kunstonderwijs) werd door het panel in het bijzonder gewaardeerd.

Onderdeel van de voorbereiding op de visitatie was een uitgebreide evaluatie van het beleid voor de Tijdelijke Programma's. Deelnemers van alle uitgevoerde en lopende programma's zijn aan tafel gevraagd voor gesprekken begeleid door een extern (kunst)onderwijsexperts. De uitkomst van de evaluaties werd gedeeld met het visitatie panel. Deze uitkomsten hebben met name betrekking op het gevolg van 'tijdelijkheid' op de opbouw didactische bekwaamheid en ervaring en op het concretiseren van gezamenlijk onderzoek in zo'n programma. Het instituut versterkt in de loop van 2019 (met een vervolg in 2020) de manier van uitvragen en de opzet van de tijdelijke programma's.

KWALITEITSZORG ONDERZOEK

In 2015 heeft de visitatie van onze enige onderzoekseenheid, het lectoraat Art & Public Space, plaatsgevonden. Vanuit het lectoraat en het CvB is de nodige aandacht besteed aan de follow-up van de adviezen. Elders in het jaarverslag doet het lectoraat verslag van haar activiteiten, daarnaast levert ze jaarlijks informatie aan de Vereniging Hogescholen aan die de kwalitatieve gegevens over onderzoek verzamelt.

ONDERZOEKEN

Het exitonderzoek, een onderzoek onder studenten die voortijdig de opleiding verlaten, vindt elk jaar plaats. 89,7% van de deze groep studenten heeft de vragenlijst ingevuld. De uitval dit jaar in de bacheloropleiding is 8,3%. De uitval in de masteropleiding is 4,7%. De uitval op de hele Gerrit Rietveld Academie is 7,6%. De helft van de bachelorstudenten die de opleiding hebben verlaten geven aan de studie op een later moment te willen hervatten, 36% stopt definitief en 15% weet nog niet of zij stopt of onderbreekt. De meest genoemde redenen om de studie te stoppen of te onderbreken zijn: ziekte (18,6%), persoonlijke problemen (11,9%) verkeerde studiekeuze gemaakt (10,2%), behoefte er (even) tussenuit te gaan (10,2%). Terugkijkend op het onderwijs aan de academie is 69,2% van de respondenten positief en heeft de studie als een inspirerende tijd ervaren, vaak zwaar, maar leerzaam. 17,3% kijkt met gemengde gevoelens op het onderwijs terug en 13,5% kijkt overwegend negatief terug op het onderwijs.

De Kunstenmonitor is een jaarlijks landelijk onderzoek onder alumni van zowel de bachelor- als masteropleidingen, één jaar na hun afstuderen. In dit onderzoek worden alumni ondervraagd over hun start op de arbeidsmarkt en hun tevredenheid over het onderwijs. In het najaar van 2018 zijn de afgestudeerde bachelor- en masterstudenten van het studiejaar 2016–2017 bevraagd. 22,5% van de afgestudeerden heeft de vragenlijst ingevuld. Uit dit onderzoek blijkt dat 100% van de ondervraagde alumni werkzaam is als scheppend/uitvoerend kunstenaar/vormgever/ontwerper.

Dit levert niet altijd direct (voldoende) inkomsten op. Zij voorzien ook in hun onderhoud door kunstgerelateerde activiteiten en door werkzaamheden buiten hun vakgebied. De meerderheid, 56 % van de respondenten, is als zelfstandige werkzaam. 14,6% van de respondenten geeft aan werkloos te zijn, dit is hoger voorgaande jaren. 76% zou de opleiding opnieuw kiezen aan dezelfde hogeschool.

Het studententevredenheidsonderzoek (STO) wordt een keer in de twee jaar afgenomen, omdat dit in 2018 heeft plaatsgevonden zal het volgende onderzoek in 2020 afgenomen worden. Naast het afnemen van het STO evalueren de afdelingshoofden elk jaar mondeling het onderwijs met de studenten van hun afdeling.

Het eveneens tweejaarlijkse *medewerkerstevredenheidsonderzoek* is in het voorjaar van 2019 afgenomen. De gemiddelde algemene tevredenheid is lager dan bij het vorige onderzoek. Over de inhoud van het werk zijn de respondenten heel tevreden, vooral het werken met studenten wordt als zeer inspirerend ervaren (gemiddelde uitkomst van 4,44 op een vijfpuntschaal). De bevoegdheid onder medewerkers is groot, de autonomie in het werk is aanzienlijk, wel ervaren veel medewerkers werkdruk. 37% ervaart de werkdruk zelfs als hinderlijk. Medewerkers geven aan dat de tijdelijke aanstellingen onzekerheid met zich meebrengen, ze hebben behoefte aan een duidelijk commitment vanuit de organisatie. Ook is er behoefte aan betere communicatie binnen de organisatie. Het CvB heeft een plan gemaakt om aan een aantal knelpunten te werken.

Graduation Show Opening, foto Chun han Chiang

Onderzoek eindniveau afstudeerders onder de extern deskundigen betrokken bij de eindexamens van de bacheloropleiding. Na afloop van de eindexamens krijgen de extern deskundigen twee vragen voorgelegd, nl over wat zij positief vinden aan het eindniveau van onze afstuderenden en wat zij voor verbetering vatbaar vinden. De uitkomsten worden gedeeld met de hoofden.

3.6 Samenwerkingsverbanden en uitwisselingen

3.6.1 Samenwerkingsverbanden

De Gerrit Rietveld Academie gaat een groot aantal incidentele en structurele samenwerkingen aan met partners in binnen- en buitenland, zoals AriasNL, Creator Doctus met o.a. het Van Abbemuseum en het Honours Programma in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam.

Het Sandberg Instituut werkt per project vaak samen met andere partners. In deze bijdrage is een groter overzicht van deze instellingen opgenomen. Vaste samenwerkingsverbanden zijn met de Universiteit van Amsterdam, Gemeente Amsterdam (DMO), De School, Disarming Design from Palestine, International Academy of Arts Palestine (IAAP), IDFA (Masterclass), Mediafonds, Mediapark, NeverNeverland, Instituut voor Beeld & Geluid/Hilversum, PA-F, Bureau Broedplaatsen Amsterdam, LAPS, Lloyd Hotel, SonicActs, SSP, The One Minutes en Stern/Berlin.

3.6.2 Erkenning studiepunten van andere instellingen

De Gerrit Rietveld Academie erkent niet automatisch de studiepunten van andere onderwijsinstellingen. Omdat de Gerrit Rietveld Academie aan de poort selecteert, moet iedere student eerst de toelatingsprocedure doorlopen. Studenten die al aan een kunstacademie studeren kunnen wel direct deelnemen aan het toelatingsexamen en daarmee het toelatingssprekuur overslaan. Wanneer bij de toelating wordt besloten dat een student in een hoger jaar kan instromen, wordt vrijstelling verleend voor het voorgaande jaar of jaren. Deze vrijstelling moet worden onderbouwd met studiepunten van de eerdere opleiding. Het erkennen van studiepunten voor bepaalde vakken is bij de Gerrit Rietveld Academie evenmin aan de orde. Een student die bijvoorbeeld al een (deel-) studie filosofie heeft gedaan, krijgt niet automatisch een vrijstelling voor de filosofielessen, omdat

het theorieaanbod bij de Gerrit Rietveld Academie altijd een relatie heeft met beeldende kunst en niet als een losstaand vak wordt aangeboden. De toekenning van studiepunten aan de Gerrit Rietveld Academie is gekoppeld aan de halfjaarlijkse beoordeling van de ontwikkeling van de student.

3.6.3 Uitwisseling van staf en studenten

Met het vaststellen van het nieuwe beleid en het herzien van de lijst met partnerscholen in 2016 is een nieuwe koers gezet om meer de verdieping in te kunnen gaan met onze huidige waardevolle partners. De lijst met de 43 partnerscholen van de academie staat op de website.

In het verslagjaar hebben 18 studenten van de academie in het kader van uitwisseling een deel van hun studie in het buitenland gevolgd. In hetzelfde jaar zijn 32 buitenlandse studenten via een uitwisselingsprogramma naar de Gerrit Rietveld Academie gekomen. De Gerrit Rietveld Academie streeft naar een evenwichtige situatie per afdeling.

In het verslagjaar hebben 8 uitgaande studenten gebruik gemaakt van de Erasmus-beurs, die, afhankelijk van het land waar het programma wordt gevolgd, € 160 tot € 288 per maand bedraagt.

Een wisselend aantal docenten vervult tijdelijke of vaste functies aan buitenlandse universiteiten en academies. Dit gebeurde voorheen in toenemende mate ook binnen het Erasmus-programma. In 2019 hebben 8 docent- en stafuitwisselingen plaatsgevonden waarbij een beroep werd gedaan op een Erasmus-bijdrage.

Met het Institute for the International Education of Students (IES Abroad) had de academie een overeenkomst voor een instroomprogramma voor Amerikaanse studenten. Amerikaanse studenten werden in staat gesteld gedurende één semester hun studie aan de bacheloropleidingen van de Gerrit Rietveld Academie te volgen. De studenten werden niet ingeschreven als student bij de Gerrit Rietveld Academie, maar betaalden een kostendekkende fee voor hun uitwisseling. Begin 2019 heeft nog 1 student deelgenomen aan dit programma. Er is besloten om het contract na 2019 niet te verlengen.

3.7 Onderwijs aan personeelsleden

In het verslagjaar hebben diverse personeelsleden zich via de lerarenbeurs ingeschreven op een masteropleiding. De academie ondersteunt deze inschrijving van harte want hiermee kan op termijn voorzien worden in de beleidsmatige behoefte het aantal docenten met een mastergraad in het hbo, en met name binnen de academie zelf, te vergroten.

3.8 Wet- en regelgeving

3.8.1 Onderwijs- en examenregeling en Studentenstatuut

De Gerrit Rietveld Academie heeft twee Onderwijs- en examenregelingen (OER): een voor de bacheloropleiding Beeldende Kunst en Vormgeving en een voor de twee masteropleidingen die worden uitgevoerd door het Sandberg Instituut. De masteropleidingen hebben van oudsher een gezamenlijke OER ondanks de door de overheid aangebrachte scheiding in opleidingen. In de praktijk zijn de twee masterstudierichtingen zo gelijk ingericht dat het omschrijven van het onderwijs in aparte regelingen niet bijdraagt aan een beter beeld van de opleidingen. De Onderwijs- en examenregeling is opgenomen in het Studentenstatuut. Jaarlijks wordt het Studentenstatuut/OER opnieuw bekeken op relevantie en desgewenst bijgesteld. Het Studentenstatuut is van de interne website te downloaden, in het Nederlands en het Engels.

3.8.2 Opleidingscommissie

In dit verslagjaar is het besluit genomen om de gezamenlijke Opleidingscommissie voor de bachelor- en masteropleidingen op te splitsen in twee Opleidingscommissies. De reden hiervoor is dat met name wanneer de Onderwijs- en Examenreglementen aan de orde kwamen, de verschillen tussen de Bachelor- en de Masteropleidingen zo groot waren dat samen opgaan niet effectief en efficiënt bleek te zijn. Er is een nieuwe opzet en een nieuw reglement opgesteld. Het uitgangspunt hierbij was om twee nieuwe opleidingscommissies te installeren aan het begin van 2020.

Rietveld Uncut Stedelijk Museum Amsterdam, foto Maarten Nauw

3.8.3 Examencommissie bachelor

De commissie van de bacheloropleiding bestaat uit twee hoofddocenten, een praktijkdocent, een theorie docent, een extern lid en een ambtelijke secretaris. In 2019 is de examencommissie drie keer bij elkaar gekomen.

De examencommissie heeft 156 bachelordiploma's uitgereikt, 11 aan DOGtime studenten en 145 aan voltijdstudenten.

De examencommissie heeft in totaal 15 vrijstellingen verleend aan kandidaten die niet beschikten over voldoende vooropleiding. 8 vrijstellingen zijn verleend aan kandidaten die wilden instromen in een hoger studiejaar en 7 aan kandidaten die wilden instromen in het Basisjaar. Deze kandidaten moeten bij hun aanmelding voor het toelatingsexamen een motivatiebrief schrijven, waaruit blijkt dat zij kennis en ervaring hebben opgedaan die hen in staat zou moeten stellen de bacheloropleiding goed te doorlopen. Alleen kandidaten die door driekwart van beide toelatingscommissies positief zijn beoordeeld komen in aanmerking voor de vrijstelling. Een terugkerende student heeft vrijstelling gekregen op basis van opgedane kennis en ervaring tijdens haar studie-onderbreking, zij mocht instromen in een hoger jaar.

In 2019 heeft de examencommissie geen klachten ontvangen.

Onderwerpen waar de commissie zich mee bezig heeft gehouden waren:

- Het eindexamen. Het document dat de examencommissie heeft samengesteld over het eindexamen is gedeeld met de hoofddocenten en het CvB lid bacheloronderwijs. De examencommissie heeft een aantal vragen ten aanzien van het eindexamen voorgelegd aan de hoofden van de afdeling in een van hun maandelijkse bijeenkomsten. Er wordt verder gewerkt aan een format voor een handreiking eindexameninformatie voor studenten.
- Bezoek eindexamens en terugblik hierop. Enkele leden van de examencommissie hebben eindexamens van afdelingen bezocht, er is gekeken hoe de procedure verliep, hoe de rol van extern deskundige werd uitgevoerd en hoe de oordelen van de commissies tot stand zijn gekomen.
- De examencommissie heeft ook uitgebreid gesproken over een verzoek van drie studenten van drie verschillende afdelingen om als collectief af te studeren. Zowel de hoofden van de betrokken afdelingen als de betreffende studenten vroegen groen licht van de examencommissie om dit mogelijk te maken. De examencommissie heeft voorwaarden geformuleerd waaronder collectief afstuderen mogelijk is. Daarnaast heeft de examencommissie de studenten uitgenodigd met hen te bespreken wat de academie kan doen om collectief afstuderen mogelijk te maken, welke procedure-afspraken nodig zijn en of de OER aangepast moet worden. Dit gesprek zal in 2020 plaatsvinden.

3.8.4 Examencommissie master

Voor de masteropleiding is de examencommissie in 2018 in de vernieuwde samenstelling aan het werk gegaan. De examencommissie is kleiner en flexibeler geworden en bestaat uit een afdelingshoofd, een extern lid en een ambtelijk secretaris. De hoofden nemen deel aan ad hoc commissies of werkgroepen die verdere onderwijs- en toetsontwikkeling uitvoeren met monitoring en steun van de voorzitter en/of de secretaris.

De voorzitter en de secretaris overleggen over lopende zaken elke eerste dinsdag van de maand. De examencommissie agendeert zaken op de tweemaandelijks hoofdenvergadering. In 2018 heeft de commissie enkele verzoeken tot vrijstelling van vooropleiding behandeld. Er zijn geen klachten binnengekomen.

Onderwerpen waar de commissie zich mee bezig heeft gehouden waren:

- De OER heeft enkele kleinere aanpassingen ondergaan.
- Het protocol voor toetsen en beoordelen is op kleine onderdelen aangepast en dit is opnieuw gedeeld met coördinatoren en hoofden, en in groepsoverleg besproken en uitgelegd.
- De secretaris van de commissie adviseerde hoofden en coördinatoren op vraag, naar aanleiding van studievoortgangsproblemen van enkele studenten.
- Het uitgevoerde interne onderzoek naar thesisbeleid heeft in 2019 geleid tot bijeenkomsten waarin een aantal (kleine) aanpassingen werden voorgesteld. Analooq aan dit traject is in 2019 door twee leden van de examencommissie een inventarisatie gedaan van het toetsbeleid zoals dat wordt uitgevoerd per programma. Op basis hiervan is voor 2020 een gezamenlijke besprekingsessie gepland.
- De examencommissie beoordeelt jaarlijks de kwaliteit van studentendossiers, in het bijzonder de herkenbaarheid en leesbaarheid van de articulaties van de beoordelingen. De voorzitter en het extern lid van de commissie zijn gestart met het maken van een overzicht van de verschillende toetspraktijken en ervaringen met het protocol voor toetsen en beoordelen binnen het instituut, analooq aan het project voor de thesis beoordelingen in het vorige punt.
- De leden van de examencommissie bezochten steekproefsgewijs meerdere beoordelingen en eindpresentaties. Tijdens de graduation show werd door de secretaris een aantal peers van vergelijkbare Nederlandse opleidingen en instituten rondgeleid, het extern lid was betrokken bij een rondleiding van jonge curatoren.
- De commissie heeft opnieuw aandacht besteed aan studenten van tijdelijke programma's die studievertraging oplopen of het eindexamen niet halen. De tijdelijke aard van het programma maakte dat het instituut een rol moet oppakken bij het aanbieden van individuele trajecten voor studenten die het niet in twee jaar hebben gehaald. De commissie is op de hoogte van elk geval dat voor is gekomen en gevraagd te adviseren over de werkwijze en de samenstelling van de jury's. De ontwikkelde praktijk is beschreven in een nieuw protocol.

Graduation Show opening, foto Anne Laure Ruffin

3.8.5 Klachten- en beroepsprocedures

De Gerrit Rietveld Academie kent drie mogelijkheden om bezwaar in te dienen tegen uitspraken en handelingen die ongewenst of wellicht onterecht zijn.

1. COBEX

Studenten die het niet eens zijn met een uitspraak van de examencommissie kunnen zich wenden tot de COBEX, het College van Beroep voor de Eindexamens. Een student kan bij de COBEX beroep instellen tegen:

- Beslissingen van examencommissies en examinatoren;
- Beslissingen met betrekking tot een negatief bindend
- studieadvies;
- Beslissingen omtrent het vaststellen van het behaald aantal studiepunten;
- Beslissingen met betrekking tot toelating tot de examens;
- Een weigering een beslissing te nemen.

In het verslagjaar is er geen beroep gedaan op de COBEX.

2. KLACHTEN- EN GESCHILLENREGELING

Voor klachten over zaken, die niet de examens betreffen, kent de Gerrit Rietveld Academie een Klachten- en Geschillenregeling. In het verslagjaar is hier geen beroep op gedaan.

3. KLACHTENREGELING ONGEWENST GEDRAG

Voor personeel en studenten die te maken krijgen met ongewenst gedrag door hetzij personeel, hetzij studenten kent de academie de Klachtenregeling Ongewenst Gedrag. Hiervoor zijn twee vertrouwenspersonen ingesteld: één voor het personeel (personeelslid) en één voor de studenten (studentendecaan). De vertrouwenspersonen kunnen de klager begeleiden bij het indienen van een klacht. In het verslagjaar is er geen beroep gedaan op de regeling.

3.8.6 Het profileringsfonds

In het verslagjaar is geen beroep gedaan op de financiële ondersteuning studenten.

De tegemoetkoming in het instellingscollegegeld voor studenten die in een tweede bachelor- of masteropleiding volgen en voor studenten uit niet-EU-landen is 20 keer toegekend.

Fedlev, foto Jeroen Verrecht

Graduation Show opening, foto Anne Laure Ruffin

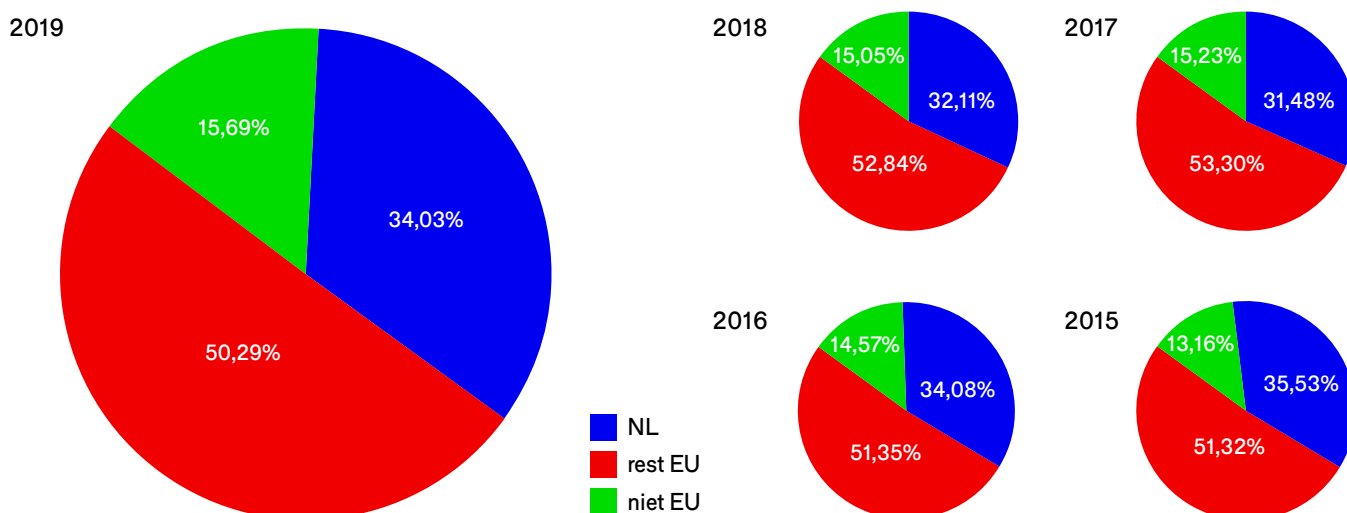
4. Studenten

De Gerrit Rietveld Academie heeft een zeer internationaal samengestelde studentenpopulatie; 66% van de studenten heeft een niet-Nederlandse nationaliteit (bachelor 63%, master 80%); de studenten zijn afkomstig uit 58 verschillende landen.

Het aandeel Nederlandse studenten lijkt zich de laatste paar jaar te stabiliseren.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
NL	43,75%	41,98%	38,78%	35,53%	34,08%	31,48%	32,11%	34,03%
REST EU	42,56%	46,33%	48,38%	51,32%	51,35%	53,30%	52,84%	50,29%
NIET EU	13,69%	11,69%	12,85%	13,16%	14,57%	15,23%	15,05%	15,69%
TOTAAL	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

HERKOMST STUDENTEN

4.1 Studentenaantallen

4.1.1 Bacheloropleiding

Op 1 oktober 2019 stonden 717 studenten bij de bacheloropleiding Art & Design ingeschreven, van wie 185 in de propedeuse.

STUDIEJAAR	VOLTijd		DEELTIJD		TOTAAL	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
AFDELINGEN BACHELOR						
PROPEDEUSE BACHELOR ART & DESIGN						
Basisjaar	146	156	39	34	185	190
HOOFDFASE BACHELOR ART & DESIGN						
Beeldende Kunst	98	97	36	35	127	132
VAV	84	87			85	87
Fotografie	29	37			29	37
Keramiek	16	17			17	17
The Large Glass (Glasvormgeving)	14	7			14	7
Beeld en Taal	22	17			22	17
Architectural Design	23	27			23	28
designLAB	40	40			40	40
Jewellery – Linking Bodies (Edelsmeden)	16	20			16	20
Grafisch Ontwerpen	70	66			70	66
Mode	33	32			33	32
TXT (Textiele vormgeving)	36	38			36	38
DOGtime			15	15	15	15
TOTAAL HOOFDFASE BACHELOR	481	486	51	50	532	536
TOTAAL BACHELOR	627	641	90	84	717	725

4.1.2 Masteropleiding

Op 1 oktober 2019 stonden 150 studenten bij de masteropleiding.

STUDIEJAAR	VOLTijd		DEELTIJD		TOTAAL	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
AFDELINGEN MASTER						
SANDBERG INSTITUUT						
Autonome Kunst/ Fine Arts	20	25			20	25
Critical Studies	11	16			11	16
Vrije Vormgeving / Dirty Art Department	20	22			20	22
Interieurarchitectuur / Studio for Immediate Spaces	22	19			22	19
Ontwerpen / Design	23	21			23	21
Radical Cut-up	-	15			-	15
Design of Experiences	-	13			-	13
Shadow Channel	-	14			-	14
Challenging Jewellery	13	14			13	14
The Commoners' Society	10	13			10	13
Approaching Language	13	-			13	
Resolution – Moving Image	17	-			17	
Aangepast Studietraject	1				1	
TOTAAL MASTER	150	172			150	172

Sandberg Instituut Open Day 2019, Comfort Ball, foto Sander van Wettum

4.2 Ontwikkelingen in aantallen afgestudeerden en beleid

Zie hoofdstuk

Rietveld Uncut, Stedelijk Museum Amsterdam, foto Maarten Nauw

4.3 Werving en opvang van studenten

4.3.1 Werving en opvang bacheloropleiding

Jaarlijks vinden eind januari de Open Dag en begin november Goedemorgen Gerrit plaats; dit zijn de momenten om de verscheidenheid aan onderwijsvormen op de academie te ontdekken. De Open Dag is hét moment om een inzicht te krijgen op alle afdelingen en werkplaatsen. Potentiële kandidaten hebben op deze dag de gelegenheid een portfolio aan de toelatingscommissie te tonen en nemen zodoende deel aan de eerste toelatingsronde. Goedemorgen Gerrit is een mini-open dag met Nederlands als voertaal en gericht op geïnteresseerde kandidaten voor het Basisjaar, de Vooropleidings- en Oriëntatiecursus.

Uit onderzoek is gebleken dat de meerderheid van de bezoekers van de Open Dag en Goedemorgen Gerrit op de hoogte is via de website of de social media van de Gerrit Rietveld Academie, via informatie van de schooldecaan of via vrienden/bekenden. Decanen en docenten van middelbare scholen, beroepsopleidingen en culturele jongerencentra zoals bijvoorbeeld Stichting Nowhere in Amsterdam worden actief

benaderd en gevraagd de (laatstejaars)scholieren en andere mogelijk geïnteresseerden te attenderen op deze momenten.

Decanen van alle middelbare scholen ontvangen elk jaar informatie inclusief een affiche voor de Open Dag.

Zelf geven wij ieder jaar actief voorlichting tijdens de dagen die georganiseerd worden door 4strax, een organisatie die voorlichtingen organiseert voor middelbare scholieren, gericht op vierde- en vijfdejaars leerlingen van HAVO en VWO. Dit jaar hebben we de voorlichting op een andere manier aangepakt: waar in eerdere jaren de studentendecaan vooral feitelijke informatie verstrekte, is nu een docent het gesprek met de leerlingen aangegaan. Dit was in eerste instantie voor de leerlingen wennen, maar leidde tot prettige resultaten. Besloten is dan ook om deze voorlichting volgend jaar op gelijke wijze te laten plaatsvinden

BEGELEIDING

Gedurende hun studie werken de studenten individueel of in kleine groepen en kunnen ze hun voor een groot deel het eigen studieprogramma en -tempo bepalen. Als studenten onderdelen buiten de eigen afdeling willen volgen, dan wordt dat besproken met de begeleidende docenten en wordt aan de hand van een motivatie bekeken of dit zinvol is. De docenten bieden zoveel mogelijk maatwerk. Bij de voorbereiding op het eindexamen wordt de student intensief begeleid door minimaal drie docenten. Binnen de studiejaren worden de studenten begeleid door hun mentor. Deze is de eerste schakel bij het signaleren van stagnatie en problemen, die in eerste instantie binnen de afdeling worden opgelost. Wanneer dit niet mogelijk is, kan de student worden doorverwezen naar de studentendecaan. Deze kan de student begeleiden bij motivatie-, structuur-, communicatie- en/of praktische problemen. In het geval van persoonlijke en psychische problemen kunnen studenten worden doorverwezen naar de studentenpsycholoog of externe deskundigen.

INHOUDELIJKE COACHING

Studenten die dreigen vast te lopen in hun creatieve ontwikkeling worden gecoacht door docenten met ervaring in specifieke artistieke coachingstrajecten.

STUDY SKILLS PROGRAM

In het verslagjaar zijn we begonnen met het aanbieden van een Study Skills Program. De aanleiding hiervan was dat bij het decanaat de vraag naar het ontwikkelen van studievaardigheden door studenten is toegenomen. Een groeiende groep studenten heeft moeite met zaken als: hoe genereer ik ideeën; hoe zet ik de stap van idee naar uitvoering; hoe communiceer ik over mijn werk; hoe reflecteer ik op mijn werk; hoe ga ik om met kritiek. Ook concentratieproblemen zijn regelmatig onderwerp van gesprek. Aan deze behoefte is steeds op individuele basis voldaan in 1 op 1 gesprekken tussen student en decaan. Deze werkwijze is weliswaar effectief, maar ook tijdrovend. Daarbij zijn deze onderwerpen bij uitstek geschikt om in groepsverband te bespreken; ervaringen en werkwijzen delen kan leiden tot meer en andere inzichten. Besloten is tot het opzetten van een programma van 5 achtereenvolgende weken waarin maximaal 10 studenten

deelnemen. Iedere week wordt een bepaald onderwerp behandeld. Het programma is facultatief en studenten worden via email uitgenodigd. De eerste reeks is geëvalueerd en de uitkomsten daarvan hebben geleid tot voortzetting van het programma, ook in het nieuwe studiejaar.

AANGEPAST STUDIETRAJECT

In het verslagjaar is voor 7 studenten een aangepast studietraject opgezet. Dit is een traject waarbij studenten, die ondanks het coachingstraject en begeleiding door de decaan niet goed (in de groep) kunnen functioneren en daardoor studievertraging oplopen, een aangepast studieprogramma wordt geboden. In dit programma blijft de afstudeerrichting verantwoordelijk voor de student, maar worden docenten binnen, maar ook soms buiten, de afdeling gevraagd de student te begeleiden op een wijze die beter bij de student past. Met de student wordt een overeenkomst afgesloten met betrekking tot de te behalen studieresultaten. Wanneer student hieraan niet voldoet, ondanks de extra inspanningen van de academie, wordt de studie beëindigd. De studentendecaan is bij dit traject betrokken.

STUDEREN MET EEN HANDICAP

Ieder jaar, aan het begin van het studiejaar, vindt er een inventarisatie onder de studenten plaats waarbij gevraagd wordt naar een eventuele beperking die een belemmering voor de studie kan zijn. Dit jaar is het door 11 studenten

ingestuurd. Gedurende het jaar melden zich steeds meer studenten die merken dat zij door een handicap problemen hebben met de studie. In het verslagjaar was van 49 studenten bekend dat zij hinder tijdens hun studie (kunnen) ondervinden door hun beperking. In het algemeen betreffen dit beperkingen op het mentale vlak, dyslexie en AD(H)D. Dit jaar is een nieuwe brochure uitgebracht, waarin staat opgenomen hoe de academie studenten met een beperking begeleidt en welke interne en externe regelingen van toepassing kunnen zijn. De brochure is vormgegeven door twee van onze studenten en is zowel in hard copy als digitaal beschikbaar.

4.3.2

Werving masteropleidingen

Werving voor de master opleidingen vindt plaats via de website, advertenties, email campagnes, social media, brochure, promotie tijdens Sandberg projecten, jaarlijkse open dag, rondleidingen en gesprekken voor individuele geïnteresseerden en groepen, scouting tijdens de eindpresentaties van (internationale) bachelor opleidingen beeldende kunst en vormgeving, mond tot mond reclame, lezingen op opleidingen en door het aanspreken van alumni. Daarnaast wordt actief geworven via de persoonlijke netwerken van de afdelingshoofden en studenten. Zij treden daarbij op als ambassadeurs van het instituut. Sommige afdelingen hebben een eigen website ontwikkeld om de zichtbaarheid te vergroten. De werving voor de tijdelijke programma's verloopt gericht. Veel kandidaten komen uit het netwerk rond het betreffende onderzoek. Er wordt op specifieke plekken voorlichting gegeven en geadverteerd. Gemiddeld wordt 10% van de aanmeldingen gehonoreerd.

Het aanmeldproces is volledig gedigitaliseerd en daardoor goed toegankelijk. Tijdens de toelatingsprocedure is er één contactpersoon voor algemene vragen en zijn alle coördinatoren aanspreekbaar voor afdelingsgebonden vragen. Het is gebleken dat geïnteresseerde studenten dit persoonlijke contact op prijs stellen.

Van alle toegelaten studenten in 2019 voldeden een paar studenten niet aan één van de toelatingseisen. Meestal bezit men geen Bachelor in Design of Kunst. Voor elk van hen is gemotiveerd waarom aanname belangrijk werd geacht. Zij zijn vervolgens allen met goedkeuring van het CvB toegelaten.

Graduation Show, Jelle van Houten, foto Anne Laure Ruffin

4.4 Bindend studieadvies

Bij de kerstbeoordeling in 2018 hebben 14 studenten uit het Basisjaar een waarschuwing bindend studieadvies ontvangen, dit zijn er 3 meer dan vorig jaar. Van deze 14 zijn er 6 aan het eind van het jaar doorgestroomd naar een vakklas, 4 volgen opnieuw het Basisjaar, 1 is gestopt met de studie en 3 hebben een bindend studieadvies ontvangen. Bij het DOGtime basisjaar zijn aan het eind van de propedeuse jaar geen bindend studieadvies uitgereikt.

4.5 Toelating en selectie

4.5.1 Toelatingen bacheloropleidingen

TOELATINGEN BACHELOROPLEIDINGEN

Kandidaten kunnen tijdens het toelatingssprekuren in een kennismakingsgesprek een toelichting op hun werk geven. De aspirant-student laat tijdens dit gesprek met een docent, dat ongeveer 20–30 minuten duurt, een ruime hoeveelheid recent werk zien en praat over zijn of haar verlangens en gedachten om de academie te volgen. Aan het einde van het gesprek ontvangt de aspirant-student een advies over het al dan niet deelnemen aan het toelatingsexamen. Bij een positief advies krijgt de kandidaat een aanmeldformulier uitgereikt. Buitenlandse kandidaten die niet in de gelegenheid zijn naar het toelatingssprekuren te komen, hebben de mogelijkheid hun portfolio met een motivatie online in te dienen bij Bureau Toelatingen van de academie. Aan de hand van het werk en de motivatiebrief wordt beoordeeld of de kandidaat aan het toelatingsexamen mag deelnemen. Tijdens het toelatingsexamen wordt met de individuele kandidaten gesproken aan de hand van door hen gemaakte opdrachten en meegenomen werk. De basisjaarkandidaten worden door twee onafhankelijk van elkaar werkende

commissies beoordeeld. Deze commissies zijn samengesteld uit een docent van het basisjaar, een docent van een ontwerpafdeling, een docent van een autonome afdeling en een student. Op basis van de oordelen en commentaren velt de Eindcommissie Toelatingen uiteindelijk het eindoordeel. De kandidaten die zich voor een vakafdeling of de deeltijdstudie hebben aangemeld, worden beoordeeld door een commissie die is samengesteld uit een hoofddocent en docenten/studenten van de desbetreffende afdeling. Deze commissie formuleert een adviserend oordeel, op basis waarvan de Eindcommissie Toelatingen een eindoordeel velt. De kandidaten die zich voor de Vooropleiding en de Oriëntatiecursus hebben aangemeld, worden beoordeeld door een commissie van docenten van de betreffende cursus. Deze commissie velt een eindoordeel.

AANMELDINGEN VOOR HET STUDIEJAAR 2019/2020

Tijdens het studiejaar 2018/2019 hebben 756 kandidaten een gesprek gehad tijdens de toelatingssprekuren: 588 kandidaten voor het basisjaar voltijd (waarvan 5 kandidaten met het voornemen de studie Beeld & Taal te gaan volgen), 62 kandidaten voor eerste studiejaar deeltijd, en 106 kandidaten voor de vakklassen (zij-instroom, waarvan 9 voor hoger jaar deeltijd). Van de 756 spreekuurbezoekers kregen 473 kandidaten een aanmeldformulier uitgereikt voor het toelatingsexamen.

168 kandidaten hebben hun portfolio ingediend ter beoordeling en daarvan kregen 55 kandidaten een aanmeldformulier toegezonden. Kandidaten die al een propedeuse aan een kunstacademie hebben behaald in Nederland, Duitsland, België, Frankrijk, Zwitserland, Denemarken, Noorwegen, Zweden, Finland, Verenigd Koninkrijk, Oostenrijk of Ierland, kunnen een aanmeldformulier aanvragen en hoeven niet op het spreekuur te komen of een portfolio in te dienen. 33 kandidaten met een afgeronde propedeuse hebben hiertoe een verzoek ingediend en een aanmeldformulier ontvangen. Van de in totaal 561 kandidaten die toelatingsexamen mochten doen, hebben zich 494 kandidaten aangemeld voor het toelatingsexamen. 40,69% van deze kandidaten is toegelaten, 38,06% is afgewezen en 21,25% is niet verschenen op het examen. Van de 42 cursisten die de Vooropleiding 2018–2019 van de Gerrit Rietveld Academie succesvol hebben afgerond, zijn uiteindelijk ook nog eens 35 studenten ingestroomd in de propedeuse. Overall is 21,75 % van alle kandidaten die zich hebben aangemeld voor de toelatingsprocedure toegelaten tot de opleiding.

	AANMELDINGEN 1 ^E RONDE	NAAR 2 ^E RONDE	AFGEWEZEN	NO-SHOW	TOEGELATEN
Spreekuur	756	473			
Portfolio	168	55	188	105	201 (21,75%)
Prop. Elders		33			
Vooropleiding					35
TOTALEN	924	561			236

Fedlev, foto Jeroen Verrecht

SELECTIE

Alleen al de verschillen in leeftijd en nationaliteit maken het een hachelijke zaak de Rietveldstudent in enkele termen te karakteriseren. Toch zijn er opvallende overeenkomsten. Voor veel studenten geldt dat ze zeer zelfstandig, zelfbewust en kritisch zijn. Zij zijn in de regel ook iets ouder dan de gemiddelde student in het hoger beroepsonderwijs. De buitenwacht kenschetst de Rietveldstudenten vaak als eigenzinnig. Binnen de academie wordt daar precies zo over gedacht. Verwonderlijk is dat niet: al bij de selectie wordt naar onafhankelijke geesten gezocht en het onderwijs is er op gericht het zelfbewustzijn verder te versterken. In toelatingsgesprekken en -examens wordt nagegaan of de kandidaten in grote trekken aan het volgende ideaalbeeld voldoen:

- geeft in zijn werk blijk van een open en nieuwsgierige kijk op de wereld;
- heeft een onderzoekende instelling;
- toont betrokkenheid bij zijn werk en alles wat hij verder onderneemt;
- geeft blijk van intelligentie, eigenzinnigheid en een communicatieve instelling;
- kan gemakkelijk associëren en kritisch analyseren;

- is geïnteresseerd in de wereld van kunst en cultuur;
- heeft een sterk ontwikkeld beeldend vermogen.

Aan de Gerrit Rietveld Academie heeft de student de rol van participant, niet van klant. Er wordt een actieve bijdrage van hem verwacht als het gaat om de vormgeving en uitvoering van het onderwijs. Bij het samenstellen van het onderwijs wordt rekening gehouden met zijn wensen, net zoals rekening gehouden wordt met de wensen van de docenten, afdelingen en het al dan niet georganiseerde beroepsveld. Het onderwijs aan de Gerrit Rietveld Academie is gericht op de individuele student. Vanaf het allereerste verzoek om kennismaking hanteert de academie een individuele benadering, die na de toelating wordt voortgezet in individuele begeleiding, dat wil zeggen begeleiding gericht op individuele kwaliteiten.

4.5.2 Toelatingen masteropleiding

Het Sandberg Instituut heeft de luxe van een groot aantal aanmeldingen (verhouding aanmeldingen: beschikbare plaatsen = ongeveer 1100 : 75). Kandidaten komen van over de hele wereld. De selectie wordt gedaan door een

jury onder leiding van het afdelingshoofd, met studenten en docenten, vaak ook de coördinator als leden, en ook externen die het vakgebied vertegenwoordigen. De juryleden delen hun bevindingen via het CMS van de website. De jury kijkt naar de digitale aanmeldingen, met informatie over de vooropleiding, de huidige praktijk, het netwerk, het oeuvre, vaardigheden en motivatie en hoe de kandidaten een bijdrage kunnen leveren aan de cursussen 'collectief' werken – omdat ze soms vanuit een gespecialiseerde achtergrond een rol kunnen spelen. Een eerste selectie wordt uitgenodigd voor interviews (bij voorkeur live). Tijdens de interviews wordt gekeken naar de beheersing van de Engelse taal, de algemene houding en het vermogen om te leren en zich te ontwikkelen. Bachelorstudenten van de Rietveld Academie moeten zich ook op deze manier aanmelden.

Belangrijk op dat moment is het bewustzijn over hoe de programma's van het Sandberg Instituut opereren te onderzoeken, bijvoorbeeld programmering met veel studentenbetrokkenheid en wederzijdse leerprocessen – die zijn ze mogelijk niet gewend. Een ander aspect om te bevragen is of ze zich realiseren wat het betekent om een tijdrovende en uitdagende opleiding te volgen, voor twee jaar in een kostbare stad als Amsterdam. Het komt steeds vaker voor dat kandidaten die worden toegelaten, zich op het moment van inschrijving moeten terugtrekken omdat ze moeite hebben om het collegegeld te betalen omdat ze in hun land geen beurs of subsidie vinden. Deze situatie heeft een algemeen effect op de toegankelijkheid van het onderwijs aan de academie (en elders). Voor de volgende aanmeldingsronde zal

Sandberg Instituut in 2020 dit verder onderzoeken en een nieuw protocol voorstellen.

De afgelopen jaren heeft Sandberg Instituut de panels geadviseerd om 'verwachtingen' extra goed te checken, bijvoorbeeld om te vragen hoe de kandidaten de informatieteksten op de website en in de brochures lezen en begrijpen. Begrijpen de kandidaten de manier waarop de programma's worden uitgevoerd, de onderwerpen en de urgentie precies, omdat deze vaak in vrij open en soms poëtische bewoordingen worden beschreven. Dit is vooral van belang voor de tijdelijke programma's die beschrijven hoe ze bepaalde onderwerpen aanpakken en die als doel hebben om deze 'als groep' te onderzoeken. Daarom worden alle teksten nu elk jaar door de afdeling Public Sandberg voorbereid, geredigeerd en aangepast. Om deze reden zijn interviews met alumni, die terugblikken op hun studie, getiteld 'Notes to Future Students', opgenomen in het wervingsboek.

DIVERS EN INCLUSIEF ONDERWIJS

Sandberg en Rietveld erkennen de noodzaak om de culturele diversiteit en inclusiviteit van de organisatie en de toegankelijkheid van de onderwijsprogramma's te verbeteren. Studenten en alumni, hoofden, docenten en coördinatoren gaan hier heel duidelijk op in, wat sinds 2016 heeft geleid tot diverse initiatieven zoals lezingen en seminars, een Decolonizing Futures project, een structurele workshop van het Londense The Collective Liberation Project voor alle medewerkers, en nieuwe interne organisaties zoals de

Fedlev/OpenDag, Houtwerkplaats, foto Franz Müller Schmidt

Black Student Union, de Asian Students en Unsettling die als partners samenwerken met het College van Bestuur om nieuw beleid te ontwikkelen, bijvoorbeeld op het gebied van HRM en toelatingen. Dit heeft al geleid tot een aantal pragmatische veranderingen zoals de signage in de gebouwen, de communicatie op de webpagina's voor de aanmeldingen, extra focus voor de jury's die de interviews met de kandidaten doen (al zichtbaar resultaat in het nieuwe studentencohort van 2019).

Sandberg Instituut Exhibition 'The Title of The Work', Duran Lantink, foto Tom Janssen

4.6 Buitenlandse studenten, vreemdelingenwet

De kwaliteit van de buitenlandse studenten op de Gerrit Rietveld Academie is veelal van een hoog niveau, niet in de laatste plaats omdat veel van hen in het land van herkomst al (deels) een kunstopleiding hebben gevolgd. Hun aanwezigheid draagt sterk bij aan de internationale uitstraling en de kwaliteit van de academie. Deze buitenlandse studenten, met name die uit niet EU/EEA -landen, hebben extra ondersteuning nodig bij praktische zaken. Zaken waarbij de academie deze studenten moet helpen zijn: het aanvragen van een verblijfsvergunning; aanvragen van verzekeringen, openen van een bankrekening, het aanvragen van zorgtoeslag/huurtoeslag, aanvragen van kwijtschelding bij gemeentebelastingen en het vinden van huisvesting.

4.7 Huisvesting van studentent

De Gerrit Rietveld Academie heeft overeenkomsten met vier studentenwoningbouworganisaties wat de volgende mogelijkheden biedt:

- DUWO heeft, sinds september 2016, 86 gemeubileerde en gestoffeerde eenheden gereserveerd voor de Gerrit Rietveld Academie in een nieuw opgeleverd complex in de Jacques Veltmanstraat. Hiervan zijn 25 eenheden specifiek bestemd voor masterstudenten. De wooneenheden van DUWO kunnen alleen worden toegewezen aan internationale studenten, met een maximum van 1 jaar voor bachelorstudenten en twee jaar voor masterstudenten
- In 2018 is een pilot gestart met DUWO voor 5 ongemeubileerde en ongestoffeerde eenheden in Hoofddorp voor de duur van de studie – hiervan zijn 2 eenheden daadwerkelijk in gebruik genomen, de rest is teruggegeven aan DUWO.
- Ymere heeft voor 10 kale kamers in de Willemstraat een voorrangsregeling voor Rietveldstudenten die zijn ingeschreven bij Studentenwoningweb
- Stichting Diogenes heeft acht kale kamers gereserveerd voor de Gerrit Rietveld Academie in het Claes Claesz hofje in de Jordaan.
- Heesterveld Creative Community biedt in samenwerking met Ymere hogerejaars studenten de mogelijkheid om een woning te huren in de Community in Amsterdam Zuid-Oost tegen een aantrekkelijke huur. Wel wordt van deze studenten verwacht dat zij creatieve activiteiten ontplooiën waarbij bewoners van Zuid-Oost worden betrokken. Ieder jaar is er een aantal studenten dat deelneemt aan deze Community.

Sandberg Instituut Open Day 2019, Temporary Programme The Commons Society, foto Sander van Wettum

5. Kwaliteitsafspraken 2019

5.1 Kwaliteitsafspraken 2019–2024

De Gerrit Rietveld Academie besteedt de kwaliteitsgelden die zijn vrijgekomen door de afschaffing van de basisbeurs aan acht trajecten om daarmee vanuit verschillende kanten extra te investeren in de kwaliteit van het onderwijs. In 2019 is veel aandacht en energie gestoken in de ontwikkeling van kwaliteitsafspraken 2 tot en met 4. De financiering van kwaliteitsafpraak 1 (vergroten van diversiteit/exclusiviteit) en 7 (ontwikkelen van een digitaal archief) start in 2020. Een projectleider Kwaliteitsafspraken monitort de voortgang van de verschillende trajecten.

De Gerrit Rietveld Academie heeft de afspraken voor de besteding van de meerjarige kwaliteitsgelden opgesteld in samenwerking met de MR en ook voor de uitvoering ervan vindt nauwe afstemming plaats. In maart 2019 heeft het panel van de NVAO een visitatie afgelegd om de Kwaliteitsafspraken te beoordelen. In 2020 vindt een herstelbeoordeling plaats. In de tweede helft van 2019 is gewerkt aan het ontwikkelen van een Aanvullend Dossier Kwaliteitsafspraken ten behoeve van de herstelbeoordeling. Een belangrijk nieuw element is het voornemen voor het instellen van de coördinatiegroep in 2020, die samen met de projectleider de ontwikkelingen monitort en het CvB adviseert over de voortgang. Hoewel een formele goedkeuring van de plannen nog even op zich laat wachten, zijn wij vol vertrouwen en enthousiasme begonnen aan de uitvoering.

5.2 Voortgang en ontwikkeling Kwaliteitsafspraken in 2019

5.2.1 Vergroting diversiteit en inclusiviteit

De financiering van dit traject vanuit de kwaliteitsafspraken start in 2020.

5.2.2 Versterken van de positie van studenten als groep

Namens de studenten heeft de MR in 2018 de wens geformuleerd om een studentenorganisatie op te zetten waarin alle studentengeledingen en groeperingen zich voldoende vertegenwoordigd voelen. In februari 2019 ging de pilotgroep Student Council van start, met 6 leden die tevens elk een studenten-geleide union vertegenwoordigde. De Student Council wordt begeleid door een docent-adviseur en ondersteund door een stafmedewerker. Op 18 april presenteerde het College van Bestuur de Student Council aan de hele organisatie tijdens een kleine bijeenkomst in de kantine. De pilotgroep stelde een projectplan op voor een programma voor de periode tot de zomer, dat door het CvB werd vastgesteld. De Student Council stelde 10.000 euro

beschikbaar voor studentenprojecten. De vijftien gehonoreerde projecten werden gebundeld in een kleine publicatie, een Fundee Folio. In september 2019 ging het tweede pilotprogramma van de Student Council van start en stelde de Council weer gelden beschikbaar voor studentenprojecten. Tevens begon de council dit semester met een eigen programmering. Beide pilotprogramma's hebben geleid tot een zelfstandige studentenorganisatie die verantwoordelijk is voor een eigen jaarplan en administratie, alsook een organisatie die de stem van studenten vertegenwoordigt bij diverse trajecten. De projectfinanciering resulteerde in een groot aantal projecten, geïnitieerd door studenten, en soms in samenwerking met docenten, aanvullend op het bestaande onderwijs. Hiermee werd ruimte geboden voor thema's of technieken die niet in de reguliere programma's vertegenwoordigd worden maar waar vanuit studenten wel behoefte aan is.

5.2.3

Versterken van de positie van de individuele student in hun persoonlijk welzijn en weerbaarheid

In september 2019 werd de werkgroep Student Support ingesteld, met leden van de Student Council, de decaan, verschillende docenten, coördinatoren en studenten. De werkgroep inventariseerde de behoefte van studenten op het gebied van welzijn en verzamelt en initieert projecten. Op basis van prioriteit, haalbaarheid en budget is een projectplan opgesteld. De uitvoering van de projecten start in 2020. Onderwerpen van de rondetafelgesprekken waren onder andere de vertrouwensband tussen docent en student, informele ondersteuning en een passende manier van communiceren.

Studium Generale, foto Maltha Stigaard

Rietveld Uncut, foto Nikola Lamburov

5.2.4

Realiseren van een aanvullend kleinschalig en intensief intercurriculair onderwijsaanbod

Om aanvullend kleinschalig en intensief onderwijs te realiseren werd in september 2019 een redactieraad opgericht. De redactieraad inventariseerde de huidige programma's die door de Rietveld Academie en het Sandberg Instituut buiten het vaste onderwijs ontwikkeld worden en richt zich op een betere ontsluiting van deze programma's. Tevens stelt de redactieraad thema's en kaders vast waarbinnen nieuwe intercurriculaire programma's ontwikkeld worden. Hierbij worden ook reeds bestaande voorstellen, zoals gepresenteerd in het kader van de Academy Assembly (2018), en nieuwe voorstellen besproken en in overweging genomen. De redactieraad bespreekt de ontwikkeling van nieuwe programma's in een breder onderwijskundig kader. Hoe ziet het onderwijs van de toekomst eruit? Hoe willen studenten zich na hun studie manifesteren? Welk type onderwijs hoort daarbij? Hoe verhouden we ons tot een nieuwe realiteit die deels door externe factoren zoals politiek maar ook de kunstwereld, arbeidsmarkt of technologie wordt vormgegeven? Hoe ziet de beroepspraktijk in de toekomst uit? De tussenruimte waarin intercurriculaire programma's kunnen ontstaan, leent zich bij uitstek voor het bevragen van onderwijskundige kwesties.

Om nieuwe programma's te ontwikkelen die een kwalitatieve toevoeging zijn op het bestaande aanbod is onderzoek en afstemming noodzakelijk. Daarom besluit de redactieraad zich in eerste instantie gericht op het beter ontsluiten van bestaande projecten en platforms buiten de bestaande onderwijsprogramma's. Om per 2020 wel zo snel mogelijk een inhoudelijk programma aan te bieden aan de studenten en docenten, wordt een lezingenreeks georganiseerd.

5.2.5

Inhoudelijke verdieping en professionalisering docenten door verankering onderzoek aan de onderwijsafdelingen

De Gerrit Rietveld Academie en het Sandberg Instituut hebben in 2018 het Research Fellowship-project opgezet. Dit project ondersteunt medewerkers, alumni en derden bij de ontwikkeling van hun artistieke praktijk op het gebied van onderzoek. Elk jaar wordt er een open oproep gedaan aan de onderwijsafdelingen om onderzoeksvoorstellen in te dienen. Het resultaat van dit traject is een kwaliteitsimpuls voor het onderwijs door het onderzoeksportfolio uit te breiden in nauwe samenhang met het onderwijs, en het onderzoek binnen de academie meer zichtbaar te maken.

De bestedingen in 2019 (en 2020) zijn gekoppeld aan de voorinvesteringen. Deze bestedingen bestaan uit onderzoeksbudgetten voor bachelor en master (elk 30.000), kosten voor de presentatie en vastlegging van de resultaten van de onderzoeken die met behulp van deze onderzoeksbudgetten worden uitgevoerd (ca. 10.000) en de inventarisatie en vastlegging van onderzoeksactiviteiten in de nabijheid van de onderwijsafdelingen van bachelor en master, gericht op kennisopbouw en kennisdeling middels publicatie hiervan (ca. 10.000).

Bij de bachelor zijn in 2019 de volgende research fellows gestart: Bernardo Zanotta; Marie Ilse Bourlanges en Elena Khurtova (duo); Emilio Moreno en Hans Muller. De begeleiding is in handen van Jeroen Boomgaard en Paula Albuquerque. Bij het Sandberg Instituut zijn Tom Kemp; Manetta Berends & Joana Chiau (Varia); Hannes Grassegger; Angie Keefer en William Kherbek in 2019 aan een onderzoekstraject begonnen. Zij worden begeleid door Flavia Dzodan. De onderzoekstrajecten lopen door in 2020. In oktober 2020 worden de resultaten van de research fellows 2019 gedeeld.

5.2.6

Verbeteren van onderwijsfaciliteiten

De bestedingen in 2019 van deze kwaliteitsafspraken zijn gekoppeld aan de voorinvesteringen. Deze bestedingen bestaan voor een groot deel (€165.000) uit afschrijvingen van de investeringen die in de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden in nieuwbouw en aanpassing van de bestaande gebouwen. Daarnaast bestaan de bestedingen (€35.000 in 2019) uit uitbreiding van de capaciteit van de werkplaatsen. Enerzijds is ervoor gekozen de capaciteit uit te breiden van de werkplaatsen, zodat er meer achtervang is

bij uitval van personeel om de continuïteit van het onderwijs te waarborgen. Anderzijds is de wens tot gebruik van met name afdeling gebonden werkplaatsen door studenten van andere afdelingen enorm toegenomen. Om aan deze vraag tegemoet te komen is in 2019 aan een werkplaats extra uren aan de werkplaatsbeheerder toegewezen.

5.2.7

Realiseren van een actief archief van werk dat op de academie tot stand komt

Dit traject start in 2020.

5.2.8

Professionalisering docenten

In september 2019 zijn 12 docenten gestart met de training Docent in Gesprek van de Learn!Academy (VU). Een onderwijskundige van de VU begeleidt de gesprekken en kan waar nodig theorie aanbieden. De 8 bijeenkomsten zijn bedoeld om de specifieke didactiek van de Rietveld, met name het zeer gepersonaliseerde onderwijs te bevragen en dilemma's en succesvolle interventies te delen met elkaar. In vervolg op de training Docent in Gesprek, en tevens onderdeel van deze kwaliteitsafspraken, zijn 10 docenten in september 2019 gestart met de cursus Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid. Deze cursus, die een heel studiejaar doorloopt, wordt eveneens verzorgd door de VU. Het BDB traject leidt tot een certificaat Basiskwalificatie Didactische Basisvaardigheden (BDB) zoals de VU die kent binnen haar opleiding hbo-docent. Ook aan deze training zal vervolg worden gegeven met de start van een tweede groep in september 2020.

Studium Generale, foto Malthé Stigaard

Rietveld Uncut Stedelijk Museum Amsterdam, foto Maarten Nauw

6. Personeel

6.1 Personeelsbeleid

Het jaar 2019 heeft voor de afdeling personeelszaken (verder PZ) voornamelijk in het teken gestaan van de implementatie van het nieuwe hr-systeem van hr2day dat per januari 2019 de voorheen gebruikte en danig verouderde hr-software van centric heeft vervangen. Het overzetten van data was met name in de laatste maanden van 2018 een aardige klus en dit uitvoeren zonder fouten en verlies van elementaire data was voor de afdeling de grootste uitdaging. Onder de bezielende leiding van een van de medewerkers van de salarisadministratie en een externe specialist heeft dit project zover handen en voeten gekregen dat de salarisverwerking ingaande januari 2020 nagenoeg foutloos uitgevoerd kon worden. Na het overzetten en ook invoeren van alle data is de afdeling bedrijfsvoering (ca. 80 medewerkers met diverse disciplines) gekozen als pilot zodat het merendeel van de medewerkers binnen dit onderdeel konden gaan oefenen met het systeem. De pilot was een testcase voor de werking van het systeem en ook voor PZ omdat hiermee het werken met op papier aangeleverde mutaties tot het verleden zou gaan behoren, de kinderziekten van het systeem beoordeeld en behandeld kunnen worden en ook kon PZ zich hierdoor het systeem sneller eigen maken. De overgang had namelijk wel heel abrupt plaatsgevonden want pas midden 2018 had centric aangegeven dat ze de ondersteuning van het oude systeem zouden stopzetten ingaande 1-1-2019. Het idee was na de pilot andere afdelingen snel te laten volgen. Helaas is dit er tot nu toe niet van gekomen omdat de in te richten ondersteunende rapportagesystemen niet goed in stelling konden worden gebracht, het ook wachten was op het antwoord wie binnen de bachelor en de master de mutaties (geautomatiseerd) zouden gaan aanleveren en (het grootste probleem) dat de meest ervaren en deskundige medewerker binnen PZ er medio 2019 voor koos de academie te verlaten en dit om weer te gaan studeren. Omdat het ontbrak aan kennis en ervaring en ook andere factoren een negatieve rol gingen spelen is verdergaande implementatie on hold gezet. Met de komst van een nieuw hoofd P&O,

hetgeen voor half 2020 gepland staat, zal de follow up ter hand kunnen worden genomen.

Het professionaliseringsplan (hierna p-plan) is verder uitgewerkt door de voorzitter CvB en de personeelsadviseur van de bachelor en daarna aangeboden aan de MR zodat het stuk in een gezamenlijk overleg tot een plan van uitvoering kan worden gesmeed. In feite is het p-plan een nadere uitwerking van de wijze waarop de academie informeel al invulling gaf aan het aspect opleiding en training dus goed dat dit nu via het p-plan op papier is gezet.

Al enige tijd is bij de MR en de medewerkers in het onderwijs het aanstellingsbeleid van de academie een punt van aandacht. Van oudsher is het beleid van de GRA om met tijdelijke medewerkers in het docentenkorps te werken, dit vanwege het feit dat de kunst geestelijk heel volatiel moet blijven en dus om een flexibel aanstellingsbeleid vraagt. Het gegeven dat het werken met tijdelijke krachten niet echt veel anders kan worden ingevuld maakte dat het CvB het raadzaam vond alle elementen die op het gebied van tijdelijk werk een rol spelen op een rij te zetten, zodat de discussie hierover met alle partijen op een goede manier en met voor allen hetzelfde referentiekader gevoerd kan worden. Dit zal dan moeten leiden tot een herijking van het aanstellingsbeleid dat weer een aantal jaren meekan.

De beleidsmedewerker kwaliteitszorg heeft onderzoek gedaan naar de opties die er zijn rond het onderwerp werkdruk en hierover een notitie opgesteld voor het CvB. Dit stuk kan dan aanleiding zijn voor een breder gesprek.

Geen tijd is er geweest om te komen tot een update van de stukken personeelsbeleid die nodig aangepast moeten worden en op intranet gezet. Daar zal het komend jaar (door het eind 2020 vertrekkende hoofd PZ) aan gewerkt gaan worden.

INVULLING FORMATIE DOCENTEN

De docententeams van zowel de bachelor- als de masteropleidingen bestaan voor een belangrijk deel uit jonge, vernieuwende kunstenaars en vormgevers die als zodanig

werkzaam zijn in de praktijk. Hiermee kan gericht ingespeeld worden op de wisselende stromingen binnen de wereld van beeldende kunst en vormgeving. De bemensing van de teams vindt ieder studiejaar plaats door docenten op basis van een contract aan te stellen, een projectopdracht te geven, dan wel door jonge kunstenaars als gastdocent met een vrije opdracht een creatieve impuls te laten geven aan de studenten. Op deze wijze kan op basis van het te verzorgen onderwijsprogramma het voor iedere student gewenste maatwerk worden geleverd.

FORMATIEVASTSTELLING EN WERVING

Aan het begin van de zomer spreken het CvB-lid en de personeelsadviseur van de bachelor met alle hoofddocenten over de docentformatie voor het in het vooruitzicht liggende studiejaar. Dit om te bepalen welke docenten, veelal uit specifieke vakdisciplines voortkomende kunstenaars, de afdelingen gaan bemensen. De hoofddocenten werven en selecteren zelf in bijna alle gevallen de nieuw aan te stellen docent. Het CvB-lid neemt daarna de definitieve beslissing over de benoeming. Bij de masteropleidingen vindt de invulling op bijna vergelijkbare wijze plaats echter zonder tussenkomst van een personeelsadviseur en wel omdat de master zelf voor een groot deel de personeelszaken uitvoert.

Voor vacatures in algemeen- en onderwijsondersteunende functies wordt geworven in dagbladen of op een wervingssites dan wel door middel van het inschakelen van een extern wervingsbureau. Op de website van de academie wordt dan een link geplaatst en/of aanvullende informatie verstrekt. De selectie van de meest geschikte kandidaat wordt uitgevoerd door een intern samengestelde commissie.

6.2 Personeel: feiten en cijfers

ALGEMEEN

Ook in het jaar 2019 is gebruik gemaakt van de diensten van zelfstandige kunstenaars die de studenten begeleiden in hun opleiding. Deze docenten werken als zelfstandige en worden gehonoreerd op basis van een factuurbetaling. Ook bij de master zijn veel buitenlandse docenten op deze wijze verbonden aan de hogeschool.

De omvang van de inzet van docenten op factuurbasis is vergelijkbaar met ca. 15 fte. Deze inzet komt bovenop de in onderstaande tabel becijferde omvang van het OP en dient te worden betrokken bij het vaststellen van het aandeel 'directe' fte's. Een vergelijking met voorgaande jaren laat zien dat de inzet van docenten op basis van een factuurbetaling redelijk stabiel blijft, dit ondanks het feit dat de master ieder jaar meerdere tijdelijke studierichtingen opstart.

Naast het vaste, tijdelijke en via factuur ingehuurde personeel werden nog ca. 350 gastdocenten ingezet. Ook dit jaar is nog geen duidelijkheid gekomen over de wijze waarop zelfstandige kunstenaars/ontwerpers op zzp-basis ingezet

Sandberg Instituut Graduation 2019, Design Signage, Studio Spijkerkade, foto Sander van Wettum

kunnen worden. Werken vanuit zelfstandigheid als kunstenaar is wel een gegeven waar de academie ook studenten voor opleidt, dus dat de academie werft uit deze vaktechnische bron is feitelijk een vanzelfsprekendheid.

Diverse OP en OOP'ers hebben naast hun vaste of tijdelijke dienstverband een tijdelijke uitbreiding van taken omdat ze extra werkzaamheden uitvoeren bij de eigen of een andere afdeling dit voor de vervanging van een collega die DI- of professionaliseringsuren opneemt. Dit leidt getalsmatig tot een verhoging van de fte's bij het overzicht tijdelijke contracten. Omdat het gaat om personeel dat al in dienst is, heeft dit geen gevolgen voor de headcount. Die blijft gelijk. Dit geldt ook voor het contractonderwijs. Bijna elke medewerker binnen dit onderdeel is op basis van een vast dienstverband eveneens werkzaam bij een vakafdeling.

ONDERWIJZEND PERSONEEL (OP)

De formatie van het docententeam is een afgeleide van het aantal studenten en het onderwijsprogramma en wordt jaarlijks vastgesteld. Met enkele ervaren en gewaardeerde docenten is afgesproken dat ze ook nadat ze de AOW-leeftijd bereikt hebben, les blijven geven. Dit om het jaar af te ronden dan wel om kennis over te dragen aan jongere collega's.

ONDERWIJSONDERSTEUNEND PERSONEEL (OOP)

Het gros van de medewerkers OOP is werkzaam in de werkplaatsen. Wisselingen van de wacht hebben hier bijna niet plaatsgevonden. Wel wordt ter vervanging van DI of om te zorgen voor een back up meer en meer gewerkt met oud studenten die op basis van een regulier arbeidscontract ingezet worden als medewerker van een werkplaats en daarmee de 'breekbaarheid' van de veelal kleine afdelingen kunnen verkleinen. Ook zouden deze alumni in de toekomst wellicht de vervanger kunnen zijn van huidige medewerkers die in de toekomst van de AOW gaan genieten.

ALGEMEEN ONDERSTEUNEND PERSONEEL (AOP)

Bij het AOP hebben geen substantiële of structurele wijzigingen in de omvang van de formatie plaatsgevonden.

Onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de gemiddelde inzet over heel 2019.

	2019	2018	FTE 2019	FTE 2018
Aantal vrouwen CvB	1	1	0,9	0,9
Aantal mannen CvB	2	2	1,6	1,6
TOTAAL CvB	3	3	2,5	2,5

Aantal vrouwen OP	64	72	16,97	16,24
Aantal mannen OP	70	79	18,40	18,63
TOTAAL OP	134	151	35,36	34,87

Aantal vrouwen OOP	47	32	16,13	11,21
Aantal mannen OOP	39	49	14,28	13,41
TOTAAL OOP	86	81	30,41	26,83

Aantal vrouwen AOP	82	82	31,83	29,57
Aantal mannen AOP	38	112	20,63	22,67
TOTAAL AOP	120	194	52,46	52,24

TOTAAL M+V+FTE	343	429	120,74	114,23
----------------	-----	-----	--------	--------

(de telling is inclusief docenten contractonderwijs, deze docenten geven namelijk ook les bij de reguliere afdelingen)

CONTRACTONDERWIJS	2019	2018	2019	2018
Aantal vrouwen	6	6	1,08	1,08
Aantal mannen	1	2	0,18	0,18
TOTAAL	7	8	1,1	1,2

TIJDELIJKE CONTRACTEN	2019	2018	FTE 2019	FTE 2018
Aantal vrouwen OP	30	40	4,72	7,2
Aantal mannen OP	32	37	5,93	5,85
TOTAAL OP	62	77	13,05	13,05
Aantal vrouwen OOP	23	16	4,41	2,85
Aantal mannen OOP	12	28	2,39	4,69
TOTAAL OOP	35	44	6,8	7,54
Aantal vrouwen AOP	52	86	10,55	12,45
Aantal mannen AOP	19	62	4,89	7,32
TOTAAL AOP	71	148	15,43	19,77
TOTAAL M+V+FTE	168	269	35,28	40,36

INDELING IN FUNCTIESCHALEN	2019	2018
CvB	3	3
15	1	1
14	0	0
13	19	19
12	42	47
11	77	76
10	20	34
9	15	13
8	45	41
7	46	32
6	1	6
5	8	7
4	10	9
3	4	2
2	0	0
1	49	140
Stagiair	3	0
TOTAAL	343	426

Sandberg Instituut Open Day 2019, foto Sander van Wettum

6.3 Arbeidsomstandigheden

De Gerrit Rietveld Academie maakt voor de uitvoering van Arbo-ondersteuningsactiviteiten gebruik van de Arbodienst Zorg van de Zaak (verder ZvdZ). Deze arbodienst verleent op basis van een zogenaamde maatwerkregeling diensten. Een gecertificeerde bedrijfsarts houdt, afhankelijk van de noodzaak hiertoe spreekuur op de locatie van de Arbodienst en overlegt tussentijds telefonisch en eens per twee maanden op de locatie van de Rietveld met personeelszaken en/of diverse leidinggevenden. Alle aanvullende zorgverlening wordt, naar gelang dit vanuit het spreekuur voortkomt, eveneens ondersteund door ZvdZ dan wel door andere organisaties die in die bijzondere zorg gespecialiseerd zijn. Dit geldt voor de uitvoering van de Livvit-regeling, de Wet Poortwachter en voor andere Arbo-aangelegenheden zoals de Risico Inventarisatie, het AGSU- en PAGO beleid en specifieke onderzoeken in het kader van de RI&E en dergelijke.

BELEID FYSIEKE BELASTING

Om te zorgen dat wordt gelet op een goede werk- en zithouding en daarmee kans om fysieke problemen zoals RSI te voorkomen, wordt bij de aanvang van werkzaamheden door de arbo-coördinator aan alle nieuwe medewerkers die een bureaufunctie bekleden een RSI-folder overhandigd. Waar nodig worden, i.o.m. tussen medewerker en de arbo-coördinator, hulpmiddelen verstrekt.

Bij de informatieverstrekking wordt meegenomen dat niet alleen op het werk de stoel en de computer goed moet staan maar dat, indien men thuis werkt, dat ook in de thuissituatie het geval moet zijn.

WERKPLEKKEN

Het aantal werkplekken dat bestemd is voor kantoorwerkzaamheden is met de uitbreiding door het verbouwen van loze ruimtes aardig aangevuld. Doordat veel medewerkers parttime werken kan d.m.v. schuiven tijdelijk in het ruimtegebrek voorzien worden. Ook is ervoor gekozen enkele projectmedewerkers in andere panden buiten het GRA-terrein te huizen.

ROOKBELEID

In alle gebouwen van de academie geldt een rookverbod.

Klachtenregeling Ongewenst Gedrag

Voor personeel dat te maken krijgt met ongewenst gedrag door hetzij personeel, hetzij studenten, kent de academie de Klachtenregeling Ongewenst Gedrag. In 2019 zijn er bij de afdeling Personeelszaken geen schriftelijke klachten binnengekomen.

ZIEKTEVERZUIM

Het ziekteverzuim van 2019 is hoger dan in 2018: 3,4% versus 2,9%. De in 2019 ontstane arbeidsongeschiktheid komt grotendeels voort uit (niet vermijdbare) medische aandoeningen.

6.4 Arbeidsvoorwaarden

VAKBONDSONDERLEG

In het verslagjaar heeft één keer overleg met vertegenwoordigers van de centrales voor overheid- en onderwijspersoneel plaatsgevonden.

CONTRACTVORMEN

De academie werkt niet met flexibele contracten en niet met min-max contracten. Wel worden diverse tijdelijke, klein van omvang zijnde en dus kortdurende werkzaamheden uitgevoerd door studenten die betaald worden op basis van een oproepcontract. Hiermee wordt aan Rietveldstudenten de mogelijkheid geboden iets bij te verdienen. Deze contracten worden afgesloten conform hoofdstuk D van de cao.

ARBEIDSMARKTTOELAGE

In 2019 is deze regeling niet toegepast.

VERREKENING VAKBONDSCONTRIBUTIE

Ook in 2019 is door diverse medewerkers gebruik gemaakt van de verrekening van de vakbondscontributie met de eindejaarsuitkering.

Besteding DAM-gelden (Decentrale Arbeidsvoorwaarden Middelen):

De GRA heeft in 2019 ca. € 91.269,- besteed aan de decentrale middelen.

De norm (1,15%) is € 69.922,-, begroot was: € 80.000,-.

SPECIFICATIE VAN DE UITGAVEN	
Extra kosten Woon-werkverkeer	€ 43.000,-
Livvit	€ 14.700,-
IPAP verzekering geheel+gedeeltelijk	€ 31.569,-
TOTAAL	€ 91.269,-

Uitgaven in het kader van het professionaliseringsplan
Out of pocketkosten professionalisering:

LOONSOM	UITGAVEN VD LOONSOM=	% VAN BUDGET=	% AFWIJKING=	€ AFWIJKING
€ 6.080.194,-	€ 103.600,- *	56%	44%	€ 78.805,-

(* vervangingskosten zijn in 2019 niet geheel in kaart gebracht kunnen worden, het overzicht van de uitgaven geeft dus in feite geen goed beeld van de werkelijkheid)

Sandberg Instituut, 2019 Year Opening group photo, foto Sander van Wettum

7. Medezeggenschapsraad

7.1 Inleiding

De inspraak van personeel en studenten met betrekking tot het beleid en onderwijs aan de Gerrit Rietveld Academie vindt plaats via de Medezeggenschapsraad (MR). De Gerrit Rietveld Academie heeft een ongedeelde MR. Dat wil zeggen dat alle geledingen van de academie, docenten/medewerkers en studenten gezamenlijk in een MR vertegenwoordigd zijn. Volgens het reglement bestaat de raad uit veertien leden: zeven personeelsleden inclusief de voorzitter en zeven studenten.

Doel van de MR is het bevorderen van de kwaliteit van het onderwijs en de goede communicatie binnen de organisatie. Dat doet de MR door adviezen te geven en standpunten kenbaar te maken over zaken die zich in de academie voordoen. De MR heeft tevens instemmingsrecht bij vaststelling of wijziging van een aantal in de statuten nader omschreven zaken. De vergaderingen van de MR zijn openbaar en toegankelijk voor alle leden van de academiegemeenschap.

OVER HET WERKPROCES VAN DE MR

Doordat er een vaste ambtelijk secretaris begin 2019 is aangetrokken, is er meer overzicht van processen, is de opvolging verbeterd alsook communicatie, zowel binnen de MR als naar buiten toe. Er is samenwerking tussen de ambtelijk secretaris en de secretaris van het CvB, wat voor betere afstemming zorgt. Daarnaast is de rol van de voorzitter versterkt en is er een betere taakverdeling. Er is continuïteit van leden waardoor er professionalisering van leden plaatsvindt. De MR is begonnen met het verbeteren van zichtbaarheid en aanwezigheid binnen de academie, bijv. aanwezig te zijn bij het begin van het academiejaar, een huisstijl te laten ontwikkelen die mee gaat helpen in de presentatie (afgerond in 2020) en het gebruik maken van het recent beschikbare intranet.

VERGADERINGEN VAN DE MR IN 2019

In 2019 hebben 9 MR-vergaderingen plaats gevonden, te weten op:

14 januari, 11 februari, 15 april, 13 mei, 17 juni,
23 september, 28 oktober, 25 november en 9 december.

7.2 Speerpunten 2019

KWALITEITSAFSPRAKEN (STUDIEVOORSCHOTMIDDELEN)

De MR heeft in 2018 input geleverd voor de Kwaliteitsafspraken en heeft in 2019 het proces van totstandkoming gevolgd en gemonitord. In 2020 is het dossier door de MR goedgekeurd.

INSTELLINGSPLAN

Het Instellingsplan heeft een lang en grondig traject gehad en heeft geresulteerd in een academie-breed gedragen document. De MR heeft de ontwikkeling gevolgd. Erik Viskil, schrijver van het plan, is aanwezig geweest in twee MR-vergaderingen (februari en oktober). De MR merkt dat het een ambitieus plan is en kijkt uit naar de realisatie van de ambities. De MR houdt vinger aan de pols wat betreft de praktische uitwerking van het Instellingsplan door het CvB, en is in gesprek met het CvB over welke prioriteiten haalbaar zijn en hoe missie en visie in de praktijk vorm krijgen in de academie.

AANSTELLINGSBELEID

Er zijn afspraken gemaakt tussen CvB en MR om tijdens het academiejaar 19-20 aan de slag te gaan met het aanstellingsbeleid. Op uitnodiging van het CvB is er een traject opgezet om met o.a. een aantal MR-leden input te vergaren vanuit de academie voor het opstellen van het beleid. Op 6 november is er een extra bijeenkomst geweest van deze

MR-werkgroep om toe te werken naar een advies aan het CvB over het aanstellingsbeleid.

PROFESSIONALISERINGSPLAN EN FORMATIEPLAN

Voor beide plannen is in 2019 een nieuwe versie aan de MR voorgelegd waarop de MR inhoudelijk heeft gereageerd. De MR heeft uiteindelijk kunnen instemmen met beide versies, op voorwaarde dat er in een jaar tijd opnieuw bekeken wordt of deze plannen aangepast of verbeterd moeten worden in relatie tot het nog te ontwikkelen aanstellingsbeleid.

HERBENOEMING VAN HET CVB

De MR is door de Raad van Toezicht actief betrokken bij de herbenoeming van de leden van het College van Bestuur. De MR heeft voor haar advies informatie verzameld middels een enquête die gestuurd is aan alle studenten en medewerkers van de BA en MA. De MR is in dialoog gegaan met de RvT over het advies en heeft zich kunnen vinden in het besluit van de RvT om de aanstelling van het CvB te verlengen met twee jaar en om daarna het bestuurlijk model te evalueren.

DIVERSITEIT

De MR is in 2019 regelmatig in gesprek geweest met het team van Unsettlings over de ontwikkeling van het diversiteitsbeleid. MR-leden hebben deelgenomen aan de rondetafelgesprekken die als input dienen voor het inclusiviteitsbeleid.

DE BEGROTING 2019

De MR heeft aangestuurd op een verbetering van het proces rond de jaarlijkse goedkeuring van de begroting en verzocht om vroeger in het jaar inzage te krijgen in de conceptbegroting. Het CvB heeft in juni een kadernotitie voor de begroting op hoofdlijnen naar de MR gestuurd, het proces is derhalve verbeterd. De MR heeft in 2019 niet de (aangepaste) begroting goed kunnen keuren, aangezien de MR vond dat relevante informatie ontbrak. Het besluit wordt genomen in 2020.

Overige activiteiten

DE HEIDAG

Er hebben 2 heidagen plaatsvonden met het CvB en de MR in 2019: De eerste was op 31 januari en betrof de heidag voor het academiejaar 2018/2019, welke verschoven was. Aan bod kwamen het aanstellingsbeleid en de kwaliteitsafspraken.

De heidag van 2019/2020 vond plaats op 7 november 2019 en is er uitgebreid over het instellingsplan gesproken, welke op dat moment in de fase van besluitvorming verkeerde. Het Instellingsplan is ook besproken in relatie tot het aanstellings- en diversiteitsbeleid, en de rol van onderzoek binnen de academie.

KLACHTENREGELING ONGEWENST GEDRAG

De nieuwe klachtenregeling ongewenst gedrag is in samenwerking met de MR en het CvB tot stand gekomen. De MR heeft feedback gegeven waarop bijvoorbeeld de zittingstermijn van de klachtencommissie is aangepast.

AANPASSING MR-REGLEMENT

Het MR-reglement wordt tweejaarlijks geëvalueerd. In 2019 is het reglement tegen het licht gehouden en aangepast waar nodig.

7.3 Kwaliteitsafspraken 2019

De MR is betrokken geweest bij de uitwerking van de plannen voor de Kwaliteitsafspraken middels gesprekken met het CvB. Deze vonden plaats in de MR-vergaderingen van januari (over allocatie van gelden) en februari (beslissing en advies van de MR) 2019. In april heeft de MR de ontwikkeling van de Student Council en het Intercurriculaire programma besproken (doelen 2 & 4). De MR is gevraagd om instemming over een update van de klachtenregeling in de vergadering van november (hoofdstuk 3). Het aanvullende dossier over de Kwaliteitsafspraken was onderwerp van gesprek in de vergadering van december (en is ter instemming in januari 2020 aangeboden).

Overzicht van de voortgang per doel:

1. *Het realiseren van een vergroting van diversiteit en inclusiviteit, waaronder het bereiken van een grotere instroom van (Nederlandse) jongeren met een diverse culturele achtergrond.*

Unsettlings Rietveld/Sandberg: financiering van dit traject vanuit de Kwaliteitsafspraken start in 2020.

2. *Versterken van de positie van de studenten als groep in het ontwikkelen van voorstellen voor eigen initiatieven in relatie tot de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs en het formuleren van vraagstukken aan het CvB hierover.*

Student Council: De MR heeft zijn steun aangeboden voor het formeel opzetten van de Council en heeft contact onderhouden met de Student Council. Leden van de MR zijn actief in de Student Council en geven regelmatig updates van ontwikkelingen in de MR-vergadering.

3. *Versterken van de positie van de individuele student in hun persoonlijk welzijn en weerbaarheid als basisvoorwaarde voor het productief kunnen studeren.*

Er is een werkgroep aangesteld, deze is bij elkaar gekomen. Enkele MR-leden zijn lid van de werkgroep. De MR heeft advies gegeven op de aanpassing van de klachtenregeling ongewenst gedrag.

4. *Realiseren van een aanvullend kleinschalig en intensief intercurriculair onderwijsaanbod gereleerd aan actuele thema's en vraagstukken.*

Er is een werkgroep opgericht met een lid van MR. De ontwikkeling kwam traag opgang doordat begonnen is een grondige inventarisatie van de intercurriculaire initiatieven die al bestaan. Door de werkgroep is een reeks lezingen en discussies in gang gezet.

5. *Inhoudelijke verdieping van het onderwijs en verdere professionalisering docenten door integratie en verankering van onderzoeksactiviteiten door alumni en docenten gekoppeld aan de onderwijsafdeling.*

Er is een open call geweest binnen de afdelingen voor onderzoeksvoorstellen. De MR is hiervan op de hoogte maar niet benaderd over dit onderwerp.

6. *Verbeteren van onderwijsfaciliteiten.*

De bestedingen in 2019 van deze kwaliteitsafspraken zijn gekoppeld aan de voorinvesteringen. Deze bestedingen bestaan voor een groot deel uit afschrijvingen van de investeringen die in de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden in nieuwbouw en aanpassing van de bestaande gebouwen. De MR is door het CvB in 2016 en 2017 betrokken bij de besluitvorming over de voorinvesteringen.

7. *Realiseren van een actief archief van werk dat op de academie tot stand komt.*

De MR heeft informatie ontvangen over de plannen via het dossier. Er is aangegeven dat er in 2019 geen activiteiten nog zijn maar dat er een begin wordt gemaakt in 2020 met een inventarisatie.

8. *Ontwikkelen nieuwe modellen die docenten ondersteunen in hun professionele ontwikkeling en continueren reeds ontwikkelde professionaliseringsprogramma's.*

Het 'Docent in gesprek'-programma is aangeboden, een cursus voor didactische vaardigheden specifiek ontwikkeld voor docenten op de Rietveld. Er is geen direct contact over dit onderwerp geweest met de MR, maar de MR heeft de informatie ontvangen als onderdeel van de Kwaliteitsafspraken en heeft de ontwikkelingen op afstand kunnen volgen.

7.4 Leden MR

Voorzitter

Paul Gangloff, docent vooropleiding en grafisch ontwerp, Rietveld Academie.

Ambtelijk secretaris

Anne-marie Ververs (tot februari 2019);
Klaske Oenema (vanaf maart tot heden)

Leden Personeel

- Carla Boomkens, docent vooropleiding en basisjaar, organisatie vakklas contact, Rietveld Academie (tot juni 2019)
- Joram Kraaijveld, docent basisjaar, Rietveld Academie, (vanaf februari 2018)
- Marjo van Baar, coördinerend stafmedewerker, Sandberg Instituut.
- Ea Polman, werkplaatsmedewerker, textielwerkplaats
- Matthijs Hattink, medewerker studentadministratie
- Jay Tan, docent beeldende kunst, Rietveld Academie (vanaf mei 2018)
- Angela Jerardi, docent Jewellery-linking bodies, Rietveld Academie (vanaf oktober 2018)
- Sjoerd ter Borg, coördinator Master Design of Experiences, Sandberg Instituut. (vanaf september 2018)

Studenten-leden

- Teun Grondman, beeld & taal, Rietveld Academie (vanaf september 2016)
- Boyan Montero, beeldende kunst, Rietveld Academie (vanaf januari 2017)
- Eva Mahhov, jewellery-linking bodies, Rietveld Academie (vanaf september 2018)
- Pedro Miguel Matias, beeldende kunst, Sandberg Instituut (vanaf september 2018)
- Nomin Zezegmaa, beeldende kunst, Rietveld Academie (vanaf september 2018)
- Lies Kelder, basisjaar Rietveld Academie (vanaf september 2019)
- Sena Abraham, TXT (vanaf september 2019)

Stodium Generale, foto Malthe Stigaard

8.

Materiële voorzieningen en milieuzorg

8.1 Huisvesting

8.1.1 Gebouwen

De Stichting Gerrit Rietveld Academie (Gerrit Rietveld Academie en het Sandberg Instituut) is voor het grootste gedeelte gehuisvest op een locatie aan de Fred. Roeskestraat met inmiddels drie gebouwen in eigendom, te weten:

- het Rietveldgebouw (RV), Fred Roeskestraat 96 (circa 9000 m² bruto, 6500m² nuttig oppervlak);
- het Benthem & Crouwelgebouw (BC), Fred Roeskestraat 98 (circa 6500 m² bruto, 4500 m² nuttig oppervlak).
- het Fedlevgebouw (FL), Fred Roeskestraat 96 (circa 3500 m² bruto, 2250m² nuttig oppervlak);

In totaal heeft de Rietveld Academie vanaf 1 januari 2019 zo'n 19.000 m² bruto ruimte in gebruik:

- Rietveld gebouw: 9000m²
- BC gebouw: 6500m²
- Fedlev gebouw: 3500m²
- Grey house: 105m²
- Guesthouse: 160m²

Dependances

GUEST HOUSES

Het pand aan de Fred Roeskestraat 105 in is 2019 weer gebruikt als guesthouse 'Grey House'. De locatie beschikt over 3 slaapkamers en wordt gebruikt voor de residentie van (buitenlandse) gastdocenten van de bacheloropleidingen. In 2019 is de guesthouse aan de Prinses Irenestraat afgegoten en in de plaats daarvan is een guesthouse aan de Amstelveenseweg 85 betrokken. Deze locatie beschikt over 6 slaapkamers en wordt met name gebruikt als guesthouse voor de (buitenlandse) gastdocenten van de masteropleidingen.

8.1.2 Bouwkundige aanpassingen

In 2019 zijn onderstaande verbouwingen verricht. Alle verbouwingen zijn uitgevoerd in lijn met het plan van de shuffle binnen de Rietveld Academie.

Rietveldgebouw

GRAFIEK WERKPLAATS (KELDER)

Vanwege de verhuizing van de receptie en het verwijderen van de daar gesitueerde wenteltrap was er de mogelijkheid om de werkplaats van grafiek te vergroten. Naast het creëren van meer m² is de ruimte opgeknapt en zijn de benodigde voorzieningen verplaatst. Hierdoor is er een indeling gerealiseerd die beter aansluit op de wensen en behoeftes van de academie.

TEXTIEL WERKPLAATS (KELDER)

Net als bij de grafiek werkplaats was er vanwege de verhuizing van de receptie de mogelijkheid om de werkplaats te vergroten. Naast het creëren van meer m² zijn er enkele extra voorzieningen gerealiseerd. Hierdoor is er een indeling gerealiseerd die beter aansluit op de wensen en behoeftes van de academie.

TEXTIEL AFDELING / WEVERIJ (BEGANE GROND)

In de maanden juli en augustus is hard gewerkt om meer m² te creëren voor de textiel afdeling en weverij. In verband met het feit dat de receptie is verplaatst naar het Benthem Crouwel gebouw kwamen er meer m² ter beschikking. Naast de realisatie van extra m² is de gehele indeling aangepast en de ruimte opgeknapt.

Benthem en Crouwelgebouw

ENTREEZONE (BEGANE GROND)

In de maanden juli t/m oktober is er gewerkt aan een nieuwe entreezone. Het gebied is grondig verbouwd inclusief alle bijkomende installatietechnische en gevelwerkzaamheden. Behalve een verbeterde moderne toegangssituatie is er ook een speciaal ontworpen ontvangstbalie gerealiseerd. Behalve de receptie is ook de servicedesk (studentenzaken) en helpdesk (ICT) daar gesitueerd.

NIEUW KANTOOR (1STE ETAGE)

In verband met de uitbreiding in het aantal fte stafmedewerkers was er de noodzaak voor meer kantoorruimte. Om aan die noodzaak te voldoen is er op de eerste etage een extra kantoor gerealiseerd voor 2 medewerkers. Het kantoor is in gebruik genomen door de archivaris en beleidsmedewerker bestuurssecretariaat.

VERBOUWING STUDENTENZAKEN EN ICT

In verband met uitbreiding in het aantal fte bij de ICT afdeling was de beschikbare m² niet meer toereikend genoeg. In overleg met studentenzaken is bepaald dat de scheidingswand tussen beide afdelingen verplaatst zou worden. Waardoor er een betere en eerlijkere m² verdeling gemaakt kon worden tussen beide afdelingen. Hierdoor was het wel noodzakelijk om de servicedesk (studentenzaken) en helpdesk (ICT) ergens anders te situeren.

Fedlevgebouw

CADCAM WERKPLAATS (BEGANE GROND)

In februari heeft er een verbouwing plaatsgevonden in de ruimte van de cnc freesmachine. Dit was noodzakelijk omdat de warmte die vrijkwam bij gebruik niet goed afgevoerd kon worden en problemen veroorzaakte aan apparatuur en machines.

8.1.3 Groot onderhoud

GROOT ONDERHOUD

In 2019 is begonnen met het vervangen van de meet- en regeltechniek van de klimaatinstallaties van het Rietveld en Benthem Crouwel gebouw. Dit is groot project met een doorlooptijd van één jaar wat in 2020 zal worden afgerond. Daarnaast is er geen ander groot onderhoud uitgevoerd aan

Open Dag, symposium Architectural Design, foto Franzi Mueller Schmidt

de gebouwen en installaties van de Rietveld Academie. Wel is heel veel tijd besteed aan het implementeren en finetunen van alle ondersteunende systemen en faciliteiten ten aanzien van de nieuwe huisvestingssituatie. Ondanks dat er veel tijd en aandacht is besteed aan de realisatie van het Fedlev gebouw en shuffle verbouwingen zijn er toch altijd onverwachte problemen. Daarom is er 2019 veel zorg en aandacht besteed om bestaande problemen aan installaties, ontwerp en materialen op te lossen.

JAARLIJKS ONDERHOUD

In 2019 is al het andere jaarlijks onderhoud (van o.a. de ovens (Blaauw), liften (Kone), beveiliging (Stanley), W-installaties (Lomans) en E-installaties (EJ installaties) uitgevoerd conform contract. Daarbij heeft de academie, waar van toepassing, voldaan aan zijn wettelijke verplichtingen.

8.2 Faciliteiten

FACILITEITEN

Door de verbouwingen in het BC- en Rietveldgebouw van de laatste jaren, zijn de faciliteiten aanzienlijk verbeterd. Daarnaast voert de Rietveld jaarlijks grote en kleine aanpassingen uit om te voldoen aan de wensen en eisen van studenten, medewerkers en de wetgever. Met de ingebruikname van het Fedlev gebouw zijn er in 2018 nieuwe faciliteiten bijgekomen zoals een filmstudio, theorie trap en assemblagehal.

SYSTEMEN

In verband met de verhuizing van de receptie zijn analoge systemen vervangen door digitale systemen. Hierdoor kunnen alle lichten van afstand worden bediend en krijgt de loge automatisch bericht betreffende storingen aan installaties en pompen. Hierdoor is Facilitair eerder op de hoogte van niet werkende voorzieningen waardoor het sneller kan worden opgelost en er minder overlast ervaren wordt door de gebruikers.

8.3 Werkplaatsen

De Gerrit Rietveld Academie heeft een groot aantal werkplaatsen waar de studenten van de Bachelor en de Master kunnen beschikken over een diversiteit aan ambachtelijke en digitale technieken om hun werk uit te voeren. Aan het begin van elk schooljaar kunnen de studenten een rondleiding volgen langs de verschillende werkplaatsen. Tijdens de studie kunnen zij kennismaken met de werkplaatsen via afdeling overschrijdend onderwijsaanbod.

De verschillende werkplaatsen zijn zoveel mogelijk geconcentreerd in de kelder of de plint van de 3 gebouwen op het terrein gehuisvest:

- In het nieuwe Fedlev gebouw hebben de werkplaatsen Hout, CadCam, de nieuwe werkplaats X-lab (robotica) en de open computerwerkplaats een nieuwe plek gekregen; Ook de bibliotheek is in dit gebouw gehuisvest en er is in de kelder van het Fedlev gebouw een nieuwe filmstudio gerealiseerd
- In het BC-gebouw zit op de BG de werkplaats van Keramiek (ovenruimte en glazuurwerkplaats), tegenover deze werkplaats in de laagbouw van

het Rietveld gebouw bevinden zich de glaswerkplaats en de metaalwerkplaats.

- In de kelder van het hoofdgebouw bevinden zich de grafische werkplaatsen en drukkerijen (grafiek, zeefdruk, textiel, boekdruk/zetterij, de binderij en de werkplaats van de afdeling Edelsmeden
- De ICT-werkplaats, de doka, fotostudio en de uitleen zijn op de 2^e verdieping in het hoofdgebouw gehuisvest;
- De Video-editing werkplaats, geluidsstudio en film- en animatiestudio en de algemene Uitleen van apparatuur bevinden zich in de nieuwbouw op de 5^e verdieping. In de kelder zit ook nog de analoge filmwerkplaats.

De afdelingen Mode (naaiatelier), Textiel (weverij) en Fotografie (doka en studio) beschikken over een werkplaats fysiek verbonden aan de afdeling net zoals de eerdergenoemde werkplaatsen Edelsmeden, Keramiek en Glas. De Hout-, Metaal-, X-Lab en Cadcamwerkplaats vallen onder de algemene werkplaatsen, de grafische werkplaatsen en drukkerijen hebben over het algemeen een intensievere relatie met een of meerdere afdelingen maar zijn ook voor een groot gedeelte van de tijd open voor studenten van andere afdelingen.

Printmaking workshop, foto Franz Mueller Schmidt

Graduation Show Poppy Paulus Nicolas Belén Pérez Campos, foto Anne Laure Ruffin

8.4 Milieuzorg, energie en veiligheid

Het zorgvuldig omgaan met grondstoffen, afvalstoffen, het gebouw en de veiligheid van gebouwen en terreinen enerzijds en de persoonlijk veiligheid van studenten en medewerkers heeft binnen de academie de nodige aandacht. De regels waar studenten zich in dit kader aan moeten houden zijn vastgelegd in de huisregels die zijn opgenomen in het studentenstatuut.

Milieuzorg

WET VERONTREINIGING OPPERVLAKTEWATER

Waternet is de vergunningsverlener in het kader van de op basis van de Wet Milieubeheer verplichte vergunning voor het lozen van afvalwater. Het proceswater dat uit werkplaatsen en gootstenen ten behoeve van de schilderactiviteiten wordt verzameld, wordt afdoende gezuiverd door middel van elektrochemische reactie (vuilwaterinstallatie).

Afvalscheiding

Zorgvuldig omgaan met grondstoffen en afvalstoffen heeft een duurzaam effect. Hergebruik van diverse materialen wordt gestimuleerd door een aantal producten zoals hout, klei, metaal en karton, gescheiden in te zamelen. De verschillende materialen worden zoveel mogelijk gescheiden aangeboden, hergebruikt en afgevoerd. Bedrijfsafval wordt met een pers geminimaliseerd in volume, evenals het papier en karton. Zoals hieronder is te zien heeft de academie in 2019 aanzienlijk minder afval geproduceerd. Er was een daling in tonnage van 15,5% ten aanzien van 2018. 47,49% van het afval wordt gerecycled en 52,51% van het afval wordt verbrand en de vrijgekomen energie wordt gebruikt als energiebron.

2015	174.574 kilo afval
2016	147.451 kilo afval
2017	126.750 kilo afval
2018	205.095 kilo afval
2019	173.110 kilo afval

ENERGIE

In 2009 is de Gerrit Rietveld toegetreden tot het milieuconvenant, meerjarenafspraken energie-efficiëntie (MJA/MEE), dat gericht is op duurzame bedrijfsvoering door hogescholen. Het convenant MJA beoogt een afname van het energieverbruik met 2% per jaar, gemeten van 2005, resulterend in een reductie van 30% in 2020. In een EEP (Energie

Efficiency Plan) worden energiebesparende maatregelen en de energiezorg beschreven. Elke cyclus duurt 4 jaar en inmiddels zijn wij alweer aanbeld bij de 3de cyclus (MJA3). In het energie-efficiëntieplan (EEP) van de Rietveld voor de periode 2017–2020 zijn diverse maatregelen opgenomen om het energieverbruik verder terug te dringen te besparen. Alhoewel het minimum 8% is heeft de Rietveld de ambitie om +/-21% minder energie te verbruiken. In 2019 heeft de Rietveld ongeveer 4% minder energie verbruikt.

Open Dag, afdeling DesignLAB, foto Nikola Lamburov

RIE

In 2019 heeft de Academie de nieuwe RI&E-Tool, welke beschikbaar is gesteld door Zestor, verder uitgerold. Met name de Werkplaatsbeheerders zijn gevraagd om hun input te geven. De uitkomst hiervan zal volgend jaar worden gebruikt als input voor het opstellen van een Plan van Aanpak.

PAGA/PMO

Het PAGO/PMO wordt +/- eens in de 3 jaar afgenomen en zal in 2021 of 2022 weer plaatsvinden.

GEVAARLIJKE STOFFEN

Het plan van aanpak “veilig werken met gevaarlijke stoffen” is onderdeel geworden van de dagelijkse praktijk. Telkens worden nieuwe producten onderzocht en geregistreerd. De werkplaatsbeheerders houden de opslag van stoffen in de gaten en zien erop toe dat deze conform regelgeving wordt beheerd.

Rietveld Uncut, Stedelijk Museum Amsterdam, foto Maarten Nauw

BEDRIJFSHULPVERLENING

Het BHV-team bestaat uit ongeveer 30 medewerkers, die jaarlijks een BHV-praktijkdag (herhaling) volgen. In 2019 is de training door Trigion Safety Opleidingen verzorgd in ons nieuwe Fedlev gebouw. Het BHV team is in 2 groepen van 15 leden in 2 sessies getraind. De EHBO ploeg heeft in 2019 individueel een training gevolgd. De zes medewerkers (werkplaatsbeheerders) hebben begin 2020 weer een praktijkdag op onze locatie. Het BHV team wordt aangestuurd door drie ploegleiders en gecoördineerd door het hoofd BHV.

VLUCHTROUTEPLATTEGRONDEN

In 2019 is de gehele “shuffle” (herindeling van de gebouwen) zo goed als afgerond. De laatste wijzigingen zijn verwerkt in het Veiligheidsplan. De bestaande vluchtrouteplattengronden zijn geüpdatet en vervangen.

ARBO-ZORG

Ook dit jaar zijn diverse ergonomische hulpmiddelen (muis, toetsenbord, beeldscherm, standaard) aangeschaft om een goede werkhouding tijdens kantoorwerk te ondersteunen. Gezien de maatschappelijke ontwikkeling en het voortschrijdend inzicht is ook de Rietveld begonnen met de aanschaf van zit/sta-bureaus. Nu nog als ondersteuning voor medewerkers met klachten (correctief) maar het is de wens om beleid te maken, om op termijn, systematisch bureaus te vervangen (preventief).

Sandberg Instituut Open Day 2019, Main Department Fine Arts, foto Sander van Wettum

Bijlagen

Bijlage 1

Overzicht landen van herkomst buitenlandse studenten bachelor- en masteropleidingen

LAND VAN HERKOMST EUROPESE STUDENTEN BACHELOR						
	2019	2018	2017	2016	2015	2014
België	8	8	9	8	5	5
Bulgarije	1	1	1	2	4	3
Cyprus	1	2	1	2	1	1
Denemarken	40	45	44	49	47	50
Duitsland	29	31	34	32	29	35
Estland	5	5	8	2	3	3
Finland	8	9	7	8	9	7
Frankrijk	93	95	86	80	64	43
Griekenland	4	6	8	12	16	13
Groot Brittannië	21	22	22	17	15	13
Hongarije	4	6	6	8	5	5
Ierland	3				1	1
IJsland	3	2	7	8	14	14
Italië	21	23	20	13	8	10
Kroatië	1	2		2	3	2
Letland	3	2	2	3	4	2
Litouwen	8	7	7	9	11	12
Noorwegen	6	5	3	3	2	5
Oostenrijk	5	5	3	4	4	4
Polen	15	15	17	16	19	12
Portugal	8	7	11	9	8	4
Roemenië	4	2			3	6
Slovenië	2	1	1		1	1
Slowakije	2	3	5	5	5	5
Spanje	14	18	22	17	13	12
Tsjechië	1			1	2	1
Zweden	26	32	36	33	34	40
Zwitserland	7	10	13	11	15	15
TOTAAL	344	364	373	354	345	324

LAND VAN HERKOMST NIET-EUROPESE STUDENTEN BACHELOR

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Albanië				1	1	1
Argentinië	1	1			1	1
Australië	1					
Bosnië			1	1	1	1
Brazilië		1	1	1	2	2
Burkina Faso						1
Canada	1			1	2	4
Chili		1	1	1		
China	15	14	17	16	12	10
Colombia	1	1	1	1	1	
Dominicaanse Rep.				1		
Ecuador	1		1	1	1	
Georgië						1
Indonesië						1
India		1	1			
Iran	1	1	1	1	1	1
Israël	3	4	4	3	4	5
Japan	2	1	1	2	3	3
Kosovo				1	1	1
Macedonië	1	1				1
Mexico	1		2	1	1	
Moldavië					1	1
Nepal					1	
Nigeria						1
Oekraïne	2	3	3	1	3	2
Onbekend	1	1	1	1		1
Peru				2	2	2
Rusland	14	13	18	18	20	19
Singapore	1	3	3	2	2	1
Syrië	4	3				
Taiwan	2	2	2	2	4	3
Thailand	1	1	1			1
Turkije	11	8	7	5	1	3
Verenigde Staten	5	4	5	7	4	1
Wit Rusland	3	3	2	2	1	
Zuid-Afrika	1	1	2	1	1	1
Zuid Korea	35	34	28	23	17	11
TOTAAL	108	102	103	96	88	80

LAND VAN HERKOMST BUITENLANDSE STUDENTEN MASTEROPLEIDINGEN MASTER STUDENTEN UIT EU EN NIET EU-LANDEN

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Argentinië	1	1	1			
Australië	1	3	2	2	2	1
België				2	2	
Brazilië		1	3	2		1
Bulgarije	2	1				
Canada			1	1		
Chili	2	1				
China	4	2	1	2	5	3
Colombia	2		2	1		
Denemarken	4	5	3	2	2	2
Duitsland	16	18	10	12	13	13
Egypte				1		1
Estland	1	1	2			2
Finland	1	4	6	4	1	
Frankrijk	12	11	12	14	16	11
Griekenland	5	2	1	4	4	2
Groot Brittannië	11	23	21	9	7	8
Hongarije	2	2	1	1	4	4
Ierland	2	4	2	2	2	2
India				1	1	
Iran				1	1	1
Israël		1				1
Italië	6	10	10	5	6	7
IJsland	1			2	3	
Japan			2	3	1	1
Jordanie						1
Kosovo	1					
Kroatië			1	1		2
Letland	1		1	2	2	1
Libanon	1	1	1			
Litouwen		2	2	1	1	2
Luxemburg			1	1		1
Mexico	3	2	2	2	1	
Nieuw Zeeland	1					
Noorwegen	1			3	4	1
Oostenrijk			1	2	2	3
Polen	5	4	1		1	3
Portugal	3	3	3	4	3	3

Roemenie	1					2
Rusland	2	5	4	2	3	2
Servië						3
Singapore						1
Slovenië					1	1
Slowakije		1	1			
Syrië	1	1				
Spanje	6	7	5	4	3	3
Taiwan	1	1	1	2	2	1
Tsjechië			2	2		
Turkije	1	1	1	3	2	3
Verenigde Staten	4	10	7	4	5	6
Zuid Korea	3	3	3	1		
Zweden	4	4	3	1	2	4
Zwitserland	8	8	6	5	4	2
TOTAAL	120	143	126	111	106	105

SELECTED, foto Franz Müller Schmidt

Bijlage 2

Activiteiten Lector

Lezingen

Lezing 'Creator Doctus', Erasmus conferentie 'Higher Education Institutions of Art, Design and Music as future "European Universities"? Innovative cooperation formats and thematic bridges'. Potsdam, February 18–20 2109.

Lezing 'Transparency: From Material to Metaphor and Back Again', Symposium 'State of Transparency', Gerrit Rietveld Academie, 24–25 mei 2019

Lezing 'Public Space as the Realm of the Possible', HLCS Conference 2019 'Is Europe inclusive? Politics, discourses and practices', Radboud Universiteit Nijmegen, 14–15 November 2019.

Overige werkzaamheden lector

Lid NVAO Visitatiecommissie opleidingen cultuurwetenschappen Universiteit van Maastricht en Vrije Universiteit

Lid beoordelingscommissie Promotiebeurs voor leraren NWO

Lid Bestuurscommissie Onderzoek (BCOZ) Vereniging Hogescholen

Lid stuurgroep Lectorenplatform Kunst = Onderzoek

Lid Schrijfgroep voorstel voor Route 14, Kunst en Innovatie, Nationale Wetenschapsagenda

Partner in ARC/JAR

Coördinator Research Master Artistic Research, Universiteit van Amsterdam

Thesis tutor Fine Arts, Sandberg Institute

Lid Stadscuratorium Gemeente Amsterdam

Lid Kenniswerkplaats Schone Stad, Gemeente Amsterdam

Lid Stuurgroep Pilotprojecten Kunst in opdracht, Team Vlaams Bouwmeester

Contactpersoon Schrijfgroep Kunstpraktijken en het publieke domein, Nationale Wetenschapsagenda, Route Kunst

Lid Adviesraad Land Art Contemporary

Lid Bestuurscommissie Onderzoek (BCOZ) Vereniging Hogescholen

Bestuurslid Stichting Plume

Partner in ARC/JAR

Lid Adviesraad Museum Middelheim, Antwerpen

Lid Raad van Bestuur GET LOST Artroute

Voorzitter jury, Rietveld Scriptieprijs, juni 2019

Activiteiten onderzoekers

Dauids, Y. Performance Weekly Feldenkrais Lessons, Van Abbemuseum, Eindhoven, ongoing since 2017 (online as of March 2020).

Dauids, Y. Event In dialogue with Bruce Nauman and Stanley Brown, Van Abbemuseum, Eindhoven, 2019.

Dauids, Y. Performance public Feldenkrais lesson, Museum Takeover: Bodies of Knowledge symposium, May 2019.

Dauids, Y. Event In dialogue with Otti Berger, Haus der Kulturen der Welt, Berlin, May 2019.

Dauids, Y. Performance public Feldenkrais lesson on Otti Berger, A New School symposium, Bauhaus Imaginista exhibition, 2019.

Dauids, Y. Event In dialogue with Anna Boghiguian and Wilfredo Lam, Van Abbemuseum, Eindhoven, September 2019

Dauids, Y. Performance closed Feldenkrais lesson on Anna Boghiguian and Wilfredo Lam, Van Abbemuseum, Eindhoven, 2019.

Dey, F. Self-published boek Pas de trois, in samenwerking met en voor Musée Legitime & Martin La Roche, 2019–2020.

Fliervoet, M. Tentoonstelling, Waveness, De Appel, december 2019.

Fliervoet, M. Workshop/presentatie Waveness, De Appel, september 2019.

Fliervoet, M. Open studio/tentoonstelling/presentatie Lands End, Het Pompgemaal, februari 2019.

Giustina, C. D. Presentation Electro-accoustic composition αἶμα II, Problem gelöst?, Shedhalle, Zurich, December 2019.

Giustina, C. D. Performance you are variations, version 08/03, Colloredo-Mansfeld Palace, Prague, October 2019.

Giustina, C. D. Presentation sounds codes pictures – Acoustic Experiment in Visual Art, Prague City Gallery, Prague, July – November 2019.

- Giustina, C. D. Lecture performance you are variations, version 08, PhD Forum of the Slade School of Fine Art, UCL, London, November 2019.
- Giustina, C. D. Lecture performance you are variations, version 01 – 08 was, ELIA's Resilience and the City at Tent, Rotterdam, 2019.
- Giustina, C. D. Lecture performance you are variations, RE:SOUND, 8th International Conference Histories of Media Arts 2019, in Aalborg, DK, August 2019.
- Giustina, C. D. Lecture performance you are variations, version 08/01 and 08/02, Theater na Orlí, Brno, 2019.
- Landman, J. Tentoonstelling Wir Publizieren, Kunsthalle Bern, CH, 2019.
- Landman, J. Tentoonstelling Motion Design Festival (Demo), Amsterdam, NL, 2019.
- Landman, J. Artistic research proposal, Schone Stad, Amsterdam, NL, 2019.
- Mandersloot, F. Solotentoonstelling MARKEN – EINDHOVEN, Van Abbemuseum, Eindhoven, 2011-2019.
- Mandersloot, F. Publicatie MARKEN – EINDHOVEN, Van Abbemuseum, Eindhoven, i.s.m. Steven ten Thije, 2011.
- Mandersloot, F. Groepstentoonstelling MINED ICE MELTED ICE / (dis-)connection, Kunstvereniging Diepenheim, 2019.
- Mandersloot, F. Groepstentoonstelling Stuff Matters, Centraal Museum, Utrecht, 2019.
- Mandersloot, F. Groepstentoonstelling The Ghost of Sunday Morning, Design Museum Den Bosch, 2019.
- Neves Alves, B. Presentatie Soundwalk, Exploded View: Park Explorations, Amstelpark, Amsterdam, september 2019.
- Riahi, A. Groep event Helicopter Artist Initiative, Unplugged Festival 3rd edition, The Hague, September 2019.
- Riahi, A. Residency, De Appel's Archive, Amsterdam, September – December 2019.
- Riahi, A. Solo tentoonstelling Un/folding Interventions, De Appel Archive, Amsterdam, oktober – december 2019.
- Riahi, A. Performance A collaborative Un/folding of the fourteen-fold-object, Un/folding Interventions, De Appel Archive, Amsterdam, 17 October 2019.
- Riahi, A., Fliervoet M., La Roche Contreras M. Performance To see the inability to see, Un/folding Interventions, De Appel Archive, Amsterdam, 7 November 2019.
- Riahi, A., Fatehi, S. Performance A per-de/formative negotiation, Un/folding Interventions, De Appel Archive, Amsterdam, 28 November 2019.
- Riahi, A., Dawn Henderson, H., et al. Performance giving-on-and-with, Un/folding Interventions, De Appel Archive, Amsterdam, 12 December 2019.
- Riahi, A. Publicatie Only The Morning Bird Treasures The flower Garden, An Exhibition Catalogue, uitgegeven door REDCAT (Roy AND Edna Disney/CalArts Theater), Los Angeles, 2019.
- Roggeband, P.J. Expeditie Dwaalsafari ArtZuid, Amsterdam, mei - september 2019.
- Roggeband, P.J. Expeditie Dwaalsafari Picturatuin, Dordrecht, december 2019.
- Sweetman, E., Hansma J. H. Tentoonstelling Higher! Higher! Lower, Lower. Louder! Louder! Softer, Softer, Shimmer, Rotterdam, September - December 2019
- Sweetman, E. Tentoonstelling Strangers & Those We Hold Dear, MADA gallery, Monash University, Melbourne, Australia, October, 2019
- Sweetman, E., Wallinga, S. Tentoonstelling Lexicon for Infinite Movement, Kröller-Müller Museum, The Netherlands, May - September 2019
- Sweetman, E., Hansma J. H. Tentoonstelling Moment VII: To See The Lights with Kornkrit Jianpinidnan, Shimmer, Rotterdam, June - July 2019
- Sweetman, E., Hansma, J. H. Tentoonstelling Moment VI: LW/LW with Louwrien Wijers, Lawrence Weiner, and friends, Shimmer, February – May 2019
- Sweetman, E. Publicatie Everybody Knows, Everybody Knows, Sandberg Online Journal, Amsterdam, November, 2019
- Sweetman, E. Publicatie Instituting Ecologies – with Inga Lace, De Appel Amsterdam, December, 2019

Leden**MAKING THING PUBLIC**

Making Things Public had in 2019 de volgende leden met bijbehorende universiteiten waar zij promoveren:

Clare Butcher
(Gerrit Rietveld Academie)

Yael Davids
(Creator Doctus, Gerrit Rietveld Academie)

Yvonne Dröge Wendel
(Universiteit Twente)

Hermann Gabler
(Universität für angewandte Kunst Wien)

Christina Della Guistina
(Slade School of Fine Art London)

Barbara Neves Alves
(Gerrit Rietveld Academie)

Arefeh Riahi

Yvonne Dröge Wendel, Hermann Gabler, Christina Della Guistina bereiden zich voor op afronding van hun PhD. Yael Davids bereidt zich voor op afronding van haar Creator Doctus in 2020.

KENNISKRING

De kenniskring had in 2019 de volgende leden:

Alena Alexandrova
Maria Barnas
Francois Dey
Uta Eisenreich
Maartje Fliervoet
Henk Groenendijk
Arnoud Holleman
Sasa Karalic
Jouke Kleerebezem
Renée Kool
Joris Landman
Frank Mandersloot
Victoria Meniakina
Frank Mueller
Mariken Overdijk
Anastasija Pandilovska
Esther Polak
PJ Roggeband
Alice Smits
Ineke Smits
Eloise Sweetman
Curdin Tones
Marek van de Watering

Open Dag, afdeling Keramiek, foto Nikola Lamburov

Bijlage 3

Uitgelichte projecten van Buro Rietveld en Public Rietveld

RietveldTV is de maandelijkse tv-show van de Rietveld Academie. De show wordt elke laatste zaterdag en zondag van de maand om 22.40 uur uitgezonden op AT5 en is daarna voor eeuwig online op Vimeo. Elke maand wordt een alumnus uitgenodigd om de vaste twaalf audiovisuele minuten te gebruiken als framework voor de ontwikkeling van een nieuw werk. In 2019 maakten Daphne Rosenthal, Jasper de Bruin, SAUCE, Poppy Paulus-Nicolas, Qianfu Ye en Erik Slothouber een aflevering.

Eight Cubic Meters is een presentatieplek van acht kubieke meter in de openbare ruimte in de binnenstad van Amsterdam. Elke acht weken verzorgt een andere afdeling de presentatie die 24/7 is te zien in de Sint Nicolaasstraat. In 2019 verzorgden Uncut (10 jaar), een alumnus van de afdeling Fotografie, eerstejaars studenten van TXT (Textiel), Art and Research en een samenwerking tussen de afdelingen Image en Language en Grafisch Ontwerpen een tentoonstelling.

De 3Packagedeal is een project geïnitieerd door Bureau Broedplaatsen en het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK), het AFK verstrekt een subsidie van € 22.500. Elk jaar selecteert en begeleidt Buro Rietveld een jonge kunstenaar in samenwerking met De Appel Arts Center en FOAM. In 2019 werden Frédérique Albert-Bordenave (Rietveld alumnus) en Vasilis Papageorgiou begeleid.

Masterclass kunstkritiek Tijdens het eindexamen geeft kunstcriticus Lucette ter Borg (onder andere NRC Handelsblad) een masterclass kunstkritiek aan tien externe deelnemers. De mediapartner voor 2019 was TUBELIGHT. Drie geselecteerde stukken verschenen op hun website.

SELECTED De deelnemers van de tentoonstelling SELECTED zijn allen genomineerden en winnaars van de jaarlijkse GRA Awards, gekozen door een onafhankelijke, externe jury in de categorieën Applied Arts, Autonomous Arts en Thesis. In 2019 werd voor de vierde keer samengewerkt met Looiersgracht 60.

Deelnemers van SELECTED 2019 waren: Jelle van Houten (Beeldende Kunst), Maria Nolla Mateos (Beeldende Kunst), Qianfu Ye (VAV – moving image), Necim Abiadh (Architectural Design), Stepan Lipatov (Grafisch Ontwerpen), Yunting Zhang (Jewellery – Linking Bodies), Levi de Kleer (VAV – moving image), Aleksandra Kwiatkowska (Grafisch Ontwerpen) en Cleo Tsw (Grafisch Ontwerpen).

Nieuw in 2019 waren de dagelijkse Afternoon Sessions; informele bijeenkomsten met bijzondere gasten uitgenodigd door de deelnemende kunstenaars zelf, met als doel dieper in te gaan op de individuele praktijken en onderzoeksinteresses. De deelnemende gasten waren: Julia Steenhuisen (curator), Willem Velthoven (oprichter en directeur Mediamatic), Aneta Lesnikovska (kunstenaar & filmmaker) en Christopher Tym (kunstenaar & filmmaker) Edward Clydesdale Thomson (kunstenaar) en Luuk Heezen (presentator en programmamaker).

Het Paviljoen een door studenten gerunde tentoonstellingsruimte op de binnenplaats van de Rietveld Academie, onder toezien oog van Buro Rietveld. In het eerste half jaar van 2019 waren Rietveld Academie student Mads Sørensen (Beeldende Kunst) en Sandberg Instituut student Fabian Reichle (Radical Cut-Up) samen curator. In het tweede half jaar van 2019 waren de studenten Lauren Fong en Josefina Gilardi Mariscal (beiden VAV-moving image en lid van de Latin American & Caribbean Union) curator.

Radio Rietveld Een door studenten gerund digitaal radiostation, dat in verschillende ook niet digitale vormen verschijnt. Buro Rietveld is luisterend oor voor Radio Rietveld.

Open Dag en Goedemorgen Gerrit zijn de momenten om de verscheidenheid aan onderwijsvormen op de academie te ontdekken. Goedemorgen Gerrit is een mini-open dag met Nederlands als voertaal en gericht op geïnteresseerde kandidaten voor het Basisjaar, de Vooropleidings- en Oriëntatiecursus. De Open Dag in januari is hét moment om een inkijk te krijgen op alle afdelingen en werkplaatsen. Ook is het dan mogelijk deel te nemen aan de eerste toelatingsronde.

The Rietveld Society diverse projecten voor en vaak door alumni met als vast onderdeel de Rietveld Society Update een maandelijkse digitale nieuwsbrief met evenementen van, voor & door alumni; Alumni Now is een serie interviews met alumni die zich in verschillende fases van hun carrière bevinden. De interviews worden afgenomen door Celina Yavelow, oud student Grafisch Ontwerpen. In 2019 zijn Bernardo Zanotta (VAV - moving image, 2018), Natasja Kensmil (Vrije Richting 1996) en Mila Lanfermeijer (TXT, 2011) geïnterviewd.

Naast eigen projecten is Public Rietveld verantwoordelijk voor de campagnes en de communicatie van jaarlijks terugkerende projecten zoals de Fashion Show, de Graduation Show, Studium Generale en Uncut.

Bijlage 4

Activiteiten en projecten masteropleiding

Projecten/activiteiten – door Sandberg
Algemeen georganiseerd en/of ondersteund

Het Sandberg Instituut legt verbindingen met de praktijk door middel van een onderwijsprogramma, het initiëren van tentoonstellingen/projecten, samenwerken met partners en het uitbrengen van publicaties.

GRADUATION SHOW 2019

Het instituut organiseerde in februari een Open Dag, met als doel het aantrekken van nieuwe studenten en de presentatie aan genodigden uit het werkveld. Alle afdelingen, lopende en aankomende tijdelijke programma's presenteerden zich door middel van kleine exposities en een programma. De publicatie 'OPEN' werd uitgebracht met achtergrondinformatie over alle afdelingen, tijdelijke programma's en overige activiteiten. Er kwamen ongeveer 600 bezoekers op af.

SANDBERG SERIES – PUBLICATIES EN JOURNAL

Het instituut heeft een publicatieserie opgezet ism alumni Oliver Barstow (MAD/uitgever), Anja Groten (Design/ontwerper) en uitgeverij Stern te Berlijn. Afdelingen en programma's worden uitgenodigd om op bepaalde tijden te reflecteren op het eigen onderzoek en eventueel bereikte resultaten te tonen. Tijdelijke Programma's zullen vooral na afloop van het programma publiceren. De afdelingen zullen, in overleg, een voor hen relevant moment kiezen tijdens de ontwikkeling van het afdelingsprogramma.

DECOLONIAL FUTURES – SIMANGALISO SIBIYA EN DORINE VAN MEEL

Decolonial Futures is een extra-curriculair programma georganiseerd door de Rietveld Academie en het Sandberg Instituut in samenwerking met Funda Community College in Soweto, Zuid-Afrika. Het programma is ontstaan vanuit de wens om in een decoloniale toekomst te werken waarin een gelijkwaardige uitwisseling tussen kennis en perspectieven van kunst- en designstudenten wordt bereikt.

Samenstelling: Simangaliso Sibiyi (Funda Community College) en Dorine van Meel (Sandberg Instituut / Rietveld Academie)

EYE ON ART

Jaarlijks screening-/expositie programma ism Eye, waar (oud-) studenten van het Sandberg Instituut voor worden geselecteerd. Drie studenten van FA zijn geselecteerd voor de EYE on Education public screening in het EYE film museum in Amsterdam, voor de screening konden zij gebruik maken van het archief van EYE. Curator: Judith Leysner.

English as a Medium/MOOC - Nicoline van Harskamp
Als extra-curriculair onderzoeks aanbod is voor het collegejaar 2017-2019 'English as a Medium' gekozen, een avondschoon voor studenten, docenten en staf van alle afdelingen van het Sandberg Instituut. De cursus richt zich op de ontwikkeling van de Engelse taal, zoals die gebruikt wordt in het kunstonderwijs en als medium in de kunst- en vormgevingsproductie zelf. Engels is meestal voertaal maar wordt vaak niet gesproken door native speakers. Er ontstaat een nieuwe taal, Englishes. English as a Medium is zowel een formele cursus als deel van Nicoline van Harskamp's doorlopende project over de toekomst van het Engels als linktaal. Het project is in 2018 doorgezet onder de naam MOOC met ondersteuning van het SFCI.

TRANSARTISTS

Studenten en alumni kregen op basis van portfoliogesprekken advies over internationale residence mogelijkheden ism Transartists ism Rietveld Publiek/Sandberg Instituut.

PUB

Een samenwerkingsverband van studenten en oud studenten waarbij projecten worden gerealiseerd en gezamenlijke publicaties worden uitgebracht. In 2018 is Radio Pub opgezet. Er werden o.a. opnames gemaakt tijdens een symposium over precariteit en tijdens de eindexamens.
> PUB – E-Pub

THE ONE MINUTES – DIVERSE AFDELINGEN

De One Minutes Workshop is een jaarlijks terugkerende workshop die gedurende het collegejaar wordt aangeboden aan studenten van diverse afdelingen. Studenten worden gestimuleerd met diverse filmtechnieken te experimenteren om uiteindelijk een film te maken die 1 minuut duurt. Door het uitstekende netwerk van de stichting worden de films daarna getoond op gerenomeerde podia.

DE SCHOOL

In samenwerking met De School (Femke Dekker) en Morning Love (alumni Laure Jaffuel & Leia Arenoui) wordt elke twee maanden een weekend georganiseerd, waarin een programma wordt samengesteld met werk van studenten en alumni rondom een specifiek thema. Performance, workshops en interventies in de context van collectieve productie en feestelijke ervaring.

FABULOUS FUTURE – ALUMNI SIS

FF is een projectruimte die wordt geleid door SIS alumni die in 2018 zijn afgestudeerd. Niels Albers, Malissa Anne Cañez Sabus, Gauthier Chambry, Naomi Credé, Liene Pavlovská, Mirko Podkowik, Rein Verhoef. In de studio-ruimten worden publieke events georganiseerd, waar alumni aan kunnen deelnemen.

Projecten/publieke activiteiten (selectie)
– vanuit afdelingen/programma's

GUEST PROGRAMME – CRITICAL STUDIES

Door het jaar heen vindt een maandelijks gastprogramma plaats, waarin invloedrijke internationale kunstenaars, theoretici/critici, schrijvers en onderzoekers een seminar of workshop geven voor de studenten van Critical Studies. Daarnaast worden lezingen georganiseerd die openbaar toegankelijk zijn voor studenten van alle afdelingen van het Sandberg en daarbuiten. De lezingen worden goed bezocht (gemiddeld 50–80 bezoekers) en zijn uitgegroeid tot een ontmoetingsplaats voor studenten en andere geïnteresseerden met verschillende achtergronden. De gasten voor 2018 waren onderzoeker Hannah Proctor, schrijver en filosoof Samo Tomšič, geograaf Adam Elliott-Cooper, econoom Cédric Durand filosoof Max Haiven, schrijver en filmmaker Maija Timonen.

**DISARMING DESIGN FROM PALESTINE
– DESIGN**

Een groep Design studenten verbleef in Amman om samen met Palestijnse en Jordanese ontwerpers, kunstenaars en ambachtslieden nieuwe producten te ontwikkelen voor 'Disarming Design from Palestine', een label dat met functionele duurzame producten een andere kant van Palestina laat zien. Kunst en design wordt ingezet om de discussie over politieke, sociale en culturele vraagstukken te bevorderen. Niet alleen de eindproducten van Disarming Design from Palestine, maar ook de samenwerking en de dialoog tijdens het maakproces dragen hieraan bij.

**ZEEBURGEREILAND
– THE COMMONERS' SOCIETY**

The Commoners' Society is deel van een breder onderzoeksproject over stedenbouwkundige ontwikkeling op Zeeburgereiland, waarbij naast het Sandberg Instituut, BPD Culture Fund, Gemeente Amsterdam, Rietveld LAPS en UvA deelgenoot zijn. Emily Hurdeman is aangekomen als coördinator voor dit overkoepelende project. Daarnaast werkt TCS samen met twee concrete plaatsen op Zeeburgereiland, namelijk woongroep Nautilus en restaurant Haddock.

HACKERS & DESIGNERS – DESIGN

Hackers & Designers workshops door Anja Groten. Hackers & Designers teamed up with French collective Formes Vives to create the next iteration of the DIY self-driving car.

**DE NEDERLANDSE OPERA
– DIVERSE AFDELINGEN**

Sandberg Instituut heeft in samenwerking met De Nederlandse Opera, de masteropleiding Dramaturgie van de Universiteit van Amsterdam, Conservatorium (pop music) en Holland Festival 'Now the Earth was Formless and Empty' ontwikkeld. De uitvoering vond plaats in het Westergastheater. Het project wordt vervolgd en opengesteld voor studenten van alle afdelingen.

Samenwerkingspartners

Kunstfort Vijfhuizen, The Black Archives, Studio Patina jaccuzzi.ch, De Fabriek, Klaproos, Sousterrain14, Vondelbunker, GOLEM, OT301,ISO, Krux Amsterdam, Macao Milaan, Deutsche Film und Fernsehen Akademie Berlin, Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid, Disarming Design from Palestine, Ramallah/Amsterdam, Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten (KABK), Den Haag, Werkplaats Typografie, Arnhem, Royal College of Art (RCA), Londen, OTIS College of Art and Design, Los Angeles, ACED | Platform for Design and Journalism, Amsterdam, British Film Institute, British Council, De Nederlandse Opera, Fanfare (Amsterdam), Lowdown Magazine (Berlin) San Serriffe (Amsterdam), Butcher's Tears (Amsterdam), Wij Zijn Hier/We Are Here (Amsterdam), The Collective Liberation Project (Londen), Forum Design de Paris, Parijs, Gemeente Amsterdam, Grey Space in the Middle, Den Haag, Architectenbureau Anne Holtrop/Bahrein, OTIS College of Art and Design (Los Angeles), Grey Space in the Middle (Den Haag), WORM (Rotterdam), De Appel, De, Fabriek/Eindhoven, Hackers and Designers, Amsterdam, Sonic Acts, Ellen de Bruijne Projects, Fons Welters Gallery, HNI, Juliette Jongma Gallery, ISOAmsterdam, FC-Hyena, Kunstverein, Gemeente Utrecht, The Lebanese academy of fine arts (ALBA), Lebanese American University/Byblos/Beirut, Looiersgracht60, Lost and Found, Mediamatic, Oude Kerk Amsterdam, Melkweg Expo NXS WORLD, Amsterdam, PA///KT, Palestijnse Ambassade, Den Haag De Punt, Amsterdam, Rong Wrong, Framer Framed, Stedelijk Museum Amsterdam, Rotterdamse Schouwburg, De School, Amsterdam, Stigter van Doesburg, Stichting Science Park, Tegenboschvanvreden, Village Underground, Vriend van Bavink, WOW, Sexyland (Amsterdam), WERKER Magazine, XL Recordings (Londen)

Publicaties

Sandberg Algemeen

- Masters of Art and Design Open Sandberg – Notes to Future Students (brochure jaarprogramma/open dag 2019)
- The place of birth (catalogus Graduation 2019)

SIS

- Event Horizon – publicatie graduation SIS ism Boris de Beijer, Floris Van Driel en Margarita Osipian.

Design

- Yearbook Design Department 2019 (online)
- ISSUE, alle essays die de tweedejaars studenten schrijven voor hun afstuderen plus de columns die de eerstejaars schrijven ter voorbereiding op het essay.
- Afstudeerpublicatie 2019 ism Agata Jaworska

DAD

- Daddy Issues; ten gelegenheid van de Bolzano Youth Biennale, een publicatie over de reis naar Athene en studeren aan de Dirty Art Department.

The Commoners' Society:

6 juni 2019

Lancering van het magazine dat door de studenten gemaakt werd: *A Magazine for Two or More. Emotion A does not Equal Emotion B.* Lancering vond plaats bij Athenaeum te Amsterdam.

Critical Studies:

Collectief: *Your Attention, Please*, geproduceerd na een workshop met Amelia Groom, gepresenteerd bij ISO, mei 2019.

Luca Soudant: "Drag power: An Interview with Paul Derrez and Willem Hoogstede" in *Current Obsession*; "Kunst Als Bron van Kennis" in *BBK Magazine*, nr. 335.

Vita Evangelista: verschillende artikelen voor *Simulacrum*, *Hopelessly Failing To Describe My Attachments* (een publicatie door Lucie de Brechard), *Damn*, en *Cigale*.

Lucie Fortuin: *Digging Dirt*, *Licking Soil*, zelfstandig gepubliceerd.

Harriet Foyster: een kunstrecensie voor *Ambit*; een artikel in opdracht voor *BIO 26: Common Knowledge (26th Biennial of Design, Ljubljana)*.

Silke Xenia Juul: artikel 'Sick of Precarity', in *PUB Journal #2*; gedicht, 'Symbiosis', in een publicatie geproduceerd door *Plat~*.

Excursies

Voor alle Sandbergstudenten werd een excursie naar de Berlijn Biennale georganiseerd met bijhorend programma, waarbij studiobezoeken werden afgelegd en ontmoetingen met curatoren op de agenda stonden. Het vormt een jaarlijks terugkerend onderdeel van het introductieprogramma van het jaar.

Thesis retraite in Drenthe, onder leiding van thesisdocent Tamar Shafrir (TCS)

Studiereis naar Sedlec-Prčice/Tsjechie (RCU) met een DIY onderwijsprogramma waarin ieder van de studenten een workshop ontwikkelde.

CJ Hobbitstee (CJ)- een verblijf in de oudste commune van Nederland met workshops ter introductie van gehele programma van *Challenging Jewellery*.

Manifesta olv Matilde Cassani (SIS)

Voetreis Rotterdam-Amsterdam voor een studie naar het verstedelijkte landschap (SIS)

Productiehuizen Nederland/Belgie olv Arie de Fijter (SIS)

Napels olv Federico Campanale om een filmproject te realiseren (FA)

Wongema, meerdaagse workshop olv Ash Sarkar (SC)

Artist-in-residency aan NIDA art colony in Litouwen theorie, thesisonwikkeling en feedback (SC)

Transmediale in Berlijn, festival voor kunst en digital culture (DES)

Studiereis naar Servië en Roemenië (DES)

Bezoek aan Rotterdam "City in the Making" (TCS)

Bezoek aan Casco, kunstinstituut in Utrecht dat zich al vele jaren met Commoning bezig houdt (TCS)

Bezoek aan de Waag in Amsterdam, een kennisinstituut over de commons (TCS)

(CJ)

- Excursie naar München voor *Munich Jewellery Week*, een week met meer dan 100 sieraden exposities
- Excursie naar Antwerpen, tour in het *DIVA Museum* en tour *Axel Vervoordt Art Gallery* in Wijnegem.
- Shanghai trip, presentatie in *Gallery San W*, zie onderdeel samenwerkingen voor details

CS:

In januari-februari 2019 gingen bijna alle studenten op studiereis naar Berlijn om de conferentie *Transmediale* en bijbehorende evenementen bij te wonen.

In april 2019 zijn we met nagenoeg alle studenten op studiereis naar Coö (in België) geweest voor een zelf-georganiseerd onderwijsprogramma waarin ieder van de studenten een workshop ontwikkelde.

Behalve begeleiding van onze vaste supervisors (Linda Stupart, Anna Zett, Rachael Rakes, belit sag, Simone Zeefuik, Mia You) hebben studenten in 2019 tutorials gehad met Sander Philipse, Zachary Formwalt, etc.

RCU:

Eind februari: 4 dagen excursie naar Noord Brabant in een country huis, na inleveren van thesis en ter mentale voorbereiding/preparatie voor het eindexamen.

Graduation Show, Graphic Design Shop, foto Roosje Verschoor

Colofon

Grafisch ontwerp: Esteban Berrios Vargas
Lettertype: Mercator door Dick Dooijes/Laurenz Brunner
Drukkerij: robstolk
Fotografie cover: Team Peter Stigter

AMSTERDAM

15 JUNI 2020

AMSTERDAM

15 JUNI 2020